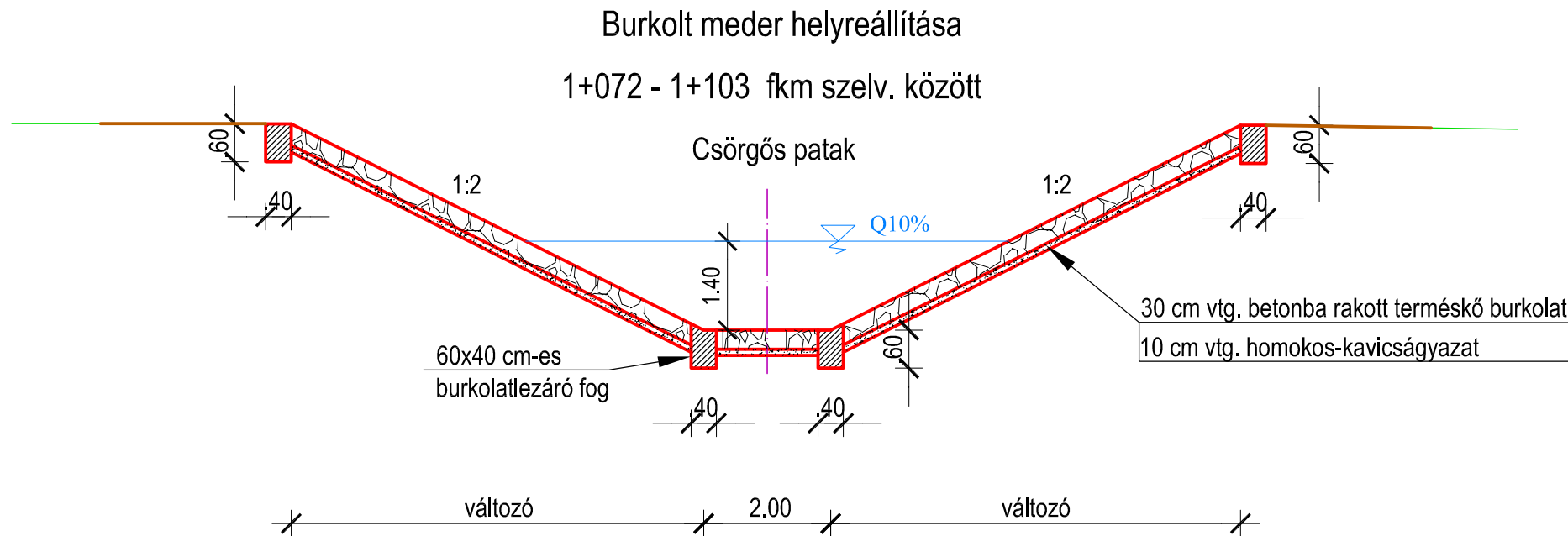
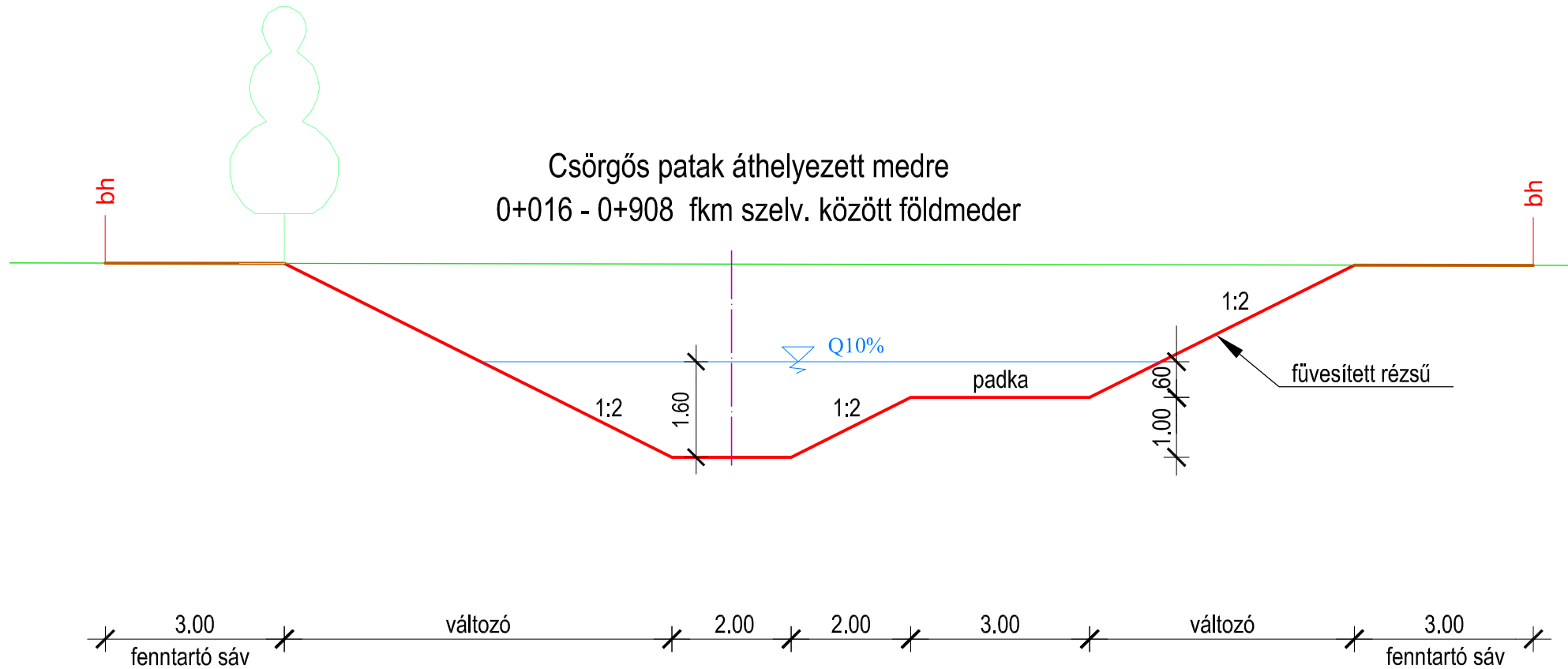
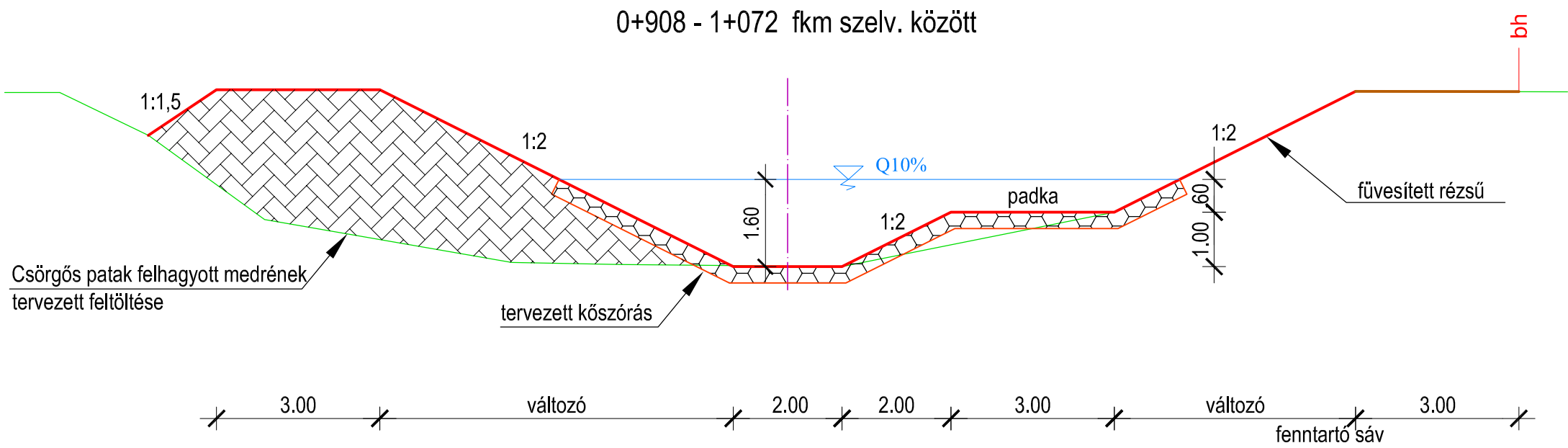
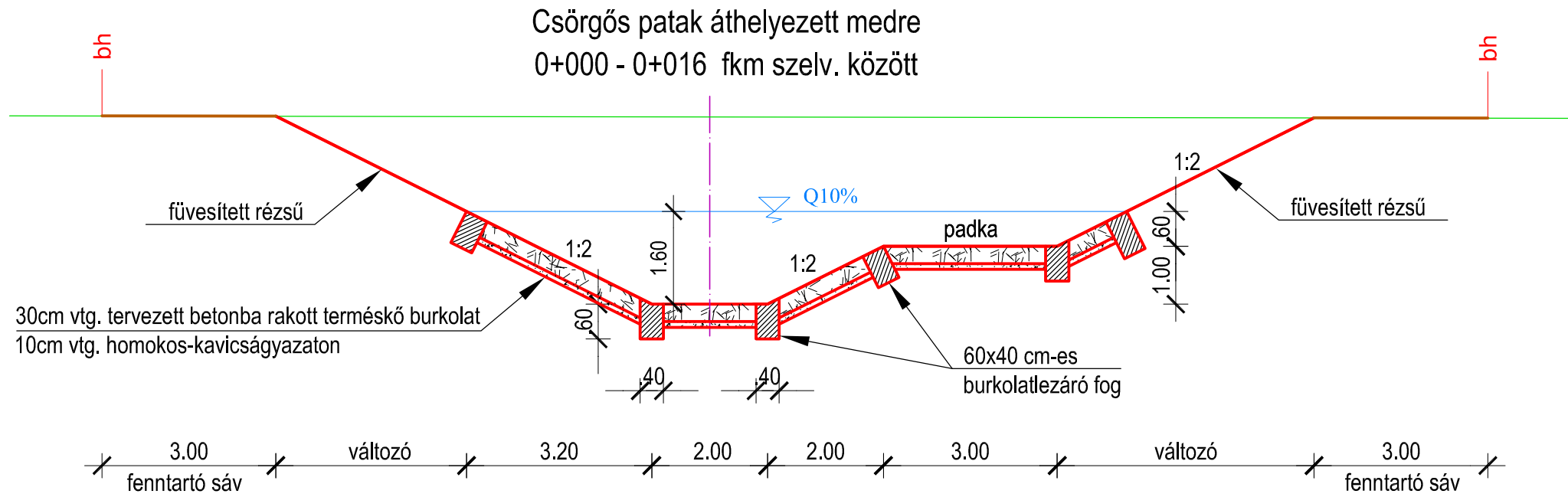


Szelvényezés	fkm	0+000	0+016	0+208	0+537	0+908	0+922	1+062	1+075	1+103
Meglévő fenékszint	mBf.	154,84								
Tervezett fenékesés	‰				3,4					
Tervezett fenékszint	mBf.	154,84	154,90	155,93	156,67	157,90	157,94	158,00		158,08

<div>SAVITERV</div> <div>SAVITERV Vízügyi Tervező és Kivitelező Kft. 3530 Miskolc, Király u.6. Tel: (46)411-730 E-mail: saviterv@gmail.com</div>		
Tervszám:	10/2018	Tervező: Gál Ágnes VZ-T 05-0375
Rajzszám:	4.	Szerkesztő: Zugrovcics Miklósné
Méretarány:	1:1000 1:100	Ellenőrzte: Molnár László Mihály
Ügyvezető:	Molnár László Mihály	Miskolc, 2018. október hó

MINTAKERESZTSZELVÉNYEK
M = 1:100



SAVITERV Vízügyi Tervező és Kivitelező Kft. 3530 Miskolc, Király u.6. Tel: (46)411-730 E-mail: saviterv@gmail.com		
Tervszám: 10/2018	CSÖRGŐS-PATAK MEDERÁTHELYEZÉSE ENGEDÉLYEZÉSI TERV	Tervező: Gál Ágnes VZ-T 05-0375
Rajzszám: 5.		Szerkesztő: Zugrovcics Miklósné
Méretarány: 1:100	Mintakeresztmetszvények	Ellenőrizte: Molnár László Mihály
Ügyvezető: Molnár László Mihály	Megbízó: ORMOSSZÉN ZRT. 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11.	Miskolc, 2018. október hó

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG

3530 Miskolc, Vörösmarty utca 77.

☎ 3501 Miskolc, Pf.: 3

✉ emvizig@emvizig.hu



☎ 06/46-516-600

☎ 06/46-516-601

🌐 www.emvizig.hu

Ikt. számunk: É2020-0929-005/2020

Ügyintézőnk: Debnár Zsuzsanna, Bratu
Nikolett, Barkóczy Tamás

Ikt. számuk: -

Ügyintézőjük: -

Tárgy: Felsőnyárád „III.-szén” külfejtés
víztelenítésének vízjogi üzemeltetési
engedélyeztetéséhez szükséges
objektumazonosítási nyilatkozat

Mellékletek: -

Radeczky János Úr
ügyvezető igazgató

Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft.

Miskolc

Lonovics J. u. 6.

3530

Vízügyi objektumazonosítási nyilatkozat

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság a Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft.
által készített

Tervdokumentum típusa	Tervdokumentum neve	Tervcsomag száma	Terv kelte
Üzemeltetési engedélyezési terv	Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. „Felsőnyárád III. – szén” külfejtés víztelenítés Vízjogi üzemeltetési engedélyezési terv	24/2020.	2020. március

tervdokumentáció és 3 db kitöltött űrlap alapján – a Radeczky János (Három Kör Delta
Környezetgazdálkodási Kft.) kérelmére –

Engedélyes neve	Engedélyes adatai
Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft.	Adószám: 10421479-2-05

részére

É2020-0929-005/2020. iktatási számmal, a lenti táblázatban felsorolt vízügyi
objektumazonosítókkal (VOR)

vízügyi objektumazonosítási nyilatkozatot ad.

A vízügyi objektumazonosítási nyilatkozatot a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 1/B. § (4) f) bekezdése értelmében a „**Felsőnyárad III. – szén**” **külfejtés víztelenítésének vízjogi üzemeltetési engedélyeztetési eljárásban** a kérelemhez csatolandó mellékletként szükséges beadni az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság hatósági szolgálata részére.

VOR	Objektum név	Objektum típus
APE478	Felsőnyárad „III.-szén” külfejtés	Vízhasználati hely – Ipari vízhasználati telep
APE479	Felsőnyárad „III.-szén” külfejtés víztelenítése	Vízterhelési pont – Felszín alatti vízelvonás
ARY984	Csörgős-patak 0+630; Felsőnyárad „III.-szén” külfejtés víztelenítése	Vízterhelési pont – Felszíni vízbevezetés

Kelt: Miskolc, 2020. április 06.

CF

Csont Csaba
Csont Csaba
 műszaki igazgatóhelyettes



Erről értesül:

1. Címzett
2. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (email: borsod.vizugy@katved.gov.hu)
3. ÉMVIZIG Miskolci Szakasztechnikus – LN
4. ÉMVIZIG Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály – LN
5. ÉMVIZIG Vízrendezési és Öntözési Osztály – LN
6. ÉMVIZIG Vízvédelmi és Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály – Helyben

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG

3530 Miskolc, Vörösmarty utca 77.

☎ 3501 Miskolc, Pf.: 3

✉ envizig@envizig.hu



☎ 06/46-516-600

☎ 06/46-516-601

🌐 www.envizig.hu

Ikt. számunk: É2020-0929-006/2020

Ügyintézőnk: Debnár Zsuzsanna, Bratu
Nikolett, Barkóczy Tamás

Ikt. számuk: -

Ügyintézőjük: -

Tárgy: Felsőnyárád „III.-szén” külfejtés
víztelenítésének vízjogi üzemeltetési
engedélyeztetéséhez szükséges
vagyonkezelői és befogadói
nyilatkozat

Mellékletek: -

Radeczky János Úr

ügyvezető igazgató

Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft.

Miskolc

Lonovics J. u. 6.

3530

Vagyonkezelői és befogadói hozzájárulás

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság, mint a felszín alatti vizek és azok természetes víztartó képződményeinek, valamint a Csörgős-patak vagyonkezelője, a Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft. által készített

Tervdokumentum típusa	Tervdokumentum neve	Tervcsomag száma	Terv kelte
Üzemeltetési engedélyezési terv	Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. „Felsőnyárád III. – szén” külfejtés víztelenítés Vízjogi üzemeltetési engedélyezési terv	24/2020.	2020. március

2020.03.25-én benyújtott tervdokumentáció alapján – Radeczky János (Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft.) kérelmére –

Engedélyes neve	Engedélyes adatai
Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft.	Adószám: 10421479-2-05

részére

vagyonkezelői és befogadói hozzájárulást ad

a „Felsőnyárád III. – szén” külfejtés víztelenítésének vízjogi üzemeltetési engedélyeztetési eljárásához, az alábbi feltételekkel.

1. A külfejtés a Felsőnyárád 081, 082, 084/, 084/2, 087 és 088 hrsz.-ú területeket érinti. A tárgyi ingatlanok nem tartoznak az ÉMVIZIG kezelésébe.

A víztelenítés során kiemelt vizeket a Felsőnyárád 086 hrsz.-ú Csörgős-patakba vezetik be, mely a Magyar Állam tulajdona és az ÉMVIZIG a vagyonkezelője.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 4. §-a szerint a felszín alatti vizek és azok természetes víztartó képződményei az állam kizárólagos tulajdonában vannak. Vagyonkezelésüket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 3. § (2) bekezdés értelmében vízügyi igazgatási szervként a vízügyi igazgatóságok látják el.

2. Műszaki adatok

- 2.1 A „Felsőnyárád III. - szén” külfejtésen, a 2013-2019. közötti tervidőszakban az É-i bányamezőben folytatták az V. telep kitermelését, az időszakra készült Műszaki Üzemi Tervnek megfelelően. A fejtés az északi bányamező É-i sarkától fokozatosan D-i irányba halad, a Csörgős-patak bal partján, a vízfolyás medrével párhuzamosan. A lefejtett területek rekultivációja, tájba illesztése a fejtés hátoldalán folyamatosan történik. A bányauzem 2013-2019. közötti időszakra készült Műszaki Üzemi Terve eredetileg 2019. december 31-ig volt érvényes, azonban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal BO/15/475-16/2020. sz. határozatában a kitermelési műszaki üzemi terv teljesítési határidejét 2023. június 30-ig meghosszabbította.

A bányagödör víztelenítését az Észak-magyarországi Vízügyi Hatóság 1592-2/2014. számon, valamint az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 1920-2/2012. és 12159-4/2007. számokon módosított, az ÉMI-KTVF 3378-7/2007. számú határozatában kiadott vízjogi üzemeltetési engedély szabályozza. Ezen engedély érvényessége 2019. december 31-én lejárt.

Tárgyi beadványban a Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. engedélyes részére, a Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft., mint kérelmező, a „Felsőnyárád III. – szén” külfejtés víztelenítésének vízjogi üzemeltetési engedélyeztetési eljárásához, az Igazgatóságunk objektumazonosítási, valamint vagyonkezelői és befogadói nyilatkozat kiadását kérte.

A külfejtés víztelenítésének műszaki paraméterei:

A „Felsőnyárád III.-szén” külfejtésen folytatott bányászati tevékenység biztonságos végzéséhez a jelenlegi külszíni bánya területén folyamatosan végeznek víztelenítést, ami nyíltvíztartásos, passzív víztelenítéssel valósul meg. A külfejtés vízelvezető rendszerének kialakítása, annak térbeli elhelyezése mindenkor igazodik a bányaművelési tevékenység helyének változásához.

A víztelenítés során kitermelt talaj- és csapadékvíz mennyisége $95.000 \text{ m}^3/\text{év}$ ($260 \text{ m}^3/\text{d}$).

A külfejtésbe jutó csapadékvizek, valamint a Csörgős-patak teraszképződményeiben mozgó talajvizeket a fejtés mindenkori mélypontján kialakított zsompból termelik ki, majd 3 ponton vezetik be a Csörgős-patakba:

1. sz. bevezetés: a Csörgős-patakra telepített záportározó völgyzáró gát alatti szelvénye:

$$\text{EOV Y} = 765\,845 \text{ m} \qquad \text{EOV X} = 334\,286 \text{ m} \qquad \text{Z} = 160 \text{ mBf}$$

2. sz. bevezetés:

$$\text{EOV Y} = 765\,940 \text{ m} \qquad \text{EOV X} = 333\,993 \text{ m} \qquad \text{Z} = 159 \text{ mBf}$$

3. sz. bevezetés:

$$\text{EOV Y} = 766\,083 \text{ m} \qquad \text{EOV X} = 333\,607 \text{ m} \qquad \text{Z} = 158,5 \text{ mBf}$$

A Csörgős-patakba történő bevezetés során, a mintakeresztszelvény alapján a partélben egy 0,5x0,5x1,3 m betonlapra rögzítik a DN 150 mm KGPVC csövet. A vízfolyás medrét a bevezetés alatt és felett 2,5 m hosszban 0,5 m vastag kőszórással biztosítják.

- 2.2 Vízyűjtő-gazdálkodási szempontból a tárgyi érintett területek a Tisza részvízyűjtőn belül a 2-6 Sajó a Bódvával tervezési alegységen helyezkednek el. A víztelenítés során igénybe vett felszín alatti vízáadó képződmények az sh.2.5 Bükk, Borsodi-dombság, Sajó-vízyűjtő sekély hegyvidéki felszín alatti víztesthez tartoznak. Az 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározatban elfogadott „Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízyűjtő-gazdálkodási terve” szerint az sh.2.5 sekély hegyvidéki víztest jó mennyiségi és kémiai állapotú.

A 1155/2016. (III.31.) Kormány határozatban elfogadott „Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízyűjtő-gazdálkodási terve” alapján a víztelenítés során kitermelt vizek befogadója, a Csörgős-patak vízfolyás víztest, az országos besorolás szerint időszakos.

A vízfolyás víztestre jellemző adatokat az alábbi táblázat tartalmazza:

Víztest VOR	Víztest neve	Víztest kategóriája	Ökológiai minősítés	Ökológiai célkitűzés	Ökológiai célkitűzés teljesítésének éve	Kémiai állapot	Kémiai célkitűzés	Kémiai célkitűzés teljesítésének éve
AEP402	Csörgős-patak	természetes	gyenge	A jó állapot elérendő	2027+	jó	A jó állapot fenntartandó	

Jelen engedélyezés tárgyát képező területek felszín alatti ivóvízbázis *kijelölt* hidrogeológiai védőterületét, védőidomát nem érintik, illetve felszíni ivóvízbázis *kijelölt* védőterületén sincsenek rajta.

3. Vonatkozó általános jogszabályi alapok

- Az állami vagyonról szóló **2007. évi CVI. törvény**
- A nemzeti vagyonról szóló **2011. évi CXCVI. törvény**
- A vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. törvény**
- **147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet** a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról
- **120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet** a vizek és közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- **72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet** a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról

4. Betartandó előírások

- A Csörgős-patakba csatlakozó cső és a meder kimosódás elleni védelmét a létesítmény kezelőjének kötelessége biztosítani, valamint a vízkárokból eredő rongálódásokat a saját költségén köteles helyreállítani. A Csörgős-patakon levonuló árhullámok okozta károkért az ÉMVIZIG nem vállal felelősséget.
- A Csörgős-patak mederbiztosítási munkáinak megkezdése előtt minimum 8 nappal Igazgatóságunk Miskolci Szakasz-mérnökségétől szakfelügyeletet kell kérni (3527 Miskolc, Besenyői u. 30. Tel.:46/516-642, e-mail: miskolci.szakaszmernokseg@emvizig.hu).

- A vízfolyásba történő bevezetések környezetében is biztosítani kell a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben előírt 3,0 m-es parti sávon való közlekedést.
- A bányaművelési tevékenység helyének változása esetén, a felhagyott vízbevezetési pontoknál a Csörgős-patak medrét és parti sávját az eredeti állapotok szerint helyre kell állítani.
- Az Országos Vízügytő-gazdálkodási Terv az EU Víz Keretirányelvével összhangban a vizek jó állapotának elérését és megtartását tűzte ki környezeti célállapotként. A külfertés víztelenítése során a felszín alatti víz védelmének, takarékos felhasználásának figyelembe vétele mellett kell végezni. A víztelenítés során kiemelt vizek Csörgő-patakba vezetése során a vízfolyás ökológiai és vízminőségi állapotának romlása nem következhet be.
- Az elvárt vízmennyiségi és vízminőségi paraméterek teljesüléséért Igazgatóságunk felelősséget nem vállal. Az esetlegesen előforduló problémákból adódó károkért az engedélyes Igazgatóságunk felé kárigénnyel nem élhet.
- A benyújtott tervdokumentációban szereplő műszaki tartalomtól való eltérés, illetve vízigény növekedés esetén Igazgatóságunkat meg kell keresni egyeztetés céljából, melynek eredménye alapján új vagyongazdálkodási hozzájárulás beszerzése válhat szükségessé.
- Amennyiben a víztelenítés során – a maximális műszaki fegyelem betartása mellett – a felszín alatti vizeket, földtani közeget, vagy a felszíni vízfolyást érintő káresemény történik, úgy azonnal meg kell kezdeni a szennyezés okának felderítését és az ok megszüntetését. A szennyeződésről és a megszüntetés érdekében tett intézkedésekről az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságot haladéktalanul értesíteni kell.

Speciális jogszabályi előírások:

- **221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet** a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól;
 - **220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet** a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól;
 - **219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet** a felszín alatti vizek védelméről;
 - **30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet** a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról;
5. Jelen hozzájárulás **az üzemeltetési engedély hatályával megegyező ideig** (változatlan üzemeltetési feltételek mellett) **érvényes.**
6. **Adatszolgáltatási kötelezettségek**

Az Engedélyes a megvalósulást követő vízjogi üzemeltetési engedélye kapcsán az alábbi adatszolgáltatást köteles teljesíteni a jelen hozzájárulást kiadó vízügyi igazgatóság részére:

A vízkivétel idejét, időszakát, mennyiségét, valamint minden vízminőségi vizsgálattal kapcsolatos információt – a vízügyi hatóság előírásainak megfelelően – üzmnaplóban kell rögzíteni, amely adatokat Igazgatóságunk megkeresésére rendelkezésre kell bocsátani, tekintettel „A vízgazdálkodási feladatokkal összefüggő alapadatokról” szóló 178/1998. (XII. 29.) Korm. rendeletben a vízügyi igazgatóságok részére előírt adatgyűjtési feladatokra.

7. Vagyongkezelő jelen hozzájárulását kizárólag a részére megküldött dokumentumokban foglaltak alapján, és azokhoz képest változatlan műszaki adattartalom mellett, a „Felsőnyárád III. – szén” külfejtés víztelenítésének vízjogi üzemeltetési engedélyeztetési eljáráshoz adja meg.

A vagyongkezelői hozzájárulás önmagában munkavégzésre nem jogosít, és nem mentesít az egyéb hozzájárulások, továbbá engedélyek beszerzése, az azokban valamint a jogszabályokban foglaltak betartása alól!

A tervezéssel/kivitelezéssel kapcsolatos költségek sem most, sem később semmilyen jogcímen nem követelhetők a Magyar Államtól vagy az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságtól.

Miskolc, 2020. április. 06.


Csont Csaba
műszaki igazgatóhelyettes



Erről értesül:

1. Címzett
2. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet
Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (email: borsod.vizugy@katved.gov.hu)
3. ÉMVIZIG Miskolci Szakasztechnikus – LN
4. ÉMVIZIG Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály – LN
5. ÉMVIZIG Vízügyi és Öntözési Osztály - LN
6. ÉMVIZIG Vízügyi és Vízügyi-gazdálkodási Osztály – Helyben



Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
H-3758 Jósvalő, Tengerszem oldal 1., Pf.: 6.
Tel.: (48) 506-000, Fax: (48) 506-001
info.anp@t-online.hu
www.anp.hu



Saviterv Kft.
Molnár László Mihály ügyvezető
saviterv@gmail.com

Ikt. sz.: 1098-5/2019
Ü.i.: Huber Attila

Tárgy: nyilatkozat

Tisztelt Ügyvezető Úr!

A 2019. október 3-án beérkezett levelére az alábbi választ adjuk. A leveléhez mellékelte, a Csörgös-patak mederáthelyezésével kapcsolatos 10/2018 tervszámú módosított dokumentációval kapcsolatban Igazgatóságunk természetvédelmi előírás javaslatokat nem tesz. Kérjük, hogy a kivitelezési munkák megkezdése előtt értesítsék Igazgatóságunkat.

Jósvalő, 2019. október 7.


Veress Balázs
igazgató

Kapják: címzett (csak elektronikusan, saviterv@gmail.com)
Természetvédelmi őrszolgálat (csak elektronikusan)
irattár

h. Vink
26
10.07.



Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
H-3758 Jósvalfő, Tengerszem oldal 1., Pf.: 6.
Tel.: (48) 506-000, Fax: (48) 506-001
info.anp@t-online.hu
www.anp.hu



Saviterv Kft.
Molnár László Mihály ügyvezető
Miskolc
Király u. 6. 1/3.
3530

Ikt. sz.: ANPI/767- /2021
Ü.i.: Huber Attila
Hiv. sz.: 1k10/2018/2021.

E-mail: saviterv@gmail.com

Tárgy: Csörgős-patak mederáthelyezés

Tisztelt Ügyvezető Úr!

A 2021. április 14-én beérkezett levelére az alábbi választ adom. A Csörgős-patak Felsőnyárád 046/3 és 086 helyrajzi számú szakasza a HUAN20005 azonosító számú, Szuha-völgy megnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület része. A kijelölést részben a Csörgős-patak értékes gerinctelen-faunája (díszes légivadász - *Coenagrion ornatum*, tompa folyamkagyló - *Unio crassus*), részben pedig a halfaunája (Petényi-márna - *Barbus peloponnesius petenyi*, vágó csík - *Cobitis elongatoides*, szivárványos ökle - *Rhodeus sericeus*) indokolta. A felsorolt, hazai jogszabályok által is védett vagy fokozottan védett fajok mellett a patakban számos egyéb védett fajnak is jelentős állománya él (pl. Odonata: kisasszony szitakötő - *Calopteryx virgo*, feketelábú szitakötő - *Gomphus vulgatissimus*, pataki szitakötő - *Orthetrum brunneum*; Pisces: fenékjáró küllő - *Gobio gobio*, kövi csík - *Barbatula barbatula*, sujtásos kűsz - *Alburnoides bipunctatus*). A patak partját ezen a szakaszon természetközeli állapotú fűz- és égerligetek kísérik, ez szintén közösségi jelentőségű élőhely (91E0). A tervezett mederáthelyezés a jelenleg természetközeli állapotú torkolati szakaszt érintené, eredményeképpen a patak új, torkolati szakasza homogén, trapézszelvényű csatornává válna, amely a fent említett fajok közül a legtöbb számára nem nyújtana megfelelő élőhelyet, azaz ökológiai szempontból várhatóan évek alatt sem venné át a jelenlegi meder szerepét. Az új meder ráadásul nem lenne a Natura 2000 hálózat része, a régi, a hálózat részét képező meder pedig elbányászásra kerülne. Mindez nem egyeztethető össze a Natura 2000 terület lehatárolásának és fenntartásának 275/2004 Korm. rendelet 4 § (1) bekezdésében megfogalmazott céljával.

A tervezett mederáthelyezés a 275/2004 Korm. rendelet 10/A § (1) pontjának értelmében csak kiemelt fontosságú közérdek esetén lenne engedélyezhető, de a bányászati tevékenység a rendelet 10/A § (2) pontja értelmében, valamint a Jövő nemzedék érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes AJB-1551-1/2021 számon kiadott figyelemfelhívása alapján nem tekinthető kiemelt fontosságú közérdeknek. A figyelemfelhívás szerint ez következik egyrészt az Alaptörvény P) és XXI. cikkeinek követelményeiből, valamint a Kúria joggyakorlatából is.

A figyelemfelhívás szerint az Alaptörvény P) cikke az állam és minden magánszemély számára is kötelezettséggként fogalmazza meg a nemzet közös örökségébe tartozó természeti erőforrások és a biológiai sokféleség védelmét, megőrzését és a jövő nemzedékek számára való fenntartását. Az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy a védett természeti területek és a Natura 2000 hálózatba tartozó területek kulcsfontosságúak az Alaptörvény P) cikkének érvényesüléséhez (28/2017 AB határozat).

2021.05.17. 02

Tehát miközben Magyarország kétségtől szuverén módon rendelkezhet természeti erőforrásai felett, „ezen rendelkezési joga nem korlátlan: tekintettel kell lennie a biológiai erőforrások fenntartható módon történő használatára, és a biológiai sokféleség megőrzésének kötelezettségére” (28/2017 AB határozat).

Az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményként fogalmazta meg, hogy „a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági hatáskör címzettje döntéshozatala során a környezetvédelmi, illetve természetvédelmi szempontokat ne rendelje egyéb szempontok alá.” (4/2019 AB határozat).

A fentieken túl kiemelendő még, hogy a Csörgös-patak a Víz Keretirányelv szerint kijelölt vízfolyás víztest. A természetközeli állapotú torkolati szakasz kiváltása egy csatornaszerű, homogén mederszakasszal nem egyeztethető össze a Víz Keretirányelv követelményeivel sem, mely szerint a feladatunk a jó ökológiai állapot (potenciál) elérése.

A fentiek figyelembe vételével Igazgatóságunk természetvédelmi szempontból nem támogatja a 10/2018 tervszámú dokumentációban vázolt mederáthelyezést.

Jósvafő, 2021. május 17.

Veress Balázs
igazgató



Kapják: címzett
irattár

**„Felsőnyárád III. szén” védőnevű külfejtés
2013-2019. évekre tervezett bányászati műveleteinek hatása
a Szuha-völgy (HUAN20005)
Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Terület
jelölő élőhelyeire és fajaira**

NATURA 2000 TERÜLETEKRE VONATKOZÓ ELŐZETES HATÁSBECSLÉS

Készült a 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 14. számú melléklete szerint



KÉSZÍTETTE:

.....
Koscsó János természetvédelmi szakértő

Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft.

-2014. december-

1. PROJEKTADATOK

PROJECT MEGNEVEZÉS	„Felsőnyárád III. szén” védőnevű külfejtés 2013-2019. évekre tervezett bányászati műveleteinek hatása a SZUHA-VÖLGY (HUAN20005) Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Terület jelölő élőhelyeire és fajaira
MEGBÍZÓ	Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. I. em. 104.)
A HATÁSBECSLÉS KÉSZÍTŐJE	Koscsó János – Három Kör Delta Kft. okleveles környezetkutató, természetvédelmi szakértő

A KÖZVETLENÜL ÉRINTETT NATURA 2000-ES TERÜLETEK

- (a) **A terület neve:** Szuha-völgy [Területkód: HUAN20005]
Jóváhagyott Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Terület
- (b) **Megye:** Borsod-Abaúj-Zemplén.
- (c) **Érintett település külterület:** Felsőnyárád 046/1,046/3, 081,089, 090/2, 090/3
- (d) **Tengerszint feletti magassága:** 155-210 m (a bányatelek határain belül)
- (e) **A terület kiterjedése:** A Szuha-völgy Natura 2000-es terület 1039 ha kiterjedésű, amelynek a bányászati tevékenység egy apró szegletét érinti. A vizsgált területen a Szuha- és Csörgös-patakok változó szélességű partközeli részei esnek a Natura 2000-es védettség alá.
- (g) **Illetékes természetvédelmi hatóság:** Észak-Magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (Miskolc).
- (h) **A jogszabályban kijelölt természetvédelmi kezelő megnevezése:** Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság – ANPI (Jósvafő).

Vonatkozó jogszabályok

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 2/2002 (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról
- 2003. évi Országos Területrendezési Tervről szóló XXVI. törvény Országos Ökológiai Hálózat övezetére vonatkozó 3/1. számú melléklet
- 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről 12. számú melléklete
- 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről 5. számú melléklete

MELLÉKLET

Hatásbecslés a Csörgös-patakban élő Natura 2000 jelölő halfajok állomány változására különös tekintettel a meder torkolati szakaszának áthelyezésére vonatkozóan (2008)

Készítette: Sallai Zoltán okl. agrármérnök, természetvédelmi ökológus

2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000-ES TERÜLETEK BEMUTATÁSA

A vizsgált terület természetvédelmi alapadatai:

1. táblázat

Védett természeti területek	
1. Nemzeti parki törzsterület	-
2. Tájvédelmi körzet	-
3. Természetvédelmi terület (országos)	-
4. Természeti emlék (országos)	-
Ex lege természetvédelmi terület – országos	
5. Szikes tó	-
6. Láp	Felsőnyárád 041/a * Bányatelken kívül, attól ÉNy-i irányban a „Kelecsényi úton aluli dűlő” területén helyezkedik el
Ex lege természeti emlék – országos	
7. Kunhalom	-
8. Forrás	-
9. Víznyelő	-
10. Földvár	-
11. Hangyaboly	-
Természetvédelmi terület – helyi jelentőségű	
12. Természetvédelmi terület (helyi)	-
13. Természeti emlék (helyi)	-
14. Erdőrezervátum	-
15. Érzékeny természeti terület	Fontos ÉTT – Putnoki-dombvidék Településkód /Felsőnyárád/: 32762
16. Nemzeti Ökológiai Hálózat	Ökológiai folyosó
17. Natura 2000 site	
Különleges madárvédelmi terület	-
Különleges természetmegőrzési terület	-
Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	Szuha-völgy (HUA20005)

* 8005/2001. (MK. 156.) Kőm Tájékoztató a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva védett lápok jegyzékéről

Szuha-völgy (HUAN20005)
Kiemelt Jelentőségű Természet-megőrzési Terület

2. táblázat: A terület jelölő élőhelyei

Kód	Natura 2000 élőhely
91E0	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
91G0	Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i> -val és <i>Carpinus betulus</i> -sal
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
6440	Folyóvölgyek <i>Cnidion dubii</i> hoz tartozó mocsárrétjei
7140	Tőzegmohás lápok és ingólápok
7230	Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
91M0	Pannon cseres-tölgyesek

3. táblázat: A terület kijelölése alapjául szolgáló fajok

GERINCTELENEK		
Fajnév	Tudományos név	Természetvédelmi érték (Ft/db)
díszes légivadász	<i>Coenagrion ornatum</i>	10.000
magyar tavaszi-fésűsbagoly	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	100.000
díszes tarkalepke	<i>Euphydryas maturna</i>	50.000
nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>	50.000
vérfü-hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>	50.000
harántfogú törpecsiga	<i>Vertigo angustior</i>	5.000
tompa folyamkagyló	<i>Unio crassus</i>	10.000
csíkos medvelepke	<i>Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria</i>	5.000

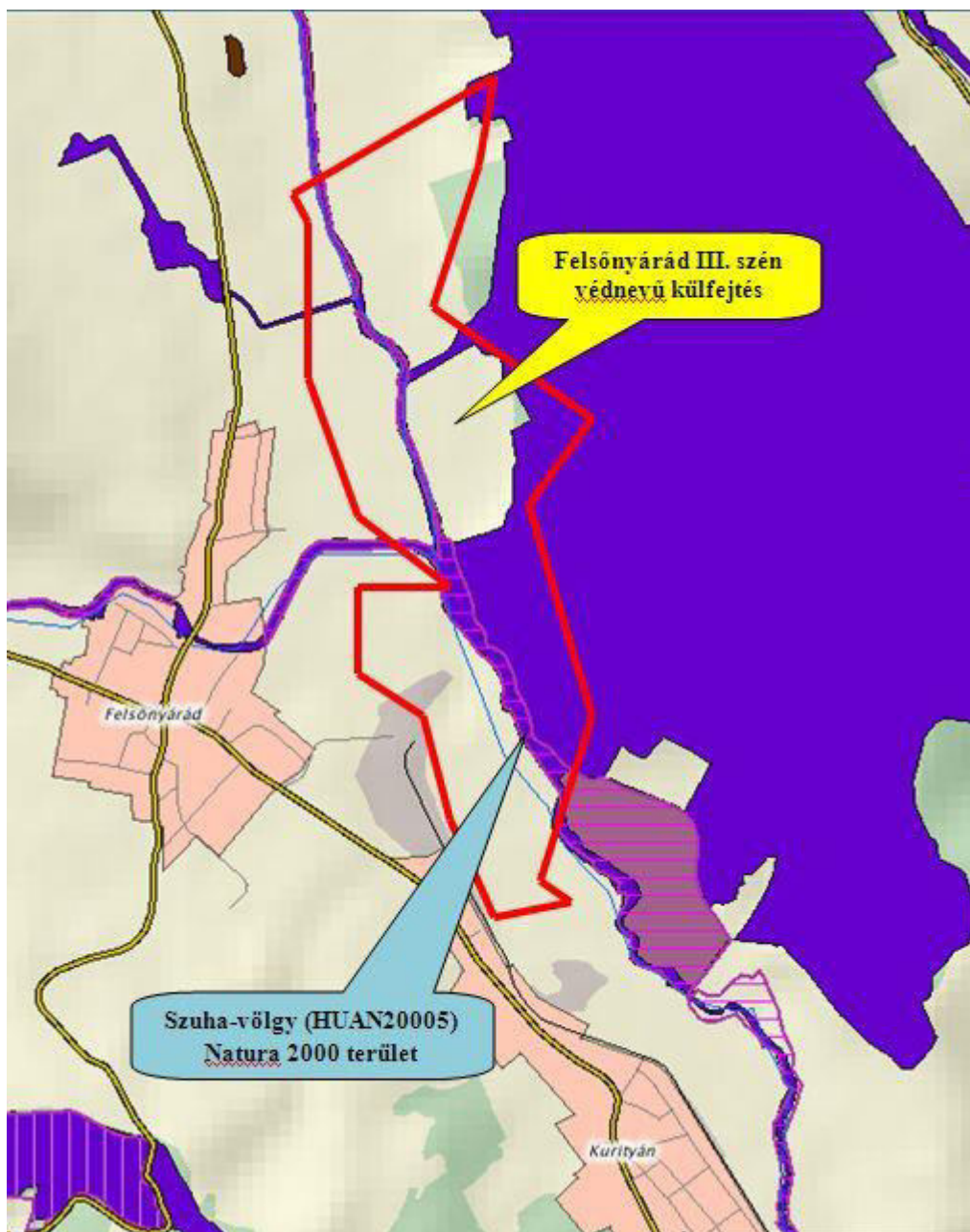
KÉTÉLTŰEK, HÜLLŐK		
Fajnév	Tudományos név	Természetvédelmi érték (Ft/db)
vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>	10.000

HALAK		
Fajnév	Tudományos név	Természetvédelmi érték (Ft/db)
Petényi-márna	<i>Barbus meridionalis</i>	100.000
vágócsík	<i>Cobitis taenia</i>	10.000
homoki küllő	<i>Gobio kesslerii</i>	100.000
szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	5.000

EMLŐSÖK		
Fajnév	Tudományos név	Természetvédelmi érték (Ft/db)
nyugati piszedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>	100.000
nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteini</i>	100.000
hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>	50.000
csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>	100.000
közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>	50.000
nagy patkósdenevér	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	100.000
kis patkósdenevér	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	50.000

Fokozottan védett fajok vastagítással kiemelve.

A pénzben kifejezett természetvédelmi értéket a vidékfejlesztési miniszter 100/2012. (IX. 28.) VM rendelete a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló módosított 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet alapján adtuk meg. /MAGYAR KÖZLÖNY 2012. ÉVI 128. SZÁM/



1. ábra: Natura 2000 területek és az Ökológiai hálózat elemeinek elhelyezkedése a bányatelek környezetében a Természetvédelmi Információs Rendszer adatai alapján
/Forrás: <http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm> - Letöltve: 2014. december 11.

A bányatelken belül ökológiai folyosónak (kékeslila színnel) jelölt területek fekszenek.

A Suha- és Csörgös-patakok jelentős szerepet játszanak a térség ökológiai hálózatában, így mindkét vízfolyást jelölték az Ökológiai hálózatba. Az ökológiai folyosók az azonos típusú élőhelyeket, élőhelykomplexeket kötik össze, biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. Helyi szinten különböző élőhelyeket kötnek össze olyan fajok fennmaradása érdekében, melyek életciklusa ezt megköveteli.

A megszakított ökológiai folyosók – a bányatelek K-i határánál fordulnak elő – leggyakrabban kisebb kiterjedésű, mozaikszerűen elszigetelt élőhelyek (például erdő- és gyepfoltok, kisebb tavak és vizes élőhelyek, fasorok, facsoportok), melyek a fajok egyedeinek vándorlása, migrációja során kiemelkedően jelentős pihenő, táplálkozó helyül szolgálnak. Ezek az ökológiai folyosók - azon túl, hogy önállóan is fontos élő-, szaporodó-, táplálkozó és pihenőhelyek - egyúttal kapcsolatot is teremtenek az egyes élőhelyek és populációk között, biztosítva ezáltal a fajok egyedei, valamint az azok génállományai közötti áramlást, elősegítve a stabil, egészséges állományok fennmaradását. Ezáltal az egyes magterületek biológiai sokféleségének megőrzésében is szerepet játszanak.¹

További, Natura 2000 védelem alatt álló területek a bányatelek tágabb környezetében:

Különleges Madárvédelmi Területek:

1. Aggteleki-karszt HUAN10001 (a bányatelektől ÉNy-ra, Zubogy község felett húzódik)
2. Putnoki-dombság HUAN10002 (a Kurityán-Felsőnyárad-Alsósuha vonaltól nyugatra)

Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Területek:

1. Aggteleki-karszt és peremterületei HUAN20001
(bányatelektől É-ra, Trizs-Égerszög-Alsótelekes vonaltól egészen az országhatárig)
2. Bódva-völgy és a Sas-patak völgye HUAN20003
(bányatelektől K-re a Bódva menti, legközelebb Edelény és Szendrő közötti, folyó menti ártéri területek tartoznak ide)

¹ Baráz Csaba, Kiss Gábor (szerk.): Nemzeti Ökológiai Hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Eger, 2006.

3. A BERUHÁZÁS

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása:

A Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. Felsőnyárád határában található bányatelken külfejtéssel történő szénbányászatot végez. A tevékenységre az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2009. decemberében adta meg 14000-26/2009. számon az egységes környezethasználati engedélyt, amelynek ez évben, tehát 2014-ben esedékes az első öt éves felülvizsgálata.

A Társaság meglévő bányatelken kívánja folytatni tevékenységét. Kapacitás- illetve a bányatelek bővítése nem tervezett. Az elkövetkező, 2013-2019. évekre elfogadott Műszaki Üzemi Terv szerint a bányászat az északi, jelenleg is művelt területen, valamint tőle D-i irányban, már a terelőgát mögött húzódó, a közelmúltig szántóföldi hasznosítás alatt álló területeken tervezett. Utóbbi területek a Csörgös-patak K-i szomszédságában helyezkednek el, a művelés határa – É-D-i irányban – nagyjából a patak Szuhába történő becsatlakozásig húzható meg.

3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama:

A bányatelek teljes területe 1,292 km².

A bányászat jelenleg a bányatelek É-i harmadában, a Csörgös-patak K-i szomszédságában zajlik, amely az V. széntelep feltárására – kitermelésére – irányul. Az északi bányamezőben a V. telepi kitermelése 2011 második felében vette kezdetét. Az elkövetkező, 2013-2019 közötti tervidőszak maximálisan kitermelhető szénmennyisége 100 000 t/év, kivéve a „záró évet”, amikor 82 000 tonna szén külszíni fejtésére nyílik lehetőség. A tervidőszak 119 100 m³ humuszos talajréteg, illetve 7 829 400 m³ meddő letakarítását teszi lehetővé. Tervezett továbbá a széntelep felett található fedősorozat kevert összletéből (agyagos homok, homokos agyag, fedőpalák, kavics) álló meddőhányó hasznosítása, mégpedig anyagának értékesítésében évente maximum 30 000 m³ mennyiségben. A termelés tényleges volumene azonban nagymértékben függ a piaci keresletről, egyes években jócskán elmaradhat a tervezett maximális kapacitástól.

A bányászati tevékenység tervezett időtartama az aktuális Műszaki Üzemi Terv szerint a 2013 és 2019 közötti időszak, azaz utolsó időpontjának az egységes környezethasználati engedély lejáratának idejét – 2019. december 31. – vették alapul.

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása:

A bányatelken belül a IV-es és V-ös telep korábban viszonylag kis mélységben volt található. A IV-es telep a Suha patak jobb partja mentén a Fekete völgyi üzemi létesítményekig terjed/terjedt, míg az V-ös telep a Suha és Csörgös patak között található külfejtéses műveléshez kedvező mélységben.

A bányászat a bányatelek déli részén kezdődött meg a IV-es telep leművelésével. Az elmúlt néhány év alatt a kedvező településű területekről a széntelepet lefejtették. 2001-től a maradék területek lefejtése megtörtént, ahol a telepvastagság 20-25 m mélységben volt.

Amennyiben – korábban ugyanis előfordult – hogy a kitermelés szünetelt, ekkor csak a rekultivációval kapcsolatos rézsű és területrendezési munkálatok folytak a területen. A további kitermelés a bányatelek bővítését (2003) követően indult meg.

Ahol a kutatófúrások széntelepet nem találtak, vagy a telep olyan mélységben volt, hogy művelésre gazdaságilag már nem volt alkalmas, azok a területek jöttek szóba a meddőhányók elhelyezésekor. A humusz depóniát a Szuha patak védőpillérében, a széntelepet fedő kőzeteket „vegyes keverék” formában -korábban- egy külső meddőhányón helyezték el. Jelen tervidőszak alatt külső hányó kialakítását nem tervezik, a meddőanyag a még nyitott bányagödörben elhelyezhető, a már kitermelt bányaterület visszatöltésére szolgál az eredeti terepviszonyoknak megfelelően.

A szén kitermelésével egyidejűleg tehát tájrendezés is zajlik a területen. Ez magában foglalja a meddő és humusz területre szállítását, visszatöltést követően elegyengetését. A fejtési területeken a meddő visszatöltés fokozatosan megy végbe a feltárási tevékenység előrehaladásával, azzal párhuzamosan. A visszatöltés és a területrendezés a kitermelés szünetelése alatt is folytatódik a rekultiváció folyamatossága érdekében.

A műveletekkel érintett területek többsége kivett (külfejtés) művelési ágba tartozik, amennyiben ettől eltérő művelési ágú ingatlanokat kívánnak művelésbe vonni, úgy azok kivonását a területek igénybevétele előtt elvégzik. A fejtési területek közvetlen szomszédságában elsősorban mező- és erdőgazdasági, vízgazdálkodási területek találhatók. A bányatelek déli határa kb. 80 m-re közelíti meg Felsőnyárad község belterületi lakóépületeit.

A bányászat okozta hatások az eddig részletezett – egyben legfőbb hatótényezőnek számító – területfoglalás mellett a fejtéssel, szállítással, osztályozással járó zajterhelésben, potenciális levegőszennyeződésben nyilvánul meg. E hatótényezőkről mondhatjuk el, hogy távolabb is kifejtik hatásukat, a domborzati viszonyok azonban – szerencsére – erősen befolyásolják térbeli terjedésüket, ugyanis jelenleg már a terepfelszín „alatt” zajlanak a művelések, így a felmagasodó bányafalak egyfajta „szigetelő” funkciót betöltve lecsökkentik a zaj- és légterhelések terjedését. A jövőben, jelenleg szántóként hasznosított részeken meginduló termelés hatásterülete a település felé valamelyest nagyobb lesz, ám idővel ez is mérséklődik, amint egyre mélyebbre ereszkednek a munkagépek.

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.):

A bányászati tevékenység tervezett időtartama a Műszaki üzemi tervben meghatározott tervidőszakra szól, így az elkövetkező 5 évre tervezett. 2019-re lesz esedékes az új Műszaki üzemi terv elfogadása, amely újabb 5-7 évre irányozza majd elő a szén-feltárási munkálatokat.

A jelenlegi tervidőszak során egy hónapnál hosszabb ideig tartó – idényjellegű – szüneteltetést nem terveznek. Amennyiben az értékesítési és piaci körülmények ezt

szükségessé teszik, akkor ezen időszakban letakarítási tevékenységet és tájrendezéssel kapcsolatos munkákat végeznek.

Az elkövetkező 5 évben ugyanazokkal a munkagépekkel, ugyanakkora kapacitással történik a szén külfejtéssel történő bányászata, a változás elsősorban a bányászati célból igénybe venni kívánt terület elhelyezkedésében keresendő, amely a bánya „északi” művelési területéről áthelyeződik a terelógát előtti – az előbbi rész déli szomszédságában – területre, ahonnan folyamatosan halad majd déli irányban a Csörgös-patak Szuhába torkollásáig.

További anyag-nyerőhelyek kialakulása az aktuálisan fejtett (illetve a Műszaki üzemi tervnek megfelelően a jövőben művelésbe vonandó Csörgös-patak bal parti terület) bányagödröt leszámítva nem várható, mivel a letermelt részeken folyamatos zajlik a tájrendezés a korábban – és majd a jövőben – kitermelt meddőanyagok visszatömedékelésével, majd a termőréteg elrendezésével. Új külső depóniák kialakulása a bányauzem területén szintén nem várható.

Víztelenítés folyamatosan zajlik a területen tutajra szerelt szivattyúk segítségével, ám a talajvízszintre az egykori mélyművelésű bányászat hatásaihoz viszonyítva jelentős hatással már nem lehet. A vízszint folyamatos megfigyelése nemrég kialakított (felújított) monitoring kutak ellenőrzésével lehetséges.

A fejtésekkel, szállítással járó egyéb tevékenységek – zavaró hatások – nemcsak a felvonulás időszakában, hanem a bányászati tevékenység megszűnéséig kifejtik majd hatásukat, egészen az utolsó tájrendezési munkák befejezéséig.

3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

A fejtés üzemeltetéséhez szükséges termelő és szállító gépek a bányavállalkozó rendelkezésére állnak. A berendezések, gépek javítását, karbantartását a kft. telephelyén végzik, illetve a napi munkavégzést követően is itt tárolják őket.

A tevékenységhez kapcsolódó létesítmények, gépek:

- 1 db Power Screen mobil osztályozó
- 2 db láncalpas kotró (+1 db tartalékban)
- 1 db dózer
- 1 db homlokrakodó
- 1 db hidraulikus kalapács (a homlokrakodón)
- 4 db 4 tengelyes dömpér
- 2 db 5 m³/perc kapacitású szivattyú
- hídmérleg
- mobil konténer (iroda és melegedő céljára)
- Toi Toi WC

A kutatófúrások során feltárt tulajdonságok alapján a rendelkezésre álló jövesztő- és rakodógépekkel a fedőkőzetek (agyag, agyagos homok, homokos- és kavicsos agyag, szürke márga, agyagos márga, homok és homokkőpad stb.) és a fejtésre tervezett széntelep jól jöveszthetők. A keményebb rétegekben (V. telep fedőrétegében időnként előforduló kovásodott kőzet) szükség lehet a kőzetréteg előzetes lazítására, amelyhez rendelkezésre áll egy dózerre szerelhető hasítókés.

A fedőréteg letakarítás és a szén kitermelése teljes egészében gépi technológia alkalmazásával megy végbe. E munkákat nagy teljesítményű kotró-rakodógépek végzik. A jövesztett anyagot négytengelyes, önürítő tehergépkocsikkal szállítják el a meddő- és humuszdepóniára, illetve a szénosztályozó berendezéshez.

A belső hányó és humuszdepónia kialakításához, karbantartásához, a belső szállítási útvonalak kiképzéséhez és azok rendszeres karbantartásához buldózerek állnak rendelkezésre. Az utak locsolásához locsológépjárművet használnak.

A letakarítandó munkaszintek magassága az alkalmazott jövesztőgépek jövesztési magasságától függően 1,5-3 m között változik. A művelendő telep mélységétől függően – az előbbiektől következően – megfelelő számú munkaszint kialakítása szükséges. Az egyes munkaszintek között legalább 10 m széles közlekedő utak lesznek kialakítva, az előírt védőtöltésekkel együtt. Az egyes munkaszinteket úgy képzik ki, hogy azok legkisebb szélessége is legalább 20 m legyen. A művelés alatt álló széntelep feltárását, a fedőrétegek letakarását folyamatosan tervezik végezni.

3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

A vizsgált terület tájföldrajzi értelemben az

- Észak-magyarországi középhegység *nagytáj*,
- Észak-magyarországi medencék *középtáj*
- Putnoki-dombság *kistáj*hoz tartozik.

A vizsgált terület régiója a Szuha-völgye hagyományos bányavidék, emberi beavatkozással már régóta és jelentős kiterjedésben átalakított táj. A régió hajdani természetes élőhelyeit az ártéri területek (magasabb teraszok) mezőgazdasági művelésbe vonása túlnyomórészt átalakította. A völgytalpi ártéri erdők nagy részét kiirtották, helyükön nemrég még gyepgazdálkodás (legeltetés, rétgazdálkodás), manapság inkább szántóföldi termelés folyik. A hajdani kiterjedt „féltermészetes” ártéri gyepek jelentős részét az elmúlt évtizedekben feltörték. Az utóbbi években tapasztalható változások miatt a szántók egy része parlaggá vált, másodlagos visszagyepesedési folyamatok zajlanak.

Az ártéri területekkel szemben a környező dombokon, völgyközi hátakon nagyobb természetesség tapasztalható. A tetőhelyzetű részeket még napjainkban is – változó természetességű – erdők borítják, a lejtőkön erősen visszaszorulóban lévő szőlőültetvények, gyümölcsösök váltakoznak értékesebb lejtősztyepp jellegű vagy zavart gyepekkel.

Az említett átalakítások, területhasználatok részben megváltoztatták, elszegényítették a régió élővilágát. E „tájromboló” hatások mellett a részben másodlagosan megjelent féltermészetes élőhelyek (puhafaligetek, vizes élőhelyek, üde-mezofil gyepek, lejtősztyepp stb.) fajaikkal egyetemben természeti értéket képviselnek. A Csörgös- és Szuha-patakok „völgye” jelenleg is ökológia folyosóként működik.

A kistáj – a Felsőnyárád külterületén lehatárolt bányatelekkel – növényföldrajzi értelemben a Magyar flóratartomány (PANNONICUM) Északi-középhegység (MATRICUM) flórávidékének Tornai karszt (TORNENSE) flórajárásában fekszik.

VOJTKÓ (2010) a következőképpen jellemzi a kistáj területét:

A kistáj legnagyobb kiterjedésű zonális társulása a cseres-tölgyes (*Quercetum petraeae-cerris*), amelynek északon a mezofil változata is kialakult. Az Aggtelektől délre eső tölgyesekbe hegyvidéki fajok is lehúzódtak a magasabban fekvő területekről. Kis területen, de előfordul még a gyertyános-tölgyes is a kistáj egy részén. Jelentősek az ÉNy-DK-i völgyekben kialakult égeresek, amelyekben a környék montán fajai sűrűsödnek össze, mint a szőrös nyír (*Betula pubescens*), az ikrás fogas-ír (*Dentaria glandulosa*), a bókoló gyömbérgyökér (*Geum rivale*), a szőrös vesepáfrány (*Polystichum braunii*) és a sugárkankalin (*Primula elatior*). A völgyek állandóan nedves-vizenyős fátlan társulásai meglepően gazdag flórájúak. Magassásos mocsárréten fordul elő az északi sás (*Carex hartmannii*), a kotuliliom (*Fritillaria meleagris*) vagy a szibériai nőszirm (*Iris sibirica*).

A településekkel sűrűn tagolt tájhoz hozzátartozik a gyepterületek nagy mérete, a korábban szőlő, gyümölcsös termőhelyek gazdag növényvilága. A sokrétű flórából kiemelhető a magyar nőszirm (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*) előfordulása.

A kistájban találhatók a Keleméri-mohosok néven ismert tőzegmohalápok. Jégkorszaki maradványfajaik a térség ritkaságai között ismertek, mint a gyapjasmagvú sás (*Carex lasiocarpa*), a tarajos pajzsika (*Dryopteris cristata*) vagy a hüvelyes gyapjúsás (*Eriophorum vaginatum*). A Rudabánya egykor művelés alatt álló bányaudvarában megtelepedett a csermelyciprus (*Myricaria germanica*). Telepített erdei közül legnagyobb arányú az akác kiterjedése, de gyakoriak az erdeifenyő- és vöröstölgy-ültetvények is.

A kistájon élő fajok száma 800-1000, ebből a védett fajok aránya viszonylag magas 40-60.

Legfontosabb özönfajok a tájidegen *Aster* és *Solidago* spp. fajok, szórványosabban fordul elő a *Robinia pseudoacacia*, *Amorpha fruticosa* és a *Fallopia* spp., ritkább az *Asclepias syriaca*, *Phytolacca americana*, *Acer negundo* és az *Ailanthus altissima*.

Az egyes vegetációtípusok gyakorisága az Á-NÉR 2007 alapján:

Gyakori élőhelyek:

K2: Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

L2a: Cseres-kocsánytalan tölgyesek

OC: Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok

P2b: Galagonyás-kökényes-borókás cserjések

H5a: Kötött talajú sztyeprétek (lössz, agyag, nem köves lejtőhordalék, tufák)

H4: Félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok és erdőssztyeprétek

Közepesen gyakori élőhelyek:

E1: Franciaperjés rétek

RC: Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők

L1: Mész- és melegkedvelő tölgyesek

OB: Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok

P2a: Üde cserjések

P7: Ősi fajtájú, gyepes vagy erdőszőlő, extenzíven művelt gyümölcsösök

H2: Felnyíló mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek

J5: Égerligetek

M1: Molyhos tölgyes bokorerdők

B5: Nem zsombékoló magassásrétek

E2: Veres csenkeszes hegyi rétek

B3: Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídörös, mételykórós mocsarak

Ritka élőhelyek:

H3a: Lejtőgyepek egyéb kemény alapkőzetén
L2x: Hegylábi és dombvidéki elegyes lösztölgyesek
K1a: Gyertyános-kocsányos tölgyesek
D5: Patakparti és lápi magaskórósok
D34: Mocsárrétek
K5: Bükkösök
RB: Puhafás pionír és jellegtelen erdők
LY4: Tölgyes jellegű sziklaerdők, tetőerdők
J1a: Fűzlápok, lápcserjések
RA: Őshonos fajú, elszórva álló fák csoportja vagy egy egyed szélességű, erdővé még nem záródott „fasorok”
B2: Harmatkákás, békabuzogányos mocsári-vízparti növényzet
E34: Hegy-dombvidéki sovány gyepek és szőrfűgyepek
B1a: Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
P45: Fáslegelők, fáskaszálók, felhagyott legelőerdők, gesztenyeligetek
B4: Lápi zsombékosok
C23: Tőzegmohás átmeneti lápok és tőzegmohalápok
J1b: Nyírlápok, nyíres tőzegmohalápok

A terület potenciális növénytársulásai a szubmontán égerligetek (*Alnetum glutinosae-incanae*), a pannóniai cseres-tölgyesek (*Querceto petraeae-cerris*) és a gyertyános tölgyesek (*Querceto petraeae-Carpinetum*). A nyílt helyeken magaskórós társulások (*Filipendulo - Petasition*) nedves kaszálók és mocsárrétek húzódnak.

A völgy hosszú idő óta áll emberi beavatkozás alatt. Az utóbbi évtizedekben történt nagyarányú mezőgazdasági művelés, bányászkodás és iparosítás szinte teljesen eltüntette az eredeti élővilágot. Helyén szántók, intenzív (lucerna)- és másodlagos gyepek (legelők, kaszálók), ruderaliák, származék- és kultúr erdők jöttek létre. A domboldalakon gyümölcstermesztés folyik, amely az idősebb, tapasztalt nemzedék eltávozásával, a fiatalok elvándorlásával sajnos hanyatlóban van. A meg nem művelhető területek, a meredek oldalak, nedves rétek, mocsarak jelentik azokat a területeket, ahol az eredeti növény és állatvilág egyes fajtái még fennmaradhattak. A védett biológiai értékek közül az emberhez jobban alkalmazkodó fajok megtelepedése nagyobb valószínűségű.

A bánya Felsőnyárádtól keletre mintegy 500 m-re helyezkedik el, a Szuha és a Csörgös patak összefolyásánál. A bányatelek környezete alapvetően a bányászkodás által átalakított terület, hagyományos bányavidék, ahol meddőhányók, ipari létesítmények, külszíni bányaterületek határozzák meg a táj képét. Természetvédelmi terület a bánya közvetlen környezetében nem található. A Csörgös- és a Szuha patak medre és a patakot kísérő többé-kevésbé természetes növénytársulás képvisel természeti értéket a területen.

A külfejtéses szénbánya 1998 óta üzemel a területen. A bányaterületen korábban bánya meddő, ugaron hagyott mezőgazdasági terület, szántó, kaszáló, legelő, a Szuha-patak és a Csörgös-patak, levezető árkok voltak találhatóak, valamint a közeli dombokon gyümölcsösök.

A bánya „északi” és „déli” területét két részre szeli valamelyik patak. A déli bányaterület nagy részét korábban kaszált magasfüvű gyepek, kevésfajú ugar borította. Védett növény, vagy védett, értékes állat előfordulása a területen korábban nem volt ismeretes. Védett állatok ugyan előfordultak a területen, de ezek hazánkban élőhelyeiken általánosan előforduló fajok.

A terület északi részén bányászati tevékenységet korábban – 2008 előtt – nem végeztek. A területet korábban legeltették, növényzetét közönséges, szélesen elterjedt fajok alkották, melyek vagy a természetes növényzet fajai, vagy a legelők gyomjai voltak. Állatvilága ennek megfelelően szegényesnek mutatkozott. A helyben élő közönséges fajok mellé a környező dombokról (gyümölcsös, pusztagyep, erdő stb.) bekerülhetnek ugyan védett gerinctelenek (elsősorban lepkék), vagy gerincesek (elsősorban madarak), de a folyamatos emberi zavarás miatt ezek közül is inkább a közönségesebb, tágtűrű fajok egyedeinek megjelenése feltételezhető.

A bányatelen át folyó Szuha- és Csörgös-patakok az őket kísérő égeresekkel, fűzligetekkel, részben bokorfűzesekkel jelentős szerepet játszanak a terület ökológiai hálózatában. A patakok melletti bokros-fás részek védett madarak potenciális élőhelyei. A viszonylag nagy kiterjedésű terület mind az itt megtelepedő, mind az átvonuló fajok számára biztos bújóhely. A bányászati tevékenység a területet eddig nem érintette, köszönhetően a patakokra kijelölt védőpilléreknek.

A VIZSGÁLT TERÜLET ÉLŐHELYEIRŐL, TERMÉSZETVÉDELMI VISZONYAIRÓL

A bányatelek Szuha- és Csörgös-patak menti területei európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területen, a Szuha-völgy (HUAN20005) Natura 2000 területén fekszenek. Mivel a bányatelen belül jelen pillanatban a vízfolyások környéke, valamint a bányatelek határain zömmel már kívül eső, attól K-re fekvő domboldalak élőhelyei jelentik a fő természeti értékeket, így a továbbiakban ezeknek a területeknek a bemutatására koncentrálnunk.

A domboldalak jórészt egykori szőlőkkel, gyümölcsösökkel váltakozó pusztagyeppek, lejtősztyepppek s főleg másodlagos, zavart növényzetű gyepek részek mozaikja, amely élőhelykomplexek a tetők felé haladva összefüggő erdőkbe, főleg cseres-tölgyesekbe mennek át. Mivel a terepbejárások 2014. október vége, november eleji időpontokban zajlottak, így fajlisták összeállítására már nem volt lehetőség, elsősorban a látottakra, a korábbi évek tapasztalataira, illetve a környéken mások által végzett korábbi kutatások eredményeire támaszkodva kaphatunk képet a vizsgált területek természeti állapotáról.

A Felsőnyárádot K-ről határoló domboldalak (Kővágó, Aradvány, Radvány-tető) növényzetéről SZENTGYÖRGYI (1994, 1996) és MALATINSZKY (2007) publikációiban olvashatjuk a legtöbb utalást, akik közel tucat védett növény jelenlétét mutatták ki a lejtőkről. Ide sorolhatjuk például *Chamaecytisus albus*, *Linum flavum*, *Linum tenuifolium*, *Dianthus deltoides*, *Polygala major*, *Ornithogalum pyramidale*, *Orchis morio*, *Orchis purpurea*, *Stipa pennata* védett fajokat. BÁTORI (2011) a közelmúltban végzett, az ízeltlábúak különböző csoportjait magában foglaló kutatásai részben feltárták ezekhez az értékes növényegyüttesekhez kapcsolódó faunáját, amelyek között olyan ritkaságok is előkerültek, mint az aranyvessző-kormosmoly (*Anania funebris*), barnabundás boglárka (*Polyommatus admetus*) selymes cserjécincér (*Cortodera holosericea*), frakkos cincér (*Callimoxys gracilis*).

Mivel e lejtősztyepppekhez kötődő fajok és élőhelyeik a bányatelek K-i határa mentén és főleg azon „túl” élnek, közvetlen bányászati tevékenység által nem veszélyeztetettek, így fennmaradásuk ebből a szempontból biztosítottak tűnik. Nagyobb gondot okoz – a bányászattól függetlenül – a kezelések hiánya és főleg a tavasszal jellemző avartüzek jelenléte, amely elpusztítja a télre elhúzódó állatokat.

A patakmenti területek fő értékei az égeres-fűz puhafatársulások, amelyek mellett, hogy a Natura 2000 terület jelölő élőhelyei – 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) – számos állatcsoportnak nyújtanak menedéket. Természetesebb állományaival főleg a Csörgös-patak Felsőkelecsény irányába eső részein találkozhatunk, illetve a bányatelek déli részén, a „déli mező” mellett húzódó Szuha szakaszon Kurityán irányába.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság I/729-2/2003. számú a bányatelek bővítéséhez kiadott szakhatósági hozzájárulásában *Euphydryas maturna*, *Zerynthia polyxena* fajokat említ a patakokat kísérő élőhelyekről. A patakok és a terület vízlevezetését szolgáló árkok potenciális élőhelyei a vizes, vízi élőhelyet kedvelő élőlények számára. A patakokban több védett, jelölő halfaj is előfordul (*Barbus meridionalis*, *Rhodeus sericeus*, *Misgurnus fossilis*, *Cobitis taenia*), a határozat továbbá említi az *Unio crassus* és *Coenagrion ornatum* jelenlétét.

Bár a jelenlegi MÜT szerint a 2013-2019 évekre tervezett művelések – a vízfolyásokra megállapított védőpillérnek is köszönhetően – nem érintik a Csörgös-patak medrét, korábban tervezték a patak medrének áthelyezését. Ezzel kapcsolatban 2008 második felében hatásbecslés is készült a meder Szuhába történő torkolati szakaszának áthelyezésére vonatkozóan, amely tanulmány szerint – bizonyos természetvédelmi szempontok betartása mellett! – engedélyezhető a mederáthelyezés. **Jelenleg nem tervezett a Csörgös-patak medrének áthelyezése**, azonban ha az elkövetkező években zajló fejtések nyomán gazdaságosan művelhető széntelep jelenléte mutatkozna a művelések által érintett részek Csörgös-patak felé eső részein, elképzelhető, hogy ismét napirendre kerül a meder áthelyezésének gondolata.

A terület élővilága változó és komplex rendszer, de dominálnak a degradált, nem természetes élőhelyet jelző fajok. A természetes állapotokat jelző fajok egyedszáma, borítása a vegetációban alacsony, gyakran csak néhány egyedre korlátozódik. **A felmért, bányászattal érintett területen védett vagy kiemelt természetvédelmi/biogeográfiai jelentőséggel bíró növényfaj nem került elő.** A bányaterület környezetében a déli rész domb felőli oldalán másodlagos pusztagyep található, mely a közbeékelődött szárazvölgyek bokros területével védett növények potenciális élőhelye lehet. Ezeket a területeket a bányászati tevékenység szintén nem érinti.

A terület és tágabb térsége madárvilágáról SZENTGYÖRGYI P. & FÜGEDI L. (1996) vizsgálatai, a 90-es évek elején szerzett adatai szolgálnak alapul, amit a következőekben foglalunk össze:

- A: rendszeres, viszonylag nagy számban költő faj
- B: rendszeres, de kisebb számban, vagy kevesebb helyen költő faj
- C: ritka, vagy alkalmi költő faj
- D: fészkelési időben megfigyelt faj, de költése nem bizonyított
- E: rendszeres átvonuló, kóborló vagy téli vendég

Nyílt vízü élőhelyek, vízpartok:

Madárfauna szempontjából legjelentősebb a Szuha kurityáni szakasza az I. bányatóval!

C – Podiceps ruficollis

E – Podiceps cristatus, Ardea cinerea, Nycticorax nycticorax, Anas querquedula, Tringa ochropus, Tringa hypoleucos, Galligano galligano, Larus ridibundus, Motacilla cinerea

Előfordult még: Ciconia nigra, Anas platyrhynchos, Gallinula chloropus, Fulica atra

Nádas, gyékényes foltok madarai:

Állóvizek szegélyzónájánál kialakult, kis részarányú biotóp-típus. Fészkelő madárfajok:

B – Anas platyrhynchos, Gallinula chloropus, Acrocephalus palustris, Acrocephalus scirpaceus, Acrocephalus schoenobaneus

C – Ixobrychus minutus, Rallus aquaticus, Fulica atra, Locustella luscinioides

Nedves rétek madarai:

Elsősorban a Szuha-, Keleméri-, Csörgős- és Imola-patakok mellett található nagyobb kiterjedésű nedves rétek

A – Saxicola rubetra,

B – Crex crex, Locustella naevia, Motacilla flava, Emberiza schoeniclus

C – Vanellus vanellus, Asio flammeus

D – Porzana porzana

E – Turdus pilaris, Turdus iliacus

Itt is költ az Acrocephalus palustris.

Száraz rétek madarai:

A patak völgyek magasabb térszínén fekvő területein és a fátlan domboldalakon. Mezőgazdasági földek (elsősorban kalászosok) is idesorolandók.

A – Coturnix coturnix, Galerida cristata, Alauda arvensis, Oenanthe oenanthe, Saxicola torquata, Emberiza calandra

B – Perdix perdix

D – Circus pygargus

E – Circus cyaneus, Circus aeruginosus, Corvus frugilegus (főleg télen) Coloeus monedula (főleg télen), Anthus pratensis, Lanius excubitor,

Itt is költ a Saxicola rubetra.

Fás vegetációjú területek madarai:

Legnagyobb a cseres-tölgyesek aránya, kevesebb a gyertyános-tölgyes, illetve fenyvesek és akácosok is többfelé előfordulnak, de sajátos madárvilággal rendelkeznek a gyümölcsösök, a patakmenti puhafaligetek, az utak mentén húzódó nyárfasorok és a borókások is!

A – Buteo buteo, Phasianus colchicus, Columba palumbus, Streptopelia turtur, Cuculus canorus, Strix aluco, Upupa epops, Jynx torquilla, Dryocopus martius, Dendrocopos major, Dendrocopos minor, Lullula arborea, Oriolus oriolus, Pica pica, Garrulus glandarius, Parus major, Parus caeruleus, Parus palustris, Aegithalos caudatus, Sitta europaea, Turdus philomelos, Turdus merula, Luscinia megarhynchos, Eritachus rubecula, Locustella fluviatilis,

Sylvia atricapilla, *Sylvia communis*, *Sylvia curruca*, *Phylloscopus trochilus*, *Phylloscopus collybita*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Anthus trivialis*, *Lanius collurio*, *Sturnus vulgaris*, *Passer domesticus*, *Passer montanus*, *Coccothraustes coccothraustes*, *Carduelis chloris*, *Carduelis carduelis*, *Carduelis cannabina*, *Serinus serinus*, *Fringilla coelebs*, *Emberiza citrinella*

B – *Pernis apivorus*, *Accipiter gentilis*, *Accipiter nisus*, *Falco subbuteo*, *Falco tinnunculus*, *Tetrastes bonasia*, *Scolopax rusticola*, *Otus scops*, *Asio otus*, *Caprimulgus europaeus*, *Picus viridis*, *Picus canus*, *Dendrocopos syriacus*, *Dendrocopos medius*, *Corvus corax*, *Corvus cornix*, *Parus ater*, *Parus montanus*, *Remiz pendulinus* (főleg Szuha mellett), *Certhia familiaris*, *Certhia brachydactyla*, *Troglodytes troglodytes*, *Sylvia nisoria*, *Muscicapa striata*, *Ficedula albicollis*, *Prunella modularis*, *Lanius minor*

C – *Columba oenas*

D – *Aquila heliaca*, *Aquila pomarina*, *Circus gallicus*, *Falco cherrug*, *Dendrocopos leucotos*, *Turdus viscivorus*, *Sylvia borin*, *Regulus regulus*,

E – *Ficedula hypoleuca*, *Bombus garrulus*, *Carduelis spinus*, *Pyrrhula pyrrhula*, *Fringilla montifringilla*

Magaspartok, homokbányák madarai:

A – *Merops apiaster*

B – *Alcedo atthis* (főleg a Szuha mentén), *Riparia riparia*

Antropogén környezet madarai:

A – *Ciconia ciconia*, *Streptopelia decaocto*, *Hirundo rustica*, *Delichon urbica*, *Phoenicurus ochruros*, *Motacilla alba*

B – *Tyto alba*, *Athene noctua*

D – *Apus apus*

+ *Strix aluco*, *Oenanthe oenanthe*, *Passer domesticus*, *Passer montanus*, *Muscicapa striata*

A vizsgálati területen az élőhelyi változatosság miatt viszonylag nagy az előforduló állatfajok száma. A természetvédelmi szempontból jelentős fajok túlnyomó része a régióban általában nem ritka. Kiemelendő egyes rovarcsoportok, a kétéltűek és hüllők fajai, valamint a gazdag madárvilág.

A terület madárvilága változatosnak mondható, köszönhetően a bányatelek változatos – vizes és szárazföldi – élőhelyeinek, ahol a többségében átrepülő fajok megpihenhetnek, táplálkozhatnak, jobb esetben szaporodhatnak is.

A jelentős, nem alkalomszerűen megjelenő állatfajok elsősorban a ligeterdőkhez (énekesmadarak, kétéltűek) és a Csörgős- Szuha-patakokhoz kötődnek.

Természetvédelmi szempontból az énekesmadarak, közülük főleg az odúlakók (széncinege, kékcinege, barátcinege, csuszka, nagy fakopáncs, mezei veréb) jelenléte, esetleges költése jellemző. A lombkoronában fészkelők közül a zöldike, a tengelic, az erdei pinty, a meggyvágó, az őszapó vagy a szajkó említhető.

Jelölő halfajok egyedeit, mint a *Barbus meridionalis*, *Rhodeus sericeus*, *Cobitis taenia* a tervezett művelés a természetvédelmi szempontok betartása mellett nem érinthetik.

Jelölő szitakötők egyedei, mint a *Coenagrion ornatum* a Szuha- és Csörgös-patakok mentén fordulhatnak elő – alkalomszerű megjelenéssel – populációi, amíg a meder és a partközeli vegetáció nem sérül, nem veszélyeztetettek.

Jelölő lepkefajok közül egyedül a *Lycaena dispar* egyedei tűnhetnek fel a bányatelek zavart, üdőbb gyepes részein, a faj számára alkalmas élőhelyek azonban jobbára a patakmente megmaradt gyepfoltokon létezhetnek.

Jelölő kételtűek (*Bombina bombina*) jelenléte a térség vizes élőhelyeinek, a már évtizedek óta vagy napjainkban kialakuló bányatavak közelségéből fakadóan nagyon is valószínűsíthető, vízterek elsősorban sekélyebb part menti részein, de akár belterületen is, vízelvezető csatornák környékén

Jelölő emlősök, jelen esetben a denevérek egyes fajai bizonyára jelen vannak a vizsgált terület környezetében, elsődlegesen táplálkozási, másodsorban – esetleg – szaporodási céllal.

TERMÉSZETVÉDELMI ÉRTÉKELÉS

A tervezett bányászati tevékenység a Natura 2000 jelölő élőhelyekre közvetlenül NINCS jelentős hatással. A vizsgált területen előforduló egyetlen jelölő élőhely a Puhafás ligeterdők /91E0/, amely a Szuha- és Csörgös patak mentén fordul elő, védőpillérbe vonásuk miatt fennmaradásuk közvetlenül nem látszik veszélyeztetettnek.

Jelölő növényfaj a vizsgált területen és környezetében nem fordul elő, így a tevékenység a Natura 2000 jelölő növényfajra NINCS hatással.

A tevékenység -lehetőségekhez képest- természetvédelmi szempontból megfelelő helyszínen valósul meg, ugyanis jelentős értékeket őrző részeket nem érint.

Habár jelölő fajok – halak, kételtűek, lepke, szitakötő, madarak – egyedei előfordulhatnak a vizsgált terület környezetében (főleg az égeres-füzes puhafaerdők környékén) a tevékenység a Natura 2000 jelölő állatfajokra NINCS jelentős hatással.

3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A terv megvalósulása kevés, de legalább biztos – helyieket is foglalkoztató – munkahely mellett, a lakosság, valamint vállalkozások, esetleg ipari létesítmények szénrel történő ellátását szolgálja, amelyre változó intenzitású, de folyamatos igény mindig jelentkezik. A fokozódó energiaszükséglet hazánkban is jelentkezik, amelynek kiváltására regionális léptékben is jelentős lépés a bánya további működése.

4. A TERVEZETT TEVÉKENYSÉG KEDVEZŐTLEN HATÁSA

A bányászati tevékenység természetvédelmi szempontból vett kedvezőtlen hatásai a következőekben foglalható össze:

- területfoglalás a természetvédelmi szempontból nem érintett területeken és főleg – elsődlegesen – a Csörgös-patak érintett, Szuhába becsatlakozó szakasza mentén, amennyiben az elkövetkező időszakban művelés alá vonnák a meder érintett részét.
- élőhelyvesztés a Csörgös-patak menti területeken, elsősorban az éger-fűz alkotta puhafás facsoportok letermelése által.
- puhafás liget kivágása helyi szinten károsan hatna a terület potenciális odúlakó madár- és denevér közösségeire, regionálisan az állományok nem veszélyeztetettek.
- élőhelyek zavarása elsődlegesen a Csörgös-patak mentén, valamint a hegylábba felkúszó élőhelyek (pusztafüves lejtő-lejtősztyepp mozaikok) esetében

5. ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából):

A tervezett bányászati tevékenység olyan területen valósulna meg, ahol gazdaságossági szempontból is megfelelően kitermelhető a szénvagyon, illetve természetvédelmi szempontból is kevésbé értékes, ugyanis korábban szántó művelési ágú területeken valósulna meg 2015 és 2019 évek között a termelés.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása:

Az előző pontban leírtak miatt nem értelmezhető.

6. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése:

A megvalósításnak, tehát a bányászati tevékenység folytatásának gazdasági és társadalmi okai egyaránt vannak. A Meliorációs Kft. igyekezett a lehetőségekhez képest olyan területeken – a bányatelek határain belül – bányászati tevékenységet folytatni, amely gazdasági szempontból is megfelelő, illetve ahol természetvédelmi szempontból legkisebb a potenciális és/vagy valós természetkárosítás lehetőségének bekövetkezése.

7. A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

A természetvédelmi szempontból káros hatások, hatásfolyamatok megelőzéséhez, mérsékléséhez – tehát a kedvezőtlen hatások mérséklése érdekében – a következő javaslatokat fogalmazzuk meg:

- A bányászati műveletek során az érintett patakokba, vízmosásokba semmilyen idegen anyag nem kerülhet
- Növénytelepítés kizárólagosan őshonos fajokkal (fehér és vagy fekete nyár, fűzfajok, kocsányos tölgy, magas kőris, vénic szil, éger) történhet, a telepítendő fajok listáját egyeztetni érdemes az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel.
- Bozót- és cserjeirtás csak a fő vegetációs és fészkelési időszakon kívül, szeptember 1. és március 1. közötti időpontban lenne a legkedvezőbb
- A fakitermeléseket lehetőség szerint minimalizálni kell. A lejtők, patakpart érintett szakaszai mentén meglévő, védősávba nem eső, a bányászat által potenciálisan érintett faegyedeket, facsoportokat csak olyan mértékben termeljék le, amely feltétlenül szükséges.
- Létrejövő nagyobb vízfelület (bányató) part- és tereprendezése során érdemes lehet odafigyelni a változatos mederfenék, sekély öblök, alacsony rézsűszöggel rendelkező parti sávok kialakítására. A szárazföld felől a tó irányába nyúló sekélyebb rész lehetőséghez képest minél hosszabb legyen.
- depóniafelszíneken füvesítés + évente kétszer történő kaszálás
- A Csörgös-patak áthelyezése csak száraz időszakban történhet, tehát amikor a mederben nincs víz, időpontja lehetőség szerint szeptember 1 és november 30. között
- meanderező, kisebb mélyedésekkel ellátott meder kialakítása ajánlatos, ahol szárazabb időszakokban a halah meghúzódhatnak
- régi és új mederszakasz párhuzamosan történő üzemelése, legalábbis addig, ameddig kimutathatóvá nem válik, hogy az új szakaszt is benépesítették a jelölő fajok egyedei

8. KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK

Az előző pontban részletezett indok(ok) alapján nincs szükség kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések bevezetésére.

Felhasznált Irodalom

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, BioAqua Pro Kft., Zöld Akció Egyesület, (2013): A Szuha-völgy (HUAN20005) Kiemelt jelentőségű Természetmegőrzési Terület fenntartási terve, Jósvafő, 74 pp.

BÁTORI G. (2011): Adatok a Putnoki-dombság ízeltlábú-faunájához (Araneae: Salticidae, Insecta: Odonata, Coleoptera, Lepidoptera). – *Calandrella* XIV, Debrecen, 44-70.

BÖLÖNI J. & MOLNÁR Zs. (2011): A hazai Natura 2000 élőhelyek és az ÁNÉR 2011 megfeleltetése. – In: BÖLÖNI J., MOLNÁR Zs. & KUN A. (szerk.): Magyarország Élőhelyei. Vegetációtípusok leírása és határozója, ÁNÉR 2011, MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete, Vácrátót, pp. 16-17.

HARKA Á. (1992): Adatok a Sajó és Hernád vízrendszerének halfaunájáról. – *Állattani Közlemények* 78: 33-39.

SALLAI Z. (2008): Hatásbecslés a Csörgös-patakban élő Natura 2000 jelölő halfajok állomány változására különös tekintettel a meder torkolati szakaszának áthelyezésére vonatkozóan

SZENTGYÖRGYI P. & FÜGEDI L. (1996): A Putnoki-dombság madárfaunája. – *Calandrella* X/1-2, Debrecen, 123-130.

SZENTGYÖRGYI P. (1996): A Putnoki-dombság északi és keleti részének fátlan termőhelyein élő orchideái. – *Calandrella* X/1-2, Debrecen, 54-57.

SZENTGYÖRGYI P. (1994): Adatok a Putnoki-dombság flórájához. – *Calandrella* VIII/1-2, Debrecen 54-61.

VOJTKÓ A. (szerk.): *Növényzet* - Putnoki-dombság. – In: DÖVÉNYI Z. (szerk.) (2010): Magyarország kistájainak katasztere. Második átdolgozott és bővített kiadás, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, pp. 834-836.

Hatás becslés a Csörgös-patakban élő Natura 2000 jelölő halfajok állomány változására különös tekintettel a meder torkolati szakaszának áthelyezésére vonatkozóan

Sallai Zoltán

Vaskos csanak Bt. 5540 Szarvas, I. KK. 10/14.

E-mail: umbra@globonet.hu

Az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk több kötelezettséget rótt hazánkra. Csatlakozásunkkal kötelezővé vált a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelme, melyek oltalmát Natura 2000 területek kijelölésével kellett biztosítanunk. Magyarországon 2004. októberében került kihirdetésre a 275/2004 (X. 8.) Korm. rendelettel a hazai Natura 2000 területek listája.

A Felsőnyárád III szén bányatelek kezelője a bányatelek bővítését tervezi, mellyel érinti a Felsőnyárád 046/3, 086 hrsz-ú területeket, melyek a 45/2006 KvVM rendelet értelmében Natura 2000 területek. A bányabővítés a Csörgös-patak torkolati, 900 méteres szakaszát érinti, mely a tervek szerint áthelyezésre kerülne, a Szuha fentebbi pontján kerülne bevezetésre.

A Csörgös-patak a Szuha-völgy elnevezésű, HUJAN20005 nyilvántartási számú kiemelt jelentőségű különleges természetegőrzési terület része. A Csörgös-patak síte-on belül Tógy közigazgatási határáról a felsőnyárádi Szuháig torkollásig tart, melybe egyedül Ragály bellerülete nem tartozik bele. A Szuha-völgy közel 960 hektáros Natura 2000 területet természetvédelmi kezelői és szakértői javaslatok alapján 3 élőhely típusra, 4 halfajra, 4 kismilős fajra és 6 gerinctelen taxonra jelölték kiemelt jelentőségű különleges természetegőrzési területnek.

A Csörgös-patak torkolati szakaszának tervezett áthelyezése főként vízben élő, illetve vízhez kötődő jelölő fajok állományaira van hatással. 2009. szeptember 6-án végzett terepbejárásunk során a vízfolyás torkolati szakaszát, valamint magát a befogadó Szuhát is teljesen szárazon találtuk. A mintahelyeinket térképmellékleten jelöltük (1. ábra). A térképen ciklámen színnel jelöltük azokat a helyeket, ahol találtunk valamennyi vizet a mélyebb gázlókban, de a vízfolyás nagy része itt is szárazon állt, világos barnával jelöltük azokat a helyeket, melyeket teljesen szárazon találtunk. A kisebb gázlókban az összeszűkülő élettérben megfigyeltük 3 jelölő faj képviselőit, de amennyiben nem érkezik meg az őszi bőséges csapadék, ezeknek a sorsu megjósolható.

A Csörgös-patakban saját vizsgálataink alapján (2006-2008) 10 halfaj jelenlétét sikerült eddig kimutatóunk, a 4 jelölő halfaj közül 3 halfaj jelenlétét regisztráltuk – szivárványos ökle, Petényi-márna, vágócsík. A befogadó vízfolyás a Szuha recens halfaunája, mely szintén része a Natura 2000 területnek saját vizsgálataink (2006) és szakirodalmi adatok alapján 19 halfajjal jellemezhető (HARKA, 1992, HARKA & SALLAI, 2004).

A soron következőkben áttekinthetjük azokat a természetvédelmi oltalom alatt álló és egyben közösségi jelentőségű fajokat melyek a Csörgös-patakban előfordulnak.

Petényi-márna – *Barbus peloponnesius petenyi*

Áramláskedvelő, őshonos halunk, taxonómiai helye vitatott. A Szuhában és a Csörgös-patakban a 2008-as évet megelőzően egy stabil önfenntartó populáció élt. A Csörgös-patakban 2006-ban egy mintahelyen sikerült 40 példányt fogunk, míg 2008-ban 3 mintaszakaszon mindössze 21 példány került kézre. Fajcokorához hasonlóan litofil faj, kavicsos-sóderes aljzatra ívik. Az Élőhelyvédelmi Irányelv II. és V. függelékében szereplő halunk. „C” állomány nagysággal jelölt faja a Szuha-völgy elnevezésű Natura 2000 területek.

Homoki kűlő – *Gobio kesleri*

A Duna vízrendszerének endemikus faunaeleme, ezért kiemelt természeti értéként kellene kezelni. Hazánkban védett faj, valamint az Élőhelyvédelmi Irányelv II. függelékében is megtalálható. Magas az oxigénigénye, ezért a folyók, illetve bővebb vizű vízfolyások felső szakaszain találkozhatunk vele. Litofil faj, sóderes-kavicsos aljzatra rakja ikráit. A Szuha alsó szakaszán 2006 októberében sikerült 6 adult példányt fogni, melyek jelenléte a Sajó közelségének tulajdonítható, ahol stabil, nagy egyedszámú populációja él a fajnak. A Csörgös-patakban eddig nem igazolt az előfordulása, feltehetően a vízfolyás nyújtotta szerény vízhozam, nem elégíti ki a faj ökológiai igényeit. A 2006-os eredményekből fakadóan a természetvédelmi kezelő „C” állomány nagysággal jelölte a fajt a Szuha-völgy elnevezésű Natura 2000 területre.

Szivárványos ökle – *Rhodeus sericeus*

Lentikus és lenitikus jellegű vizekben egyaránt előforduló, eurypop faj. Areája Közép- és Kelet-Európára terjed ki. A faj hazai populációi stabilnak nevezhetők, egyetlen ontracofil halunk, így ahol a szaporodásához szükséges nagytermetű kagylók megfelelő mennyiségben vannak jelen, népes populáció alakulhatnak ki. Hazánkban védett, valamint az Élőhelyvédelmi Irányelv II. függelékében is megtalálható. A Szuhában és Csörgös-patakban közepesen nagy egyedszámú populációja él. „C” állomány nagysággal jelölt faja a Szuha-völgy elnevezésű Natura 2000 területnek.

Vágócsik – *Umbra elongatoides*

A *C. taenia* fajkomplex taxonómiai revíziója folytán keletkezett taxon (FREYHOF ET AL., 2000), a fennsíkterületeinken élő vágócsik populációk a *C. elongatoides* fajhoz tartoznak (ERŐS, 2000). Feltehetően ez a taxon csak a Duna vízrendszerében él. A hazai természetes vizeinkben általánosan elterjedt fajnak mondható, a szűkös oxigéntartalmú mocsarakat és lápokat azonban már nem viseli el. A finom lágyüledékbe befúrhatja magát, ahol a nap nagy részét tölti. Filofil faj szaporodása során ikráit vizinövényzetre rakja. A Szuhában egy kisebb populációja él, a Csörgös-patakban sem gyakori, egyedül a felsőkelecsényi, alsó szakaszon fogtuk meg 2006-ban és 2008-ban is. Védett és az Élőhelyvédelmi Irányelv II. függelékében szereplő halunk. „C” állomány nagysággal jelölt faja a Szuha-völgy elnevezésű Natura 2000 területnek.

Várható hatások a megkezdés és véget találó állományváltásra



Amennyiben a meder, ha olyan időszakban kerül áthelyezésre, amikor a mederben víz is található a vízi ökoszisztéma valamennyi elemére negatív hatást gyakorolnának a munkálatok, ellenben ha a kivételzés olyan időszakban történik, mint 2008. szeptember eleje, amikor a meder alsó szakasza teljesen szárazon állt, a természetvédelmi érdekek kisebb sérülésével elvégezhető lenne a meder áthelyezése, a halak ilyenkor jó eséllyel a befogadó, a Suda alsóbb szakaszába húzódnának. A tevékenységet mindenképpen szaporodási és nyugalmi időszakon kívül, így szeptember 1. – november 30. közötti időszakban kellene elvégezni. Ennek a kivételzési időszaknak a betartása a fészkelési időszak, valamint a vegetáció szempontjából is kiemelt jelentősége van. A természetvédelmi érdekek ebben az időszakban sérülnek a legkevésbé. Az új meder kialakítása során törekedni kell a természetességre, így egy meanderező, kisebb mélyedésekkel ellátott új medret kellene kialakítani, ahol szárazabb időszakokban is át tudják vészelni a halak és a táplálékszervezetek. A 275/2004. Korm. rendelet értelmében a természetvédelmi hatóság Natura 2000 területet érintő beavatkozás esetén kompenzációs intézkedéseket írhat elő. Ez esetben az értékes halfauna megővése érdekében mindenképpen indokolt lenne a vízfolyás alsó szakaszának a vízpótlását megoldani, mely munkálatot az engedélyes részére kellene előírni. Az új meder mellé a jelenlegi fajösszetételkel megegyező, őshonos fajokkal telepítése indokolt, hogy azok árvízidei hatásukat kifejthessék a vízfolyásra. A régi mederszakasz elzárása, megszüntetése előtt indokolt lenne egy újabb felmérés vizsgálatot végezni a vízhígyáson. Célszerű lenne egy ideig a két meder szakaszt párhuzamosan üzemeltetni és amennyiben a vizsgálatból igazolható, hogy az új mederszakaszt benépesíthették a korábban is igazoltan előforduló fajok, ebben az esetben kerülne megszüntetésre a régi mederszakasz.

Összességében megállapítható, hogy a tervezett mederülthelyezés a kiterjedési Natura 2000 területeiből ugyan minimális szakaszt érint - 900 méter -, ami ilyen rövid szakasz esetében nem okoz helyrehozhatatlan károkat az itt élő természeti értékekben, közösségi jelentőségű fajok állományaiiban és élőhelyekben, de mindenképpen kiemelendő, hogy a bányás ilyen jellegű bővítése ellentétes a kijelölés értékeivel. A Csörgős-patakban élő, természetvédelem számára kiemelkedő jelentőséggel bíró fajok állományai megőrzendő jogi szabályozás hatására – időkorlátozás, féltételek beépítésével – a természetvédelem értékei nem sérülnek jelentősen, a vízpótlás biztosításával a jelölt fajok a szárazabb időszakokban bekövetkező túlélési esélyei javulhatnak.

Introduction

- ERŐS, T. 2000: Population biology of *Cobitis elongatoides* in a lowland stream of the Middle Danube (Hungary). *Folia Zool.* 49 (Suppl. 1): 151-157.
- FREYHOFF, J., RAB, P. & BOWLER, I. 2000: The valid names of some European species of the genus *Cobitis* (Teleostei, Cobitidae). *Folia Zool.* 49 (Suppl. 1): 3-7.
- HARKA, Á. 1992: Adatok a Sajó és Hernád vízrendszereinek halfaunájáról. *Állattani Közlemények*, 78: 33-39.
- HARKA, Á. & SÁLLAI, Z. 2004: Magyarország halfaunája. Némcsa Természetvédelmi Egyesület, Szarvas, pp. 269.

Salla Zoltán
 ökol. agrármérnök
 természetvédelmi ökológus

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG mint 1. fokú hatóság		
	3530 Miskolc, Mindszent tér 4. Levélcím: 3501 Miskolc, Pf. 379. Telefon: (46) 517-300 Telefax: (46) 517-399 E-mail: eszakmagyarorszagizoldhatosag.hu Web: www.emiktvf.hu Magyar Államkincstár: 10027006-01711868-00000000	
Ügyfélfogadás:	Hétfő: 8-12 óra Válaszában szíveskedjen iktatószámunkra hivatkozni!	Szerda: 8-12, 13-16 óra Péntek: 8-12 óra
Ügyiratszám: 1789-2/2010. Ügyintéző: Horváth Gábor / Kövérné dr. Rácz Judit Hivatkozási szám: Ügyintézőjük:		Tárgy: Felsőnyárád, Csörgös-patak mederát helyezésének elvi vízjogi engedélye Melléklet:

HATÁROZAT

ÉRKEZETT

2010. FEBR. 2. 3.

- I. A Meliorációs Kft. - 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. I/104. - engedélyes részére a Felsőnyárád, Csörgös-patak mederát helyezésének kiviteli szintű tervezéséhez

elvi vízjogi engedélyt

adok.

Vízikönyvi szám: Csörgös-Szuha-Sajó/19.

- II. A műszaki megoldás jellemzői:

Az érintett terület bemutatása:

Az érintett terület Felsőnyárád és Kurtyán települések közigazgatási határán, Felsőnyárádtól északkeletre helyezkedik el.

A Csörgös patak a Szuha balparti mellékvízfolyása, amely a Szuha patak 9+730 szelvényében csatlakozik. A Csörgös patak 0+980 szelvényében 1985-86 években egy záportározót építettek, amely a patakban levonuló $NQ_{1\%}=34 \text{ m}^3/\text{s}$ árvízhozamot $Q_{TÁVOZÓ}=20,2 \text{ m}^3/\text{s}$ -ra csökkenti. A Csörgös patak záportározó alatti szakaszán a 0+692 szelvénybe csatlakozik Felsőnyárád község belvizeinek elvezetését szolgáló árok. A Csörgös patak jellemző hidrológiai adatai: vízgyűjtő terület $64,87 \text{ km}^2$, $NQ_{1\%}=34 \text{ m}^3/\text{s}$, $NQ_{3\%}=26 \text{ m}^3/\text{s}$, $NQ_{10\%}=18 \text{ m}^3/\text{s}$.

A műszaki megoldás:

A Csörgös patakot a záportározó fenékleürítő műtárgy alvizi burkolatától tervezik új nyomvonalon kiépíteni. A patak medrét a tervezett bányagödörtől

80 m-es védőpillér biztosításával tervezik és a Szuha patak 10+065 szelvényébe csatlakoznak. Az új meder kiépítési vízhozama az 1%-os visszatérési gyakoriságú árvizek elvezetésére tervezett. A 930 m hosszú új meder kiépítési mintaszelvénye a következő:

$I=0,00349$

Mederfenék szélesség:	1,5 m
Rézsűhajlás:	1:2
Tervezett vízmélység	1,9 m
Tervezett vízsebesség:	2,08 m/s
Kiépítési vízhozam:	20,9 m ³ /s

A mederkotrásból kikerülő földet a patak balpartján tervezik deponálni, amit a bányászkodás befejezése után bányagödör rekultivációjánál lehet felhasználni. A 0+072-0+210 szelvények között balparti depóniát terveznek kialakítani a bányagödör védelme érdekében.

A depónia minimális mérete:

Magasság:	$Q_{1\%}\text{ vízszint} + 0,5 \text{ m}$
Koronaszélesség:	3,0 m
Rézsűhajlás:	1:2

A Szuha patak medrét a 10+017-10+491 szelvények között a következő mintaszelvény szerint tervezik kikotorni:

$I=0,00349$

Mederfenék szélesség:	2,0 m
Rézsűhajlás:	1:2
Tervezett vízmélység	2,5 m
Tervezett vízsebesség:	2,5 m/s
Kiépítési vízhozam:	$Q_{3\%}=43,7 \text{ m}^3/\text{s}$

A Szuha patak burkolatlan medrében $Q_{10\%}=30,36 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozam esetén 2,0 m-es vízmélység alakul ki, amelynél nagyobb vízmélység a burkolt szakasznál sem lesz. A Szuha patak 10 %-os árvízénél a torkolati műtárgyban 2,0 m-es vízmélység alakulna ki. Az áthelyezésre tervezett Csörgős patak partmagassága minimum 157,2 mBf, tehát sem a Szuha, sem a Csörgős pataknál nem keletkezhet kiöntés.

A Szuha patakot a 10+047-10+095 szelvények között 30 cm vastag C13-32/FN betonba rakott terméskő burkolattal látják el. A burkolat 10 cm vtg. kavicságyra kerül, elején és végén 30*60 cm-es beton burkolatlezáró fogakkal. A burkolat előtt és után 5-5 m hosszban a mederfenéken 30 cm vtg. kőszórás készül.

A Csörgős patak új medrét a 0+041 szelvényig tervezik burkolni. A burkolat kialakítása azonos a Szuha pataki burkolattal, azzal a kitételrel, hogy a Szuha pataki burkolathoz való csatlakozásnál és a 0+025 szelvénynél burkolatlezáró fogat terveznek kialakítani.

A 0+268 (hrsz 086 út) és a 0+520 (hrsz 044 út) szelvényekbe mederátjáró építését tervezik. A $KKQ=0,15 \text{ m}^3/\text{s}$ vízhozam levezetésére 3 db NA 400-as acélcsövet terveznek elhelyezni. A mederszelvény szűkítése max. 5 cm-es duzzasztást okoz mértékadó árvízhozamnál. A mederátjáró útszélessége 8,0

m, $I=0,125$ (1:8), szerkezet 10 cm kavicsagyazaton 25 cm vtg. C20-32/FN rovátkolt beton. A burkolatot 3 m hosszú sárrázó C20-32/FN betonba rakott terméskő burkolattal egészíti ki. Az útpálya burkolata 1:1 hajlású rézsűvel csatlakozik a terephez. A Csörgös patak mederét a mederátjáró előtt és után 5-5 m hosszban burkolják, 3 m hosszú 30 cm vtg. mederfenék köszorással.

A 0+530 szelvénynél kell biztosítani a hrsz 044 út melletti árok csatlakozását, amely a község csapadékvizének egy részét vezeti a Csörgös patakba. A patak medrét 8 m hosszban – az előzőekkel azonos szelvénnel – burkolják. Itt is a burkolat előtt és után 3-3 m hosszú, 30 cm vtg. mederfenék köszorás készül.

A meglévő meder lezárását 6 m koronaszélességű, 1:2 rézsűhajlású $TR_p=95\%$ -os tömörítésű keresztgáttal tervezik. Az új meder burkolását a záportározó leürítő műtárgyának utófenék biztosítás folytatásával tervezik 39 m hosszban. (0+891-0+930 szelvények között) A mederburkolat mintaszelvénye azonos az előző burkolatokkal, csak az árvízkor várható nagy vízsebességek miatt energiatörő fogak beépítését tervezik.

Az új patakmeder vonalvezetése:

A tervezett meder a 0+930 szelvényben csatlakozik a Csörgös patak 0+980 szelvényéhez a meglévő medréhez. Itt kerül kialakításra a Csörgös patak áttöltése.

A tervezett meder tengelyvonalának kitűzési adatai:

Szelvény	X	Y
0+000	765744,68	333506,8
0+041	765755,01	333537,2
0+290	765713,01	333783,1
0+480	765712,7	333782,8
0+891	765658,61	334343,4
0+930	765758,33	334380,6

III. Előírásaink a vízjogi létesítési engedélyezési terv készítéséhez:

1. A mederáthelyezést csak olyan időszakban lehet elvégezni, amikor a patak medre szárazon áll.
2. Az új mederben mesterséges mélyedéseket kell kialakítani. Homogén trapézszelvényű meder nem alakítható ki.
3. Az új meder partjára a jelenlegi meder mellett megtalálható, őshonos fásszárú növényeket (pl. *Salix alba*, *Alnus glutinosa*) kell telepíteni.
4. A régi meder csak akkor szüntethető meg, ha vizsgálatok igazolják a patakban élő védett fajok megjelenését az új mederben. A vizsgálatokról szóló dokumentációt Felügyelőségünkre be kell nyújtani. A régi mederszakasz megszüntetése csak a fő vegetációs időszak végén, augusztus 15. és április 1. között végezhető el.

5. A mederáthelyezés megkezdését és a régi meder megszüntetését 5 nappal a munkálatok megkezdése előtt be kell jelenteni a Felügyelőségre és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságra.
6. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv. 25.§ (2) bek. szerint a közérdekű mederszabályozáshoz szükséges területet az ingatlan tulajdonosától meg kell vásárolni, illetve - ha adásvételi szerződés nem jön létre - azt ki kell sajátítani. A vízjogi létesítési engedély iránti kérelemhez csatolni kell - többek között - a patakmeder tervezett új nyomvonalára vonatkozóan az érintett ingatlanok feletti rendelkezési jog igazolását.

IV. A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Észak-magyarországi Iroda 470/0151/2010. számú szakhatósági hozzájárulásába foglalt előírásai:a.)

- A beruházónak a vízjogi létesítési engedélyezési eljárásban nyilatkoznia kell arról, hogy a tervezett beruházás „a régészeti lelőhelyek feltárásának, illetve a régészeti lelőhely, lelet megtalálójának anyagi elismerésének részletes szabályiról” szóló 18/2001. (X.18.) NKÖM rendelet (továbbiakban Rendelet) 1. § f) pontjában megfogalmazott nagyberuházásnak minősül-e.
- A beruházónak a beruházási területre vonatkozóan örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni.
- A Rendelet 1. §-ában meghatározott nagyberuházás esetén a terepbejárást is tartalmazó örökségvédelmi hatástanulmány elkészítésére a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat (1063 Budapest, Dugovics tér 13-17.) jogosult.
- Amennyiben a tervezett beruházás nem minősül a Rendelet 1. §-ában meghatározott nagyberuházásnak, úgy az érintett területen a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Múzeumi Igazgatóság Herman Ottó Múzeumát a Rendelet 1. §-d) pontja nevezi meg illetékes múzeumként.
- A beruházó nyilatkozatát és az elkészült örökségvédelmi hatástanulmányt legkésőbb a vízjogi létesítési engedélyezési eljárás során Hivatalunkhoz kell benyújtani.
- A vízjogi létesítési engedélyezési terveket már az elkészült örökségvédelmi hatástanulmány eredményeit felhasználva kell elkészíteni.

V. Az elvi engedély alapját képező tervdokumentációt a VÍZKÖRTERV Kft. (3433 Nyékládháza, Kandó Kálmán 13.) készítette 01/2007. tervszámon.

VI. Az elvi vízjogi engedély a vízimunka elvégzésére, vízilétesítmény megépítésére, illetve vízhasználat gyakorlására nem jogosít.

VII. Ezen elvi vízjogi engedély a benne meghatározott vízimunka vagy vízilétesítmény vízjogi létesítési engedélyének jogerőre emelkedéséig, de legfeljebb jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított **1 évig** érvényes. Az érvényességi idő egy esetben legfeljebb **1 évvel** hosszabbítható, ha a kiadásának alapjául szolgáló körülmények, feltételek változatlanok.

VIII. Ha az építető az elvi vízjogi engedélyben meghatározott vízgazdálkodási cél megvalósításától eláll, az erre irányuló döntését **15 napon** belül köteles bejelenteni Felügyelőségünknek.

- IX. A vízjogi létesítési engedélyt a 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendeletben foglaltak alapján összeállított tervdokumentáció csatolásával kell megkérni Felügyelőségünkötől.
- X. E határozat ellen a kézhezvételtől számított **15 napon belül** az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőséghez címzett, de Felügyelőségünkhöz kettő példányban benyújtott fellebbezésnek van helye. Elektronikus úton történő fellebbezésre nincs lehetőség.

A jogorvoslati eljárás díja az alapeljárás díjtételének 50%-a, azaz 18.000 Ft, melyet Felügyelőségünk 10027006-01711868-00000000 számlaszámára kell befizetni és a befizetés tényét igazoló dokumentum másolatát a fellebbezéshez csatolni szükséges.

INDOKOLÁS

A Meliorációs Kft. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. I/104.) elvi vízjogi engedélyt kért Felügyelőségünkötől a „Felsőnyárád III. szén” védőnevű bányateleken a Csörgőspatak mederáthelyezésének tervezési munkálataihoz.

A kérelem és a tervdokumentáció hiányosságai miatt a 19287-2/2009. sz. és a 19287-5/2009. sz. levelemmel hiánypótlásra szolgáltattam fel a kérelmezőt, aki a hiánypótlási kötelezettségnek maradéktalanul eleget tett.

A „Felsőnyárád III-szén” védőnevű bányateleken végzett bányászati tevékenység kapacitásbővítéséhez Felügyelőségünk 14000-26/2009. számon az egységes környezethasználati engedélyt megadta.

Az elvi vízjogi engedély kiadásához a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Észak-magyarországi Iroda szakhatósági hozzájárulását 470/0151/2010. számon előírásokkal, az alábbi indokolással megadta:

„A Meliorációs Kft. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. I/104.) 2009. szeptember 30-án benyújtott beadványában a Csörgőspatak mederáthelyezés elvi vízjogi engedélyezését kérte a Felügyelőségtől, amely beadványát a Felügyelőség Hivatalunknak 2009. december 22-én szakhatósági állásfoglalás kérése tárgyában megküldött.

A „Felsőnyárád III.szén” védőnevű bányatelek bővítési területére vonatkozóan a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Múzeumi Igazgatóság Herman Ottó Múzeuma készített a 2003. év során örökségvédelmi hatástanulmányt. A tanulmányban kizárólag a bővítési terület vizsgálatára kerül sor, a meglévő bányatelek területét a vizsgálat nem érintette: a tanulmány eredményeként a tervezett mederáthelyezés területéről délre három régészeti lelőhely került elő: Felsőnyárád 1. (azonosító: 40128), magán a bányatelek bővítési területén : Felsőnyárád 2. (azonosító: 40129), illetve a Felsőnyárád 3. régészeti lelőhely (azonosító: 40131).

A Csörgőspatak védőpillérének területe jelentős szénvagyon kitermelését akadályozza, a mederáthelyezés célja ezen szénvagyon kitermelési lehetőségének biztosítása. Figyelemmel a közeli ismert régészeti lelőhelyekre szükséges az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítése, hogy a tervezett mederáthelyezés,

illetve külfejtés területének régészeti érintettségéről pontos képet kapjunk. A hatástanulmányban szükséges azt tisztázni, hogy a tervezett földmunkák érintenek-e, veszélyeztetnek-e régészeti lelőhelyet, régészeti érdekű területet.

A Rendelet 1. § f) pontja szerint nagyberuházásnak számít minden olyan beruházás amely a nettó 500 millió forintos értékhatárt meghaladja, függetlenül annak területi kiterjedésétől vagy helyszínétől. A beruházó nyilatkozatának szükségességét arra vonatkozóan, hogy a tervezett beruházás nagyberuházásnak számít-e a Rendelet 14/B § (2) bekezdése alapján írtam elő.

Az örökségvédelmi hatástanulmányt a „kulturális örökség védelméről” szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kövt.) 66. § (1) bekezdése alapján, a Rendeletben és/vagy „az örökségvédelmi hatástanulmányról” szóló 4/2003. (II.20.) NKÖM rendeletben foglaltaknak megfelelően, a 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet 4. §-ában meghatározott tartalommal kell elkészíttetni.

A Rendelet 1. § f) pontjában meghatározott nagyberuházás esetén – terepbejárást is tartalmazó – örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni. A régészeti terepbejárás elvégzéséhez Hivatalunk engedélye szükséges.

Nagyberuházás esetén a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálatot a Rendelet 1. § i) pontja nevezi meg illetékességgel és feladat ellátási kötelezettséggel működő örökségvédelmi intézményként.

Amennyiben a tervezett beruházás nem minősül nagyberuházásnak, úgy a nevezett területen a Herman Ottó Múzeumot a Rendelet 1. § d) pontja nevezi meg illetékes múzeumként.

Tájékoztatásul közöljük, hogy az örökségvédelmi hatástanulmány részeként mindenképpen ki kell térni a területileg illetékes miskolci Herman Ottó Múzeum Adattáraiban ill. Gyűjteményiben őrzött, írásos, térképi, légifotós, stb., valamint szakirodalmi adatok értékelésére.

A Rendelet 14/B § (2) bekezdése szerint az örökségvédelmi hatástanulmány az építésügyi hatósági, illetve örökségvédelmi hatósági (szakhatósági) eljárásban a Hatósághoz benyújtott kérelem kötelező melléklete.”

A Felügyelőségünkre benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a Csörgös-patak felsőnyárádi szakasza (Felsőnyárad 046/1, 046/3, 086 hrsz.) a HUAN20005 azonosító számú, Szuha-völgy megnevezésű Kiemelt Jelentőségű Természet-megőrzési Terület része. A kijelölést részben a Csörgös-patak értékes gerinctelen faunája (*Coenagrion ornatum*, *Unio crassus*), részben pedig halfaunája (*Barbus peloponnesius* petenyi, *Cobitis taenia*, *Rhodeus sericeus*) indokolta. A felsorolt, hazai jogszabályok által is védett vagy fokozottan védett fajok mellett a patakban számos egyéb védett fajnak is jelentős állománya él (pl. Odonata: *Calopteryx virgo*, *Gomphus vulgatissimus*, *Orthetrum brunneum*; Pisces: *Gobio gobio*, *Barbatula barbatula*).

A patak partját ezen a szakaszon természetközeli állapotú fű- és égerligetek kísérik, mely szintén közösségi jelentőségű élőhely (91E0).

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban „R”) 10. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy a tervezett patakáthelyezés feltételeim betartása esetén a „R” 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal nem ellentétes, a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R” 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok természetvédelmi helyzetére jelentős hatást nem gyakorol.

A dokumentáció tartalmazza a Natura 2000 területre vonatkozó hatásbecslést.

A patak természetvédelmi szempontból értékes vízi élőlényközössége csak akkor nem sérül jelentősen, ha a mederát helyezés olyan időszakban történik, amikor a meder szárazon áll (ilyen időszak volt 2008. szeptember eleje, amikor Sallai Zoltán a hatásbecslést végezte). Ilyenkor ugyanis a halak jó eséllyel a Szuha-patak alsóbb szakasza felé húzódnak, azaz a mederát helyezés következtében nem fognak elpusztulni. A létesítendő új mederben mesterséges mélyedéseket kell kialakítani, amelyek refúgiumként szolgálhatnak a vízi élőlények számára a későbbi kisvízes időszakokban. Homogén trapézszelvényű új meder kialakítása nem engedélyezhető, mert az egyfelől a legtöbb fent említett faj számára nem nyújtana megfelelő élőhelyet, másfelől nem felel meg a Vízi Keretirányelv szerinti jó ökológiai állapotnak (potenciálnak). Az új meder partjára a jelenlegi meder mellett megtalálható, őshonos fászfű növények (pl. *Salix alba*, *Alnus glutinosa*) telepítése indokolt, hogy azok árnyékoló hatásukat mihamarabb kifejthessék a vízfolyásra. A régi meder megszüntetése előtt egy felmérést kell elvégezni azzal a céllal, hogy igazolja, hogy az új medret benépesítették-e a patakban korábban előkerült fajok. A régi mederszakasz megszüntetésére az ott fészkelő madárfajok költési sikere érdekében időbeni korlátozást írtam elő.

A fás-bokros területek védett madarak potenciális fészkelőhelye, ezért ezeknek a megőrzése természetvédelmi szempontból szükséges.

A tervező nyilatkozata szerint a tervezett mederát helyezés összhangban van a helyi építési szabályzattal, terület- és településrendezési tervvel.

A kérelmező az igazgatási szolgáltatási díjat megfizette.

A tervezett vízügyi intézkedés beilleszkedik a vízgazdálkodás rendjébe, ezért az elvi vízjogi engedélyt az 1995. évi LVII. tv. 28.§ (2) bekezdése alapján, a 347/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet 17.§ (2) bekezdésében és 1. sz. mellékletének IV/8. pontjában biztosított jogkörömben, a 72/1996. (V. 22.) Kormány rend. 2.§-a és a 2004. évi CXL. tv. 71.§ (1) és 72.§ (1) bekezdése szerint eljárva kiadtam.

A jogorvoslati eljárás díjának mértékét a 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet 2.§ (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően állapítottam meg.

Miskolc, 2010. február 15.



Pintér István
igazgató megbízásából:

Dr. Lőrinc Orsolya
dr. Lőrinc Orsolya
osztályvezető

Kapják:

1. Meliorációs Kft. - 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. I/104. (tv)
2. VÍZKÖRTERV Kft. - 3433 Nyékládháza, Kandó Kálmán 13. (tv)
3. Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Észak-magyarországi Iroda - 3504 Miskolc, Pf. 27.
4. ÉKÖVÍZIG - 3501 Miskolc, Pf.: 3.
5. Vízikönyv (2 pld.)
6. Iratokhoz (2 pld.)



ÉRKEZETT

2019 NOV 11.

37/2019

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ózdi Járási Hivatal

Ügyiratszám: 10.154-4/2019.
Ügyintéző: Máté NorbertTárgy: Termőföld végleges más célú hasznosításának
engedélyezése és földvédelmi járulék megállapítása

H A T Á R O Z A T

A Meliorációs Kft.(3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11 1. em. 104.) kérelmére a Felsőnyárad külterületén levő 043/3., 045/2. és a 088. hrszú. legelő és szántó művelési ágú, 5. minőségi osztályú, mindösszesen 1 ha 7632 m² területű termőföldrészlet végleges más célú hasznosítását patak kialakítására, a Csörgős patak mederáthelyezése céljából

e n g e d é l y e z e m.

Egyidejűleg a termőföld végleges más célú hasznosításáért, az igénybevevőt a termőföld művelési ága, minőségi osztálya és aranykorona értéke figyelembevételével számított

1.029.840.- Ft. azaz (egymillió huszonkilencezer nyolcszáznegyven forint) földvédelmi járulék megfizetésére

k ö t e l e z e m.

A földvédelmi járulékot a beruházás megvalósításának a megkezdése napján kell megfizetni a mellékelt készpénz átutalási megbízáson, vagy átutalással a

10027006-00302814-00000000**BAZ Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály
3525 Miskolc
Vologda út 4.****s z á m ú s z á m l á j á r a.**

A földvédelmi járulék megfizetése alól felmentés nem adható és részletfizetési vagy egyéb kedvezmény sem engedélyezhető.

A határidőre meg nem fizetett földvédelmi járulék adók módjára behajtandó köztartozás.

A jelen határozattal a patak mederáthelyezése céljára felhasználni engedélyezett termőföld végleges más célú felhasználása megkezdésére, ha 4 év alatt nem kerül sor, úgy a határozat érvényét veszti. Érvényét veszti az engedély akkor is, ha az engedély jogosultja írásban nyilatkozik arról, hogy az engedélyben foglalt jogosultságáról lemond.

Az engedélytől eltérő más célú hasznosításért az eredeti állapot helyreállítási kötelezettség terhe mellett - földvédelmi járulékot és bírságot kell fizetni.

Az engedélyezett földterületet a felhasználásig a természetbeni állapotnak megfelelően, a nyilvántartott művelési ága szerint kell hasznosítani és gyommentes állapotban tartani.

Földhivatali Osztálya

3600 Ózd, Gyár út 6. Telefon: (+36 48) 471006, 476 599 Fax: (+36 48) 572338

A más célú hasznosítás megkezdésének a napját az igénybevevő köteles előzetesen az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. Ennek elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóság az igénybevevőt földvédelmi bírsággal sújtja.

Kötelezem továbbá, hogy az engedélyezett célnak megfelelő felhasználás megvalósulását követően a művelési ágban bekövetkezett változást 30 napon belül az ingatlanügyi hatóságnak jelentse be az ingatlan-nyilvántartási munkarészen történő átvezetés céljából a szükséges mellékletek becsatolásával.

Az eljárás során a talajvédelmi szakhatósági jogkörben eljáró B. A. Z. Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztálya talajvédelmi jogkörben vett részt és talajvédelmi szakvéleményét kiadta az alábbi előírásokkal:

- A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv.(a továbbiakban:Tfvt.) 39. § (2) bekezdése alapján engedély nélkül tilos a talaj humuszos termőrétegének eltávolítása.
- A talajfelszín megbontásával érintett területről a humuszos termőréteget meg kell menteni és ideiglenesen deponálni szükséges, elkülönítve az alsóbb talajrétegek jórészt gyengébb minőségű talajanyagaitól, majd lehetőség szerint helyben kell felhasználni.
- A letermelt humuszos termőréteg nem helyszínen történő felhasználása esetén a beruházó részére a talajvédelmi hatóság külön határozatban talajvédelmi járulék megfizetését állapítja meg.
- A mentett humuszos termőréteg mennyiségéről és felhasználásáról a beruházó köteles külön nyilvántartást vezetni, valamint a beruházó köteles a talaj védelmével kapcsolatos tevékenységeinek dokumentumait 5 évig megőrizni.
- A letermelt humuszos termőréteg funkciójának megtartása mellett, felső talajréteggént való elterítéssel hasznosítható úgy, hogy a kialakított felső humuszos termőréteg vastagsága az eredeti humuszos termőréteggel együtt az 1 métert ne haladja meg.
- A mentett humuszos termőréteg mennyiségek elszennyeződését, talajidegen anyagokkal történő keveredését meg kell akadályozni.
- A mentett humuszos termőréteg visszaterítése során az eredeti rétegrendet megtartva a kitermeléskori talaj tömödöttség szintet kell elérni, továbbá gondoskodni kell, hogy a munkálatok által érintett területeken terepegyenetlenségek, mezőgazdasági tevékenységeket gátló terepalakulatok (süllyedések, kiemelkedések) ne alakuljanak ki.
- A kivitelezés során az esetlegesen fellépő káros talajtömörödést a megfelelő agrotechnikai műveletekkel (mélylazítással, tárcsázással) meg kell szüntetni.
- A beruházás folyamán a csapadékvíz elvezetését úgy kell megoldani, hogy az érintett és a környező termőföldeken pangóvizet, belvizet ne okozhasson.

- A beruházás végzése során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzanak. A területen a munkálatok befejezése után talajidegen és egyéb a talaj minőségét károsan befolyásoló anyag nem maradhat.

Jelen határozat az érintett más hatóságok engedélyének beszerzése alól nem mentesít.

Döntésem ellen a közlést követő naptól számított 15 napon belül lehet fellebbezést benyújtani, amelynek díja 44.000 Ft.

Az eljárási díjat a Földhivatali Osztály házipénztárába történő készpénzbefizetéssel, a BAZ Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály 10027006-00302814-00000000 számú előirányzat-felhasználási keret számlájára történő átutalással, illetőleg készpénz-átutalási megbízáson lehet teljesíteni. Az átutalási megbízáson kérjük az ügyiratszámra való hivatkozást feltüntetni.

A fellebbezést a BAZ Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály (3525 Miskolc, Vologda út 4.) kell címezni, de az Ózdi Járási Hivatal Földhivatali Osztályánál kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni.

INDOKOLÁS

A Meliorációs Kft.(3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11 1. em. 104.) szám alatti szervezet termőföld végleges más célú hasznosításra eljárást kezdeményezett. Kérelmükben a Felsőnyárád 043/4., 045/2. és a 088. hrszú. legelő és szántó művelési ágú, 1,7632 ha területet érintően patak kialakítása céljából. A Csörgös-patak mederáthelyezésére kerülne sor.

A területen 2019. augusztus 6. napján helyszíni szemlét tartottunk. A bejárásan megállapításra került, hogy a területen engedély nélküli más célú hasznosítás nem történt.

Az eljárásban szakhatósággént résztvevő B. A. Z. Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztályát 2019. augusztus 7. napján kerestem meg szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

A B. A. Z. Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztálya hiánypótlási eljárást követően a BO-08/NT/02898-2/2019. számú, 2019. augusztus 13-án kelt talajvédelmi szakvéleményét az alábbi indokolással adta meg:

A Meliorációs Kft. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11 I.em. 104.) Ügyfél képviseletében Huszti Béla ügyvezető termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezése ügyében engedélykérelmet nyújtott be az ingatlanügyi hatósághoz 2019. július 1-ei keltezéssel az alábbi szerint.

A Csörgő-patak mederáthelyezésével érintett területek helyrajzi száma, nagysága, művelési ága:

- Felsőnyárád	043/3 hrsz.	0,8001ha	legelő
- Felsőnyárád	045/2 hrsz.	0,4555ha	szántó
- Felsőnyárád	088 hrsz.	0,5076ha	szántó

Érintett területek nagysága összesen:

1,7632 ha.

Az engedélyezési eljárásban talajvédelmi szakkérdés tekintetében az ingatlanügyi hatóság 10154/2019. számon 2019. augusztus 12-én megkereste a talajvédelmi hatóságot. Megkereséséhez csatolta az Ügyfél kérelmének másolatát, valamint Bialkó Tibor (3528 Miskolc, Csokonai V. M. u. 74.) talajvédelmi szakértő (engedély szám: 003/2015) által 2019. június 30-án, 35-2019-VMCH25. számon elkészített talajvédelmi tervet.

A talajvédelmi hatóság az ingatlanügyi hatóság 10154/2019 számú megkeresésére a végleges más célú hasznosítási engedély kiadásához talajvédelmi szempontból jelen talajvédelmi szakvélemény rendelkező része szerinti előírásokkal hozzájárul. Az érintett termőföldterület 0,0924 ha nagyságban 0cm mélységben, 09647 ha nagyságban 40cm mélységben, 0,7061 ha nagyságban 55cm mélységben rendelkezik mentésre érdemes humuszos termőréteggel (**7742 m3**).

A földvédelmi szempontokat figyelembe véve termőföldet más célra csak kivételesen és elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével lehet felhasználni.

Jelen esetben megállapításra kerül, hogy a más célú hasznosításra tervezett termőföldterületek az átlagosnál gyengébb minőségűek, így végleges más célú hasznosításuk engedélyezhető.

Felhívom a beruházó figyelmét, hogy a tervezett beruházás kialakítására a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével kerüljön sor. A beruházást úgy kell megvalósítani, hogy az ne akadályozza sem az érintett termőföld többi részének, sem a szomszédos termőföldek mezőgazdasági hasznosítását. A beruházást követően sem az érintett, sem a szomszédos termőföldeken idegen anyag nem maradhat.

A földvédelmi járulékot a művelési ág és minőségi osztály alapján az alábbiak szerint állapítottam meg:

Felsőnyárád	043/3.	legelő 5. min. o.	8001 m ²	3,36 AK x 56.000 FT/AK.	= 188.160.- Ft
Felsőnyárád	045/2.	szántó 5. min. o.	4555 m ²	7,11 AK x 56.000 FT/AK.	= 398.160.- Ft
Felsőnyárád	088.	szántó 5. min. o.	5076 m ²	7,92 AK x 56.000 FT/AK.	= 443.520.- Ft

Mindösszesen fizetendő földvédelmi járulék: 1.029.840.- forint

A szakhatóság nyilatkozata és a fent leírtak alapján a kérelmezett termőföldrészek végleges más célú hasznosítását a rendelkező részben leírtak szerint engedélyeztem.

A termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezése illetőleg a földvédelmi járulék megállapítása Tfv. 1. melléklet rendelkezései alapján történt, míg a fellebbezési lehetőséget az Általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. 116. és a 118. § -aiban foglaltak alapján biztosítottam.

A fellebbezési díj mértékét a Tfv. 18.§ (2). bek. alapján állapítottam meg

Ózd, 2019. október 4.

Döntés végleges

Ózd,

2019. NOV. 05

M. Tóth



Zsigray Árpád járási hivatalvezető
nevében és megbízásából:

Tóth Béla
Bárdos Béla
osztályvezető

Kapják:

Jogerőre emelkedés előtt:

1. Meliorációs Kft. 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11 1. em. 104. (tv.)
2. B. A. Z. Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály
3526 Miskolc, Blaskovics L. út 24. (tv.)

Jogerőre emelkedés után:

1. Meliorációs Kft. 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11 1. em. 104. (tv.)
2. Felsőnyárád Község Önkormányzata 3721 Felsőnyárád, Alkotmány út 8. (tv.)
3. Koppány-Lakatos Judit 2040 BUDAÖRS, Ibolya utca 41/B. (tv.)
4. Pongó Ferenc 3721 FELSŐNYÁRÁD, József Attila utca 2. (tv.)
5. Vincze Zsuzsanna Margit 3534 MISKOLC, Szinyei Merse Pál utca 21. 1.lph.1.ajtó (tv.)
6. Hercsik István 3535 MISKOLC, Tapolcarét 6. (tv.)
7. Hercsik Zsuzsanna 3535 MISKOLC, Tapolca rét utca 6. (tv.)
8. Szarka József 3721 FELSŐNYÁRÁD, Petőfi Sándor utca 31. (tv.)
9. Kalinka Béláné 3741 IZSÓFALVA, Izsó Miklós utca 119. (tv.)
10. Csányi István 3722 FELSŐKELECSÉNY, Állami Gazdaság 23. (tv.)
11. Várnay László 3721 FELSŐNYÁRÁD, Alkotmány utca 7. (tv.)
12. Kun Bálintné 3721 FELSŐNYÁRÁD, Kossuth Lajos utca 10. (tv.)
13. Kovács Ferenc 4031 DEBRECEN, Bezerédj utca 19. (tv.)
14. B. A. Z. Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály
3526 Miskolc, Blaskovics L. út 24. (tv.)
15. B. A. Z. Megyei Kormányhivatal Pénzügyi és Gazdálkodási Főosztály 3525 Miskolc, Városház tér 1.
(tv.)
16. Okirattár



BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

MISKOLCI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: BO-08/KT/04806-25/2019.

Tárgy: **Meliorációs, Rekultivációs és
Környezetrendező Kft. (Miskolc) által
Felsőnyárad településen (Felsőnyárad III.-
szén" védőnevű bányatelken) a Csörgös-
patak mederát helyezésére irányuló előzetes
vizsgálati eljárás lezárása**

Ügyintéző: Vigh Noémi

HATÁROZAT

- I. **Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11.; KÜJ:100280793) által tervezett, a „Felsőnyárad III.- szén" védőnevű bányatelken végzett bányászati tevékenységhez kapcsolódó Csörgös-patak mederát helyezésére (KTJ:102768575) vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentáció alapján lefolytatott**

előzetes vizsgálati eljárást

lezárom,

és egyidejűleg

megállapítom,

hogy az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak megvalósításához környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból

környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.

- II. a) Tájékoztatom, hogy a tervezett beruházáshoz a környezet- és természetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó egyéb engedély beszerzése nem szükséges.
- b) A tervezett beruházás a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal termőföldvédelmi hatáskörébe tartozó végleges más célú hasznosítás engedély birtokában kezdhető meg, mely kérelmet a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Földhivatali Osztályához kell benyújtani.
- c) A tervezett beruházás ütemezése során a továbbtervezéskor, egyéb engedélyezési tervek kidolgozásakor az alábbi környezet-, természet- és tájvédelmi célú korlátozások az irányadók:
- ca) A jelenlegi tervek módosítására van szükség és a módosításkor az új meder megvalósításához szükséges vízjogi létesítési engedélyezési eljárás során a természetvédelmi

szakhatósági hozzájárulás kizárólag akkor adható ki, amennyiben az új mederre, különös tekintettel annak morfológiájára vonatkozóan, az alábbi minimális követelményeket tartalmazó tervek kerülnek benyújtásra:

1. A halágyak mélységét a rézsűvel szembeni oldalukon legalább 1 méter mélyre kell tervezni.
2. Az egyes halágyak feletti cca. 10 méter hosszú szakaszon mederbe épített, nehéz tömegosztályú nagy méretű vízepítési termésköböl ágyazatot, köszörést kell kialakítani, melyen a víz át tud bukni, így mérsékelve a hordalék lerakódását az alatta kialakított halágyakban, egyidejűleg biztosítva azt a követelményt, hogy változatosabb morfológiával és vízsebességekkel jellemezhető mederszakaszok alakuljanak ki.
3. Az egyes halágyak közötti 200-200 méter hosszú szakaszokon is legalább 3-3 szelvényben, 5-10 méter hosszú kőágyazat, köszörős kialakítása szükséges.

cb)A kivitelezéssel járó beavatkozások, illetőleg azok ütemezése vonatkozásában, a továbbtervezéskor és a vízjogi engedélyezési tervek kidolgozásakor az alábbi természetvédelmi célú, a beavatkozásokkal járó negatív hatásokat mérséklő korlátozások az irányadók:

1. A tervezett beavatkozásokat a természeti értékek legnagyobb kíméletével, a műszakilag indokolható legkisebb terület igénybevételével kell megtervezni.
2. Törekedni kell a fák és cserjék kivágásának elkerülésére. Amennyiben egyes területrészekben a fakivágás, cserjeirtás elkerülhetetlen, azt a vegetációs, illetőleg fészkelési/fiókanevelési időszakon kívülre, augusztus 15. és április 01. közötti időszakra kell tervezni.
3. A régi meder szakasz leválasztását és az új mederszakasz bekötését csak olyan időszakban lehet elvégezni, amikor a patak medre szárazon áll.
4. A régi mederszakasz megszüntetése csak a fő vegetációs időszak végén, augusztus 15. és április 01. között végezhető el.
5. Az új meder partjára a jelenlegi meder mellett is megtalálható, őshonos fásszárú növényeket (pl. *Salix alba*, *Alnus glutinosa*) kell tervezni az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság útmutatása alapján.
6. Füvesítésre csak őshonos, a környéken is jellemző fűfajok használhatók (pl. *Festuca rubra*, *Poa pratensis*, *Dactylis glomerata*).
7. Az új meder depóniáját, illetőleg a beruházás során bolygatott felszíneket a gyomok és az özönnövények visszaszorítása érdekében évente kétszer kaszálni szükséges.

- d) Kulturális örökségvédelmi szempontból felhívom a figyelmet, hogy a kivitelezés (tereprendezés, humusztakaró eltávolítása, új meder kialakítása) **régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhető** az új meder nyomvonalán a 044 hrsz-ú földúttól északra 50 méter, délre 150 méter hosszúságban a beruházó és a területileg illetékes Herman Ottó Múzeum (3529 Miskolc, Görgey u. 28., tel: 46/560-170) előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével. A mederrendezési munkálatok megkezdéséről 14 nappal korábban köteles írásban értesítenie kell a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályát (3530 Miskolc, Rákóczi u. 11. Tel.: 46/508-927), valamint a Herman Ottó Múzeumot.

III. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) 35500/4010-1/2018. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában szakhatósági hozzájárulását előírásokkal megadta.

Felhívta a figyelmet, hogy a vízmunka végzéséhez vízjogi létesítési engedély szükséges, amelyet hatóságától meg kell kérni.

IV. Fentieknek megfelelően az alábbi főbb paraméterekkel rendelkező beruházás környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nélkül megkezdhető, annak megvalósításához környezetvédelmi engedély beszerzését nem from elő:

Beruházás célja.

Az ásványi nyersanyag készlet további művelése miatt Csörgös-patak medrének (Felsőnyárad 046/3 és 086 hrsz.) a jelenlegi medertől nyugatabbra történő áthelyezése szükséges (Felsőnyárad 043, 044, 045/2, 046/3, 087, 088, 089 hrsz.-ú területekre.) a régi meder 0+000-1+118 fkm szelvények közötti szakaszait érintően.

Mederáthelyezés jellegzetes pontjai

kezdőpont: EOY Y (m) = 765 772 EOY X (m) = 343 692,

végpont: EOY Y (m) = 765 813 EOY X (m) = 333 508

A Csörgös-patak felsőnyárad szakasza (Felsőnyárad 046/1, 046/3, 086 hrsz.) HUAN20005 azonosító számú, Szuha-völgy megnevezésű Kiemelt Jelentőségű Természet-megőrzési terület része.

Az új meder rövidül, és vizeit a bányatelken kívül tervezik a Szuha-patakba vezetni.

A tervezett mederáthelyezéssel érintett ingatlanok és művelési ágai:

helyrajzi szám	művelési ág
043	legelő
044	közút
045/2	szántó
046/3	Csörgös-patak
087	közút
088	szántó
089	Szuha-patak

Az új meder a Csörgös-patak 1+103 fkm szelvényétől a Szuha –patak 10+866 fkm szelvényéig kerül kialakításra 922 m hosszúságban, maximális szélessége kb. 15 m, területe 1,5 ha.

Az áthelyezés során a 0+298, 0+537 és az eredeti meder 1 +075 km szelvényében épülne burkolt mederátjáró.

A kismértékben megváltozott esésviszonyok miatt a 0+200, 0+400, 0+600 és 0+800 szelvényeiben halágyak kialakítása tervezett.

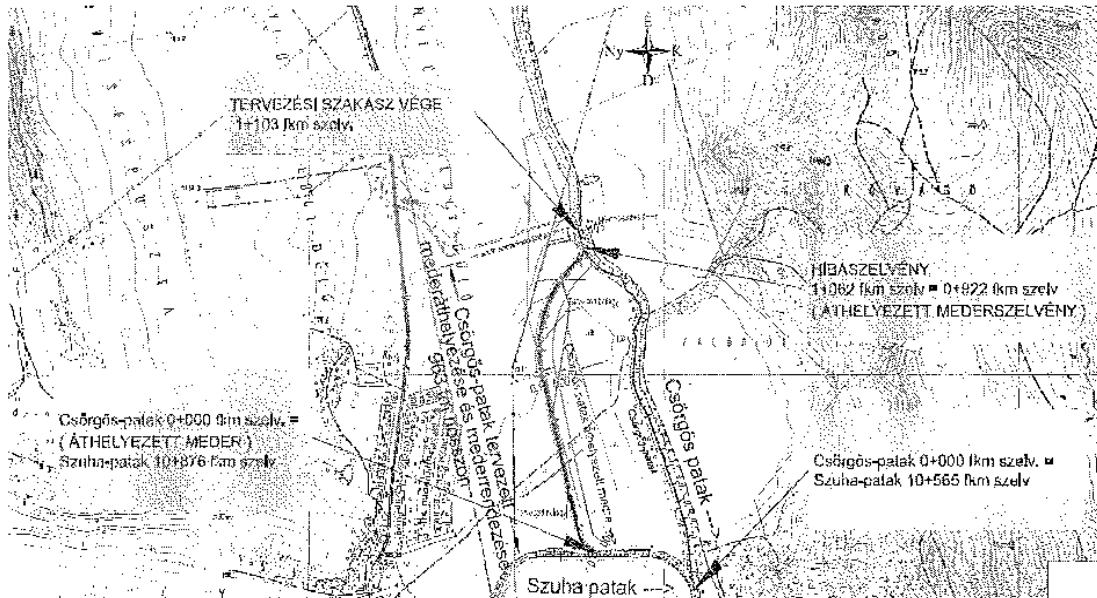
A mederáthelyezéshez kapcsolódó földmunka: árokásás, föld terítése, egyengetése.

A kivitelezés 5 100 m³ humusz és 14 100 m³ talaj átmozgatásával jár, mely az új meder két oldalára kerül.

A kivitelezés várható időtartama 3 hónap.

A bányászati tevékenység volumene, technológiája, valamint környezetvédelmi jellemzői nem változik, a régi meder a bányászati tevékenység során letermelésre kerül.

A belterület legközelebbi védendő lakóépületei a bányatelektől kb. 300 m-re találhatóak.



1.ábra A mederáthelyezés áttekintő térképe a szelvényazonosítással

Tevékenységből (mederáthelyezés) várható hatásterület:

Zajterhelés szempontjából a munkagépektől mért 150 m sugarú kör által elfoglalt terület, egyéb környezeti elem tekintetében az új meder vonala.

- V. A határozat alapjául szolgáló előzetes vizsgálati dokumentációt és kiegészítését a Három Kör Delta Kft. (3530 Miskolc, Lonovics J u. 6.) készítette 2019. március és 2019. április havi keltezéssel.
- VI.
- a) A határozat érvényességi ideje a véglegessé válástól számított 2 év.
 - b) A határozat egyéb engedélyek beszerzési kötelezettsége alól nem mentesít.
 - c) Jelen határozat alapján kizárólag a IV. pontban meghatározott tevékenység engedélyezése kezdeményezhető, ettől eltérően megvalósuló tevékenységre a határozat nem vonatkozik, így az nem engedélyezhető.
- VII. A határozatot egyidejűleg megküldöm az eljárásban részt vett Felsőnyárad Község Önkormányzat Jegyzőjének azzal, hogy a megküldéstől számított 10 napon belül gondoskodik a határozat teljes szövegének közterületen, és helyben szokásos egyéb módon való közzétételéről. A közzétételről Hatóságomat a közzétételt követő 5 napon belül tájékoztatni kell.
- VIII. Az eljárás 250 000,- Ft igazgatási szolgáltatási díj-köteles, mely a Melliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft-t terheli, és általa 2019. április 11-én befizetésre került.

- IX. A határozat ellen - annak közlésétől számított - 15 napon belül – a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályához (1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.) címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályánál (a továbbiakban Főosztály) – a kötelező elektronikus kapcsolattartás teljesítésével – előterjesztett fellebbezéssel lehet élni. Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezés igazgatási szolgáltatási díja 125 000,- Ft, melyet a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett 10027006-00335656-00000000 számú számlájára kell befizetni.
- X. Fellebbezés hiányában határozatom a közléstől számított 16. napon – külön értesítés nélkül – véglegessé válik.

INDOKOLÁS

A Meliorációs, Rekultivációs és Környezetreform Kft. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11.) képviseletében eljáró Három Kör Delta Környezetgazdálkodási Kft. (3530 Miskolc, Lonovics J. u. 6.) EPAPIR- 20190402-4901 számú kérelmében a „Felsőnyárad III. szén” védnevű bányatelek műveléséhez kapcsolódóan a Csörgös-patak (Felsőnyárad 043, 044, 045/2, 046/3, 087, 088, 089 hrsz.-ú ingatlanjaira történő) mederáthelyezése tárgyában előzetes vizsgálati eljárást kezdeményezett a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályán.

Kérelme alapján 2019. április 03. napján előzetes vizsgálati eljárás indult.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 43. § (1) bekezdése alapján a hatóság az eljárás megindításától számított nyolc napon belül, az Ákr. 43. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmú függő hatályú döntést hoz.

Erre tekintettel BO-08/KT/04806-2/2019. számon, 2019. április 9-én függő hatályú végzést adtam ki az Ákr. 43. § (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott jogszabályi tartalommal, az Ákr. 43. § (3) bekezdés f) pontjában és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kt.) 91. § (6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.

A mederáthelyezés a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: „R”) 3. számú melléklet 127. c) pontja (*Vízfolyásrendezés ... Natura 2000 területen ... méretmegkötés nélkül*) hatálya alá tartozik, és a környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálat köteles.

Amennyiben egy kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek az Ákr. 44. § a) pontja alapján nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett jelen eljárásban adatpótlásra hívja fel a kérelmezőt a környezet védelmének

általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 91/B. § (1) bekezdése értelmében legfeljebb két ízben.

A kérelmet megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az formai szempontból hiányos, erre való tekintettel BO-08/KT/04806-2/2019. számú végzésemmel, 2019. április 16. napján adatpótlásra hívtam fel a kérelmezőt.

A kérelmező 2019. április 25-én teljesítette a felhívásban foglaltakat.

Az előzetes vizsgálati eljárás során a környezetvédelmi hatóság vizsgálja, hogy a tervezett tevékenység megvalósításából származhatnak-e jelentős környezeti hatások, és jelentős környezeti hatás feltételezése esetén dönt a környezeti hatásvizsgálat szükségességéről, illetve a környezeti hatástanulmány tartalmi követelményeiről.

Ha nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, tájékoztatást ad arról, hogy a tevékenység mely – a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. tv. 66. § (1) bek. d) pontja szerinti – egyéb engedélyek birtokában kezdhető meg.

Ha valamely NATURA 2000 területre jelentős környezeti hatás várható, a környezeti hatástanulmány tartalmi követelményeit az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló jogszabályban a hatásbecslési dokumentáció tartalmát meghatározó előírások figyelembevételével írja elő.

Ha az előzetes vizsgálati dokumentáció változatokat tartalmazott, megjelöli azon változato(ka)t, melyek létesítését megfelelő körülmények között lehetségesnek tartja.

A létesítést kizáró ok esetén megállapítja, hogy a tevékenység kérelem szerinti megvalósítására engedély nem adható.

Az eljárás során a környezetvédelmi és természetvédelmi szempontok mellett vizsgáltam a környezetvédelmi- és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében e rendelet 5. számú melléklet I. táblázat 3., 4., 5., és 7. pontjaiban szereplő szakkérdéseket.

A dokumentációban foglaltak alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala az alábbiakat állapította meg:

Környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben:

A dokumentáció készítői rendelkeznek az előzetes vizsgálati dokumentáció részzakterületeire vonatkozó szakértői jogosultsággal.

A dokumentáció megfelel a Rend. 4. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek.

A tervezett tevékenység kapcsán kizáró ok nem merült fel.

A beruházás előzményei:

A beruházás kapcsolódik a „Felsőnyárád III.- szén” védőnevű bányatelken végzett szénbányászati tevékenységhez, melyet a környezetvédelmi hatóság 2096-32/2015. számú, 2019. december 31-ig érvényes egységes környezethasználati engedély alapján a Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11.) végezhet 150 000 tonna/év kapacitással.

A tényleges termelést az ORMOSZÉN Zrt. (3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11.) végzi.

A bányatelek Felsőnyárád településtől keletre, a Suza- és a Csörgös-patakok összefolyásánál

található.

Az előzetes vizsgálati eljárás alapját képező dokumentáció 1. számú fejezete szerint „a termelés a Felsőnyárád 049/3 hrsz-ú területen folyik”, ... a továbbiakban „a szénvagyon leművelését a Felsőnyárád 043, 045/2, 046/3, 084/1, 084/2, 085, 086 és 088 hrsz-ú ingatlanokon tervezik.”

„Az ásványi nyersanyag készlet további leművelése már érinti a Csörgös-patakot, ezért az érintett mederszakasz áthelyezése szükséges.

A külszíni fejtés eddig védett természeti területet nem érintett, de a Csörgös-patak felsőnyárádi szakasza (Felsőnyárád 046/1, 046/3, 086 hrsz.) HUAN20005 azonosító számú, Szuha-völgy megnevezésű Kiemelt Jelentőségű Természet-megőrzési terület része.

A Csörgös-patak eredeti mederszakaszával Felsőnyárád külterület 046/3 és 086 hrsz.-ú ingatlanai érintettek, míg a tervezett mederáthelyezés Felsőnyárád külterület 043, 044, 045/2, 046/3, 087, 088, 089 hrsz.-ú ingatlanait érinti.”

A dokumentáció 7.1.4. fejezete szerint „A tervezett mederáthelyezés a legjelentősebb mértékben a felszíni vizeket, illetve a felszíni vízrendszert befolyásolja a lefolyási viszonyok megváltozásával. A beavatkozás során a Csörgös-patak medrének torkolati, kb. 1,1 km hosszúságú szakaszát áthelyezik, kissé lerövidítik. A szakasz hossza a jelenlegi 1062 m-ről 922 m-re csökken. Az új medret a természetes viszonyokhoz igazodva, az eredetihez hasonlóan alakítják ki, úgy, hogy képes legyen a 10%-os valószínűségű árvízi hozamok levezetésére is.

A Csörgös-patak új mederszakaszának tervezésénél figyelembe vették, hogy a bányüzembe a tervezett fejtési munkálatok során a bányatelek érintő felszíni vizek (Szuha- és Csörgös-patak, Csörgös-pataki záportározó) védelmére kijelölt 30 m-es védőtávolság biztosítható legyen.

A Csörgös-patak vízminősége, valamint a szállított víz mennyisége a mederáthelyezés hatására nem fog megváltozni. A befogadó Szuha-patak esetében az egyetlen változás a torkolat helyének megváltozása, de a Csörgös-patak medrének áthelyezése sem minőségi, sem pedig mennyiségi hatással nem lesz a befogadóra.”

Az új meder kismértékben ugyan, de a bányatelek határán kívül kerül. Ennek következtében a mederáthelyezés vizsgálata nem a bánya egységes környezethasználati engedélyének keretei között történik arra figyelemmel, hogy a mederáthelyezés külön nevesített a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 127. c) pontjában [Vízfolyásrendezés ... Natura 2000 területen ... méretmegkötés nélkül].

A mederáthelyezés szükségességével a mederáthelyezés terveinek készítésével a VIZIKÖRTERV Vizgazdálkodási és Környezetvédelmi Tervező és Kivitelező Kft. (3433 Nyékládháza, Kandó Kálmán tér 13.) foglalkozott először 2007-ben (munkaszám: 01-2007.).

Elvi vízjogi engedély került kiadásra a Csörgös-patak mederáthelyezésének kiviteli szintű tervezéséhez (Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 1789-2/2010.)

A dokumentáció 9. fejezete szerint a Csörgös-patak mederáthelyezésére alapot adó további dokumentációk az alábbiak.

- „Hatásbecslés a Csörgös-patakban élő Natura 2000 jelölő halfajok állomány változására különös tekintettel a meder torkolati szakaszának áthelyezésére vonatkozóan” szakvélemény (Sallai Zoltán 2008.)
- Csörgös-patak mederáthelyezése - vízjogi létesítési engedélyezési terv (SAVITERV Kft. 10/2018. számú terve)
- A Szuha-völgy (HUAN20005) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület fenntartási terve (BIO AQUA Pro Kft. 2013.)
- „Felsőnyárád III. –szén” külfejtés környezetvédelmi felülvizsgálat (Három Kör Delta Kft. 2014.)

- „Felsőnyárád III. –szén” védőnevű külfejtés 2013-2019. évekre tervezett bányászati műveleteinek hatása Szuha-völgy (HUA20005) Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Terület jelölő élőhelyeire és fajaira (előzetes hatásbecslés, Három Kör Delta Kft. [Koscsó János] 2014.)

- „Felsőnyárád III. - szén” védőnevű külfejtés Szuhába torkolló Csörgős-patak 0+000-1+062 fkm szelvények közötti, európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű mederszakaszának (Felsőnyárád 046/3, 086 hrsz.) tervezett áthelyezése Natura 2000 területekre vonatkozó előzetes hatásbecslés készült a 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 14. számú melléklete szerint” című, 2019. márciusi keltezésű dokumentáció (Három Kör Delta Kft. [Koscsó János] 2019.)

A Felsőnyárád III.–szén” külfejtés környezetvédelmi felülvizsgálat (Három Kör Delta Kft. 2014.) című, 70/2014. munkaszámú dokumentáció 4.2. fejezete szerint a „kitermelhető szén tényleges kiterjedésének függvényében a Csörgős-patakot át kívánják helyezni a telek Ny-i szélére, hogy a pillért is letermelhessék az V. telep művelése során. Ez nyilvánvalóan hatással lesz a patakra, azonban az eddigi gyakorlatnak és előírásnak megfelelően a minimális távolság betartása (30 m), a kialakítandó rézsűk hajlásszöge stb. nagy biztonsággal elégtí ki biztonsági követelményeket, elégséges ez a védőtávolság. Ezzel megváltozik egyrészt a patak medrének nyomvonala az adott szakaszon, másrészt a Szuhába való torkollásának helye is (0+000 szelvény: EO V X: 765.744,68; EO V Y: 333.506,80). ... A tervezett mederáthelyezéssel a patak állapotában jelentősebb változás nem fog bekövetkezni. A hatásterület a bányászati tevékenységgel érintett terület nagyságával egyenlő.

A vizsgálati eredmények alapján a bánya területén folytatott tevékenység a felszíni vizek tekintetében a Szuha-patak esetében semlegesnek minősíthető, a Csörgős-patak esetében terhelőnek, de elviselhetőnek.”

Levegőtisztaság-védelmi szempontból

A mederáthelyezés légszennyező hatásait a dokumentációban foglaltak szerint 3 munkagép és a szükséges helyi szállítást végző egy tehergépjármű jelenti. Mivel a gépek, járművek száma elenyésző és a munkavégzés időtartama is viszonylag rövid, a kibocsátott égéstermék által okozott légszennyezés elenyésző, mind mennyisége, mind térbeli és időbeli kiterjedése szempontjából. A földmunkák során a levegőbe kerülő, főként nagyobb szemcseméretű por a munkálatok közelében, a kialakítandó patakmeder közvetlen környezetében kiülekszik, számottevő levegőtisztaság-védelmi kockázatot nem jelent.

Zajvédelmi szempontból:

A kitermelt föld helyben kerül elterítésre, a földmunka nem igényel beszállítást, jelentős távolságú helyi anyagmozgatást, így a munkálatokból származó közlekedési zaj hatása elhanyagolható.

Tekintettel arra, hogy ez az állapot átmeneti jellegű, nappali időszakban tervezett, nem terheli jelentős mértékű zajjal a környezetet, de az építési munkálatokról a lakosság tájékoztatása szükséges.

A mederáthelyezés során zajterhelést okozó zajforrások 2 db gumikerekes kotró, 1 db tolólapos dózer, és 1 db dömpér.

A mederáthelyezési földmunka időtartama meghaladja az 1 hónapot, a határérték lakóterületen 60 dB, gazdasági területen 70 dB. A mederáthelyezésből eredő zajterhelés határértéke a tervezési terület közvetlen közelében teljesül.

A mederáthelyezésből származó zajkibocsátás a legközelebbi védendő épületeknél nem haladja meg a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. melléklet 2. pontjában lévő 60 dB határértéket.

Földtani közeg védelme szempontjából

A mederáthelyezés a terület földtani adottságaira és talajaira csak minimális hatást gyakorol, kizárólag a talajvízkészletet érintheti, a mélyebben található rétegvizeket nem. A patakmeder áthelyezésével a

felszíni víz és a talajvíz kapcsolatában változás nem áll be, a medret a jelenlegihez hasonlóan, nagyrészt földmederrel alakítják majd ki. A beszivárgási viszonyok a mederáthelyezés hatására nem változnak meg. A mederáthelyezés okán a felszín alatti vizek elszennyeződésének kockázata alacsony, mert a tevékenységgel nem közelítik meg a talajvízszintet. Egy esetleges havária esetén (pl. munkagépek üzemanyag- vagy olaj elfolyása) az agyagos fedőben a szennyeződések könnyen és gyorsan lokalizálhatók, a szennyezések mélyebb rétegek, illetve a talajvíz irányába való továbbterjedésének esélye kicsi.

Havária esetén is kicsiny, elviselhetőnek minősíthető a földtani közeget érő hatások mértéke

Hulladékgazdálkodási szempontból

A mederáthelyezés során kikerülő talaj a helyszínen kerül felhasználásra tereprendezés céljából, így ahhoz kapcsolódóan hulladék nem keletkezik és a tevékenység nem hulladékgazdálkodási engedély köteles.

Természet- és tájvédelmi szempontból

A tervezési terület országos jelentőségű védett természeti területet nem érint, nem része barlangok felszíni védőövezetének.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet (továbbiakban: „R”), valamint az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletekről szóló 14/2010 (V. 11.) KvVM rendeletben közzétett Natura 2000 területek vonatkozásában, a Csörgös- és a Szuha-patak érintett mederszakaszai a HUAN20005 azonosító számú „Szuha-patak” megnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részét képezik. A tervezési terület az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényben kijelölt országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetének része. A Csörgös-patak kijelölt vízfolyás víztest, ahol az EU Víz Keretirányelv szerinti cél, a jó potenciál elérése. A „R” 4. § (1) bekezdése szerint a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, a „R” 1-3. számú mellékleteiben meghatározott fajok és a „R” 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A továbbtervezéskor, kivitelezés ütemezésekor szem előtt tartandó korlátozásokat a nemzeti és közösségi jelentőségű védett természeti értékek megóvása érdekében írtam elő. A korlátozások előírása során figyelembe vettem az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (ANPI), mint területileg illetékes természetvédelmi kezelő által 1098-1/2019. számon szolgáltatott adatokat.

A biotikai adatbázis, az alábbi védett vagy fokozottan védett, illetőleg közösségi jelentőségű fajok előfordulásáról tartalmaz adatokat: *Calopteryx virgo*, *Gomphus vulgatissimus*, *Onychogomphus forcipatus*, *Apatura ilia*, *Eriogaster catax*, *Gobio gobio*, *Cobitis elongatoides*, *Rhodeus sericeus*, *Alburnoides bipunctatus*, *Barbatula barbatula*, *Barbus peloponnesius petenyi*. A patakot kísérő puhafás liget és cserjés jelölő élőhely (91E0), mely – összhangban a dokumentációban tervező által leírtakkal – számos védett madárfaj potenciális fészkelőhelyének tekintendő (pl. *Locustella fluviatilis*, *Lanius collurio*, *Luscinia megarhynchos*, *Turdus merula*).

A kedvezőtlen hatások mérséklését szolgáló előírások megtételekor figyelembe vettem azt a körülményt, hogy a Csörgös-patak időszakos vízfolyás, ahol aszályosabb periódusokban gyakran szárazzá válik a teljes mederszelvény.

Tekintettel a Natura 2000 hálózat érintettségére, a „R” 10. § (1) bekezdése alapján, a kérelmet megvizsgáltam, és megállapítottam, hogy a tervezett beavatkozások, a vízjogi létesítési engedélyezési

tervek előírtak szerinti kidolgozása, továbbá az irányadó korlátozások betartása esetén Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, a „R” 2-4. számú mellékletében meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorolnak, védett természeti értékeket nem károsítanak, vagy veszélyeztetnek, a területre kitzúzott hosszútávú természetvédelmi célok elérését nem akadályozzák, ezért a „R” 4. § (1) bekezdésében meghatározottakkal nem ellentétesek.

A továbbtervezéskor, a kivitelezés ütemezésekor szem előtt tartandó korlátozásokat a természeti értékek általános védelme érdekében, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény. 17. § (1), 42.§ (1), (2), 43. § (1) bekezdéseiben, továbbá a „R”-ben foglaltak alapján tettem.

Összességében megállapítható, hogy a benyújtott dokumentáció az érdemi döntéshez elegendő alapul szolgál, megállapításai, javaslatai többségében helytállóak. A tervezett beavatkozások előírtak szerint történő végrehajtása, a kivitelezés fázisában az élőhelyek zavarásával jár, azonban hosszabb távon természetvédelmi szempontból is elfogadható, ezért KHV kiírása nem indokolt.

A védett, illetőleg Natura 2000 jelölő fajok és élőhelyeik megóvása érdekében, a természetvédelmi érdekeket szolgáló részletes előírásainkat, a beavatkozások hatásainak csökkentését, megelőzését célzó időbeli, térbeli korlátozásokat, a vízjogi létesítési engedélyezési eljárás keretében szakhatósággként tesszük meg.

A dokumentációban felvázolt új mederre vonatkozó **terveket természetvédelmi szempontból nem tartjuk elfogadhatónak**, azok csak részben vették figyelembe a természetvédelmi kezelésért felelős szerv, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: ANPI) kritériumrendszerét.

Szerepel a dokumentációban új mederszakasz partjait kísérő őshonos fásszárú növények ültetése, illetőleg a halágyak kialakítása, azonban a tervezett meder morfológiája, a halágyak méretezése nem megfelelő. A halágyakat leszámítva összességében egy homogén, trapézszelvényű földmeder került megtervezésre, mely az áramláskedvelő halfajok (pl. Barbus peloponnesius petenyi, Gobio gobio) számára élőhelyként alkalmatlan, így ökológiai szempontból az új meder várhatóan évek alatt sem venné át a jelenlegi meder szerepét.

A fentiek értelmében a jelenlegi tervek módosítására van szükség. Az új meder megvalósításához szükséges vízjogi létesítési engedélyezési eljárás során **a természetvédelmi szakhatósági hozzájárulás kizárólag akkor adható ki**, amennyiben az új mederre, különös tekintettel annak morfológiájára vonatkozóan, az II.ca) pontban bemutatott minimális követelményeket tartalmazó tervek kerülnek benyújtásra annak érdekében, hogy ennek megvalósításával változatosabb, természetközeli medermorfológia alakulhat ki, mely az áramláskedvelő halfajok számára is elfogadhatóbb élőhelyet eredményez.

A kivitelezéssel járó beavatkozások, illetőleg azok ütemezése vonatkozásában, a továbbtervezéskor és a részletes vízjogi engedélyezési tervek kidolgozásakor természetvédelmi célú, a beavatkozásokkal járó negatív hatásokat mérséklő korlátozásokat foglaltam jelen határozat II.cb) pontjába.

Fentiek alapján – amennyiben a tervezett új mederszakaszra vonatkozó paraméterek megvalósulnak – természet- és tájvédelmi szempontból jelentős környezeti hatások nem feltételezhetők.

Közegészségügyi hatáskörben

A vizsgált területen tervezett beruházással kapcsolatban nem várhatók sem a felszíni, sem pedig a felszín alatti vizek állapotromlását okozó kedvezőtlen környezeti hatások.

A felszíni víz (és a többi geokörnyezeti elem) elszennyezésének lehetőségét elkerülve a kivitelezési tevékenység során gondoskodni kell arról, hogy a munkavégzés csak a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő munkagépekkel történjen, elkerülve így a havária helyzet kialakulásának csökkenését, amely során szennyeződés kerülhet a felszín alatti vízbe.

A tervezett tevékenység környezeti hatásai nem jelentősek, a hatásterületen élő lakosság egészségügyi kockázata nem növekszik. A dokumentációban leírt környezetvédelmi intézkedések, műszaki megoldások biztosítják, hogy a tervezett tevékenység a káros környezeti, környezetegészségügyi hatások az alábbi előírások és a vonatkozó jogszabályok betartásával csökkenthetők, a tervezett tevékenység káros hatásai elfogadható szinten tarthatók:

1. A tervezett tevékenység a felszín alatti vizek jó állapotát, a kitermelés előtt álló ivóvíz minőségét, a földtani közeget nem veszélyeztetheti, környezetszennyezést nem okozhat. A felszín alatti vizek védelme érdekében a kivitelezés alatt fokozott figyelmet kell fordítani a talajt, talajvizet érő káros hatások kiküszöbölésére. A technológiai fegyelem betartásával, a munkagépek rendszeres karbantartásával, az esetlegesen bekövetkező havária eseményekre való felkészüléssel kell a környezetszennyezést elkerülni.
2. A talaj, a felszíni és felszín alatti vizek szennyeződésének elkerülése érdekében káresemény esetén, amennyiben veszélyes anyag folyik el, annak azonnali összegyűjtéséről gondoskodni kell.
3. A kivitelezés során a dolgozók részére ivóvíz minőségű vizet, továbbá az illemhely használatot biztosítani kell a talaj, valamint a felszín alatti vízkészlet szennyezését kizáró módon.
4. A munkaterületeken képződő, különböző típusú hulladékok szelektív gyűjtéséről, valamint azok rendszeres elszállításáról minden esetben gondoskodni kell.
5. A tevékenység során felhasznált anyagokra, készítményekre vonatkozóan gondoskodni kell a kémiai biztonsági előírások betartásáról.

Termőföld minőségi védelmére kiterjedő hatáskörben

Az előzetes vizsgálati dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható, a beruházás a környező termőföldek minőségét nem veszélyezteti.

Termőföld mennyiségi védelmére kiterjedő hatáskörben

A mederáthelyezés földvédelmi szempontból elfogadható és az alábbiak figyelembevételével:

1. A mederáthelyezés lehetőség szerint gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.
2. A mederáthelyezés során az érintett és szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység ne akadályozza.
3. A mederáthelyezés befejeztével a termőföldön idegen anyag nem maradhat.
4. A tervezett mederáthelyezés végleges más célú hasznosításnak tekinthető, mely végleges más célú hasznosítás engedélyköteles, más célú hasznosítás engedélyezését a területileg ingatlanügyi hatóságtól kell kérelmezni.
5. Engedély nélküli más célú hasznosítás esetén a földvédelmi járulékon felül, annak háromszoros összegét földvédelmi bírsággént kell megfizetni.

Örökségvédelmi hatáskörben

A dokumentáció alapján környezetvédelmi engedélyezést kizáró ok nem merült fel, környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem indokolt.

A beadvány, valamint a rendelkezésre álló adatok alapján a beruházás a „Felsőnyárad-Kelecsényi úton aluli-dűlő” régészeti lelőhelyet érinti, így veszélyezteti a régészeti örökség elemeit.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 19. § (2) bekezdése szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

Fentiek alapján a kivitelezéshez szükséges földmunkák régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetők (tereprendezés, humusztakaró eltávolítása, új meder

kialakítása) az új meder nyomvonalán a 044 hrsz-ú földúttól északra 50 méter, délre 150 méter hosszúságban a Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltak alapján.

A régészeti megfigyelés elvégzésére a Kötv. 22. § (5) bekezdés b) pontja jelöli ki a miskolci Herman Ottó Múzeumot, mint gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeumot.

A Kötv. 22. § (10) bekezdése alapján a feltárássra jogosult intézmény és a beruházó a teljes felületű megelőző feltárássra és a régészeti megfigyelésre vonatkozóan írásbeli szerződést köt, mely szerződés tartalmazza a feltáráss módját, időtartamát, a feltárássra jogosult intézmény által végzendő régészeti feladatellátás költségét, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szakmai feltételeket.

Fentiek figyelembe vételével a tervezett beruházás csak az alábbi – a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (Kr.) 88. § (1) bekezdés c) pont ca) alpontjában meghatározott szakkérdés vizsgálata alapján megállapított – feltételekkel végezhető:

1. A kivitelezéshez szükséges földmunkák (tereprendezés, humusztakaró eltávolítása, új meder kialakítása) régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhető az új meder nyomvonalán a 044 hrsz-ú földúttól északra 50 méter, délre 150 méter hosszúságban.
2. A szükséges régészeti feltárássokat és régészeti megfigyelést a beruházó/építtető és a területileg illetékes múzeum, a Herman Ottó Múzeum (3529 Miskolc, Görgey u. 28., tel: 46/560-170) előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével kell gyakorolni.
3. Építtető (engedélyes) a tárgyi munkálatok megkezdéséről 14 nappal korábban köteles írásban értesíteni az örökségvédelmi hatóságot, valamint a területileg illetékes múzeumot.

Felhívom a figyelmet, hogy az érintett régészeti lelőhely a bányászati művelési területen található, ezért a bányászati tevékenységet a régészeti lelőhely figyelembe vételével kell megtervezni. A lelőhely kiterjedése a növényzettel való fedettség miatt pontosan nem tisztázott. Geofizikai műszer alkalmazása javasolt a régészeti jelenségek elhelyezkedésének pontosítására. A lelőhelyet elsősorban védőpillérbe kell helyezni, amennyiben területének kitermelése is szükséges, akkor a lelőhely megelőző régészeti feltárássát el kell végezni.

Az eljárás során az 531/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. melléklet 9. táblázatának 2. és 3. pontja, valamint a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. számú melléklet II. táblázat 3. pontja vonatkozásában BO-08/KT/04806-4/2019. számon 2019. április 12-én megkértem az ügyben érintett szakhatóság állásfoglalását.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) 35500/4010-1/2018. ált. számú iratában az előzetes vizsgálati dokumentáció, valamint annak kiegészítése alapján a tervezett tevékenységhez szakhatósági hozzájárulását az alábbi előírásokkal megadta, környezeti hatásvizsgálat lefolytatására nem tett javaslatot:

- A meder jogerős vízjogi engedély birtokában alakítható ki és üzemeltethető.
- A kivitelezés és üzemeltetés során a hatályos vízügyi és vízvédelmi jogszabályokat be kell tartani.
- A tevékenység végzése során a környezetben csak a szükséges mértékű beavatkozás végezhető, a felszíni és felszín alatti vizekbe szennyezőanyag nem kerülhet.
- Amennyiben a tevékenység végzése során olyan esemény történik, amely a felszíni és felszín alatti vízkészletet veszélyeztet, arról és az elhárítása érdekében tett intézkedésről az Igazgatóságunkat azonnal tájékoztatni kell.

Megjegyezte, hogy szakhatósági állásfoglalása nem mentesít az egyéb engedélyek beszerzése alól. Szakhatósági állásfoglalásában indokálásként az alábbiakat adta elő:

„A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya BO-08/KT/04806-4/2019. számon 2019. április 12-én megkereste a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot szakhatósági állásfoglalás megadása céljából a „Felsőnyárád III.-szén” védőnevű bányatelek műveléséhez kapcsolódóan a Csörgös-patak mederáthelyezésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásában, annak elbírálása kérdésében, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása kérdésében, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

A Csörgös-patak 0+000-1+062 szelvények közötti mederszakaszának áthelyezéséhez nem kapcsolódik vízellátás, csapadékvíz- és szennyvíz-elvezetés.

Hatóságunk nyilvántartása szerint a tervezési terület határozattal kijelölt hidrogeológiai védőidomot, valamint nagyvízi medret nem érint.

A terület a felszín alatti vizek védelméről szóló mód. 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelethez tartozóan VITUKI által összeállított szennyeződés érzékenységi térkép alapján „érzékeny” besorolású.

Hatáskörünkbe tartozó szakkérdések tekintetében előírásaink betartása mellett a szakhatósági hozzájárulás kiadható. Előírásaimat a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2014. (VII.21.) Korm. rendelet alapján tettem.

Jelen állásfoglalás meghozatala során egyéb eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezttem.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. tv (továbbiakban: Vgtv.) fogalommeghatározása szerint a tervezett beavatkozás vízimunka. A Vgtv. 28. § (1) bekezdése és a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint a vízimunka végzéséhez vízjogi létesítési engedély szükséges, amelyet hatóságunktól meg kell kérni a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendeletben és a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendeletben előírtak szerint összeállított dokumentáció benyújtásával.

Az építés csak jogerős vízjogi létesítési engedély birtokában kezdhető meg.

A szakhatósági állásfoglalást az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és az 1. melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontja alapján, és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55. § (1) bek. szerint eljárva adtam meg.

Az Igazgatóság hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja állapítja meg.

A jogorvoslati lehetőséget az Ákr. 55. § (4) bekezdésében foglaltak alapján zártam ki.”

A szakhatóság környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartja indokoltnak.

Az eljárás során a Rend. 1. § (6b) bekezdése alapján BO-08/KT/04806-3/2019. számon 2019. április 12-én a tervezett tevékenység helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásával, valamint a településrendezési eszközökkel való összhangjának megállapítása érdekében megkerestem az érintett település (Felsőnyárád) jegyzőjét.

Felsőnyárád Önkormányzat Jegyzője Fny/295-4/2018. számú, 2019. április 15-én kelt iratában foglaltak szerint a tevékenység Felsőnyárád Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatról szóló 9/2004. (VI. 30.) önkormányzati rendeletével összhangban van.

A Rend. 3. § (4) bekezdése alapján a kérelmet, valamint a közleményt a tevékenység telepítési helye szerinti Jegyző részére BO-08/KT/04806-9/2019. számon 2019. április 11-én megküldtem közhírré tételre.

Továbbá az eljárás megindítását követően a Rend. 3. § (3) bekezdése figyelembevételével közleményt helyeztem el a környezetvédelmi hatóság ügyfélforgalom előtt nyitva álló hivatalos helyiségében, honlapomon, továbbá a www.magyarorszag.hu – hirdetmények internetes oldalon.

Felsőnyárád Önkormányzat Jegyzője 2019. április 16-án e-mailben megküldött hivatalos iratában jelezte, hogy a közlemény 2019. április 16. és 2019. május 3. között kifüggesztésre került a helyben szokásos módon: a Felsőnyárád Község Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján, valamint a www.felsonyarad.hu webhelyen.

A közlemény megjelenését követően a tervezett beruházással kapcsolatban a Jegyzőhöz, valamint a környezetvédelmi hatósághoz a nyilvánosság részéről észrevétel nem érkezett.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció alapján a Felsőnyárád településen („Felsőnyárád III.- szén” védőnevű bányatelken) tervezett, a Csörgös-patak mederáthelyezéséhez környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartom szükségesnek, egyben megállapítom, hogy a beruházás környezetvédelmi engedély nélkül kivitelezhető.

A kérelmet az alábbi jogszabályok figyelembevételével bíráltam el:

- a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény,
- levegőtisztaság védelme: a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet,
- földtani közeg védelme: a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet,
- zajterhelés elleni védelem: a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet, a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet, a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM rendelet, a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet,
- hulladékgazdálkodás: a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet, a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet, a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet, a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzéséről szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet,
- természet- és tájvédelmi szempontok: a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010 (V. 11.) KvVM rendelet, az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény.
- közegészségügyi szempontból: a felszín alatti vizek, a kitermelés előtt álló víz minőségének védelméről, az egyes védőidomokban, védőterületeken végezhető tevékenységekről a felszín alatti

vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. § c.) pontja, a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 10. §-a, 14. § (1) bekezdése és 4. számú melléklete, a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 225/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 3. §-a, a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény és a végrehajtására megjelent 44/2000. (XII. 27.) EüM. rendelet.

- örökségvédelmi: a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény, kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet,
- földvédelmi: a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 9-13. §, 15/B. §, 16-17. §.

A határozatot a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 67. §-a, valamint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés ac) pontja alapján, a 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés, 13. § (2) bekezdés, valamint a 8/A. § (1) bekezdésben biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 80. § (1) bekezdés és a 81. § (1) és (4) bekezdés szerint eljárva hoztam meg.

A határozat érvényességi idejeként megállapított 2 év a határozat IV. pontjában bemutatott mederrendezéshez szükséges vízjogi létesítési engedély beszerzésére vonatkozik.

A határozat jegyző részére történő megküldéséről a „R” 5. § (6) bekezdése alapján rendelkeztem.

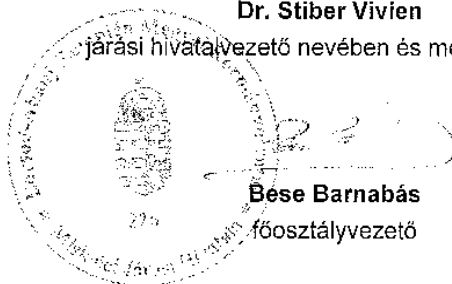
Az eljárás az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségterítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti eljárási költségét (igazgatási szolgáltatási díj összegét) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú melléklet 35. pontja alapján állapítottam meg, viseléséről e rendelet 2. § (1) bekezdése és az Ákr. 128. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem.

A jogorvoslati eljárásról az Ákr. 116. § (1), 118. § (1)-(3) bekezdései figyelembevételével, a jogorvoslati eljárás igazgatási szolgáltatási díjáról a 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú melléklet 35. pontjának figyelembe vételével e rendelet 2. § (5) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

Miskolc, 2019. május 16.

Dr. Stiber Vivien

járási hivatalvezető nevében és megbízásából:



Bese Barnabás
főosztályvezető

Kapják:

1. Három Kör Delta Kft. 3530 Miskolc, Lonovics J u. 6. (**CK 11863973**)
2. Felsőnyárád Önkormányzat Jegyzője 3721 Felsőnyárád, Alkotmány u. 8. + **tájékoztató (HK FNYKJ)**
3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat Miskolc, Mindszent tér 4. 3530 (**KÉR**)
4. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztály (email: nepegeszsegugy.miskolc@borsod.gov.hu)
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály (email: novenyvedelem.miskolc@borsod.gov.hu)
6. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály (email: epitesugy.miskolc@borsod.gov.hu)
7. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Földhivatali Osztály (e-mail: foldhivatal.ozd@borsod.gov.hu)
- 8-9. Iratokhoz

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.

KRE-AKTIVITÁS Kft.
1700 Késményszőlő, Földvár 18. 1711.
Adószám: A/74125880-2-05
T/04-6-07-00387 50100005

A munkavégző neve
MT09/2019.

FELSŐNYÁRÁD
község

község

KISAJÁTÍTÁSI ÁTNÉZETI TÉRKÉP

A 043/3, 045/2, 088 helyrajzi számú ingatlanok patakmeder áthelyezés céljára történő
kisajátításáról

Méretarány= 1:4000

1-3. TKM

Adatszolgáltatás iktatószám.

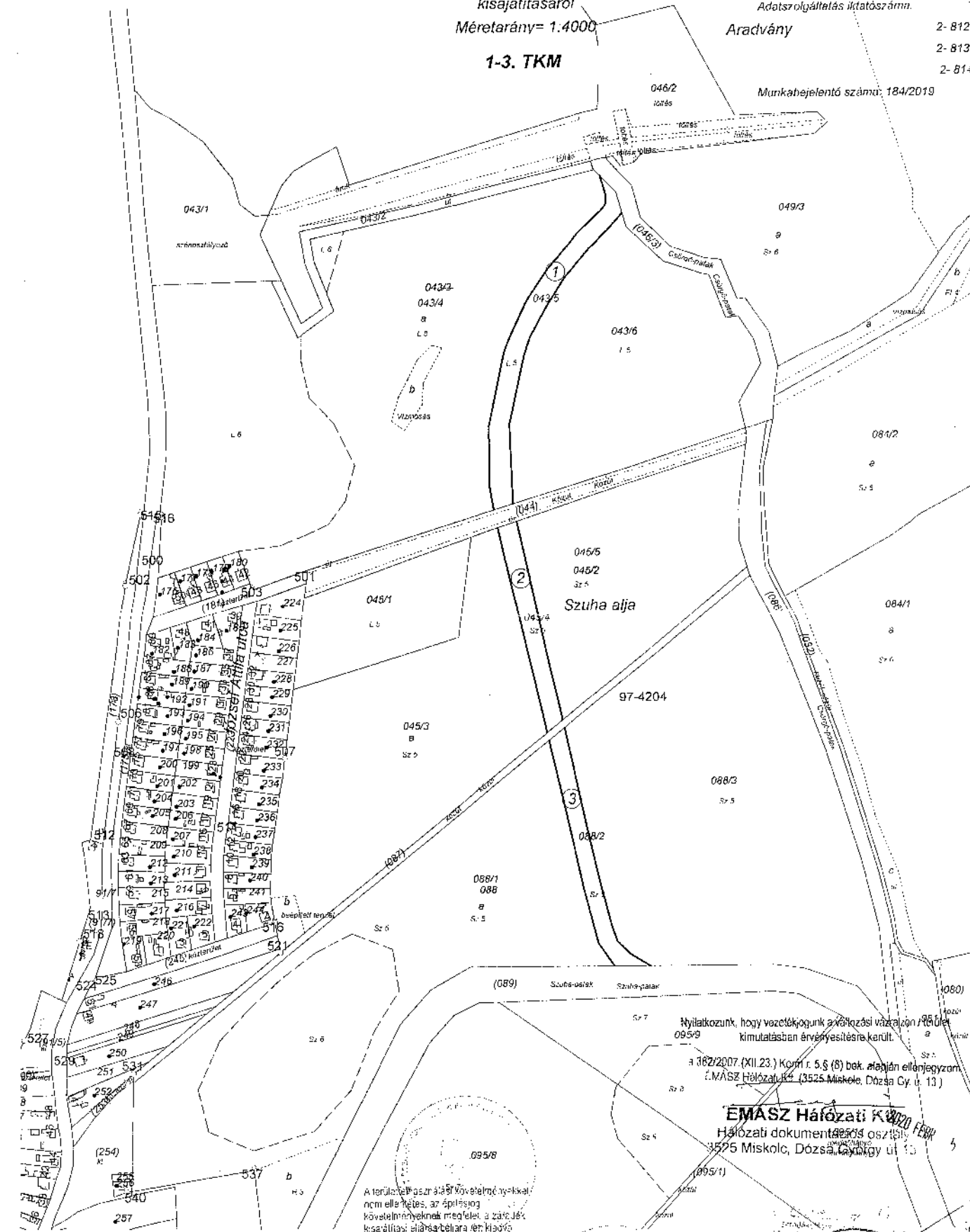
Aradvány

2- 812 / 2019.

2- 813 / 2019.

2- 814 / 2019.

Munkaajelentő száma: 184/2019



Kazincbarcika, 2019. 10. 18.

Készítő és minőséget tanúsító

Viszlai István
Földmérő lg. száma: 7711
Ing.rand.min.sz.: 1838/2003

VERSI - 11.10.2019
Földmérő és Földrajzi

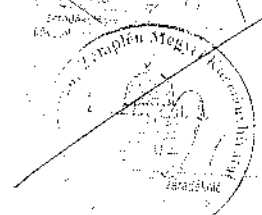
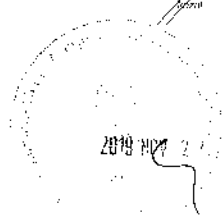
2019.10.18

Nyilatkozunk, hogy vezetékjogunk a változási vázlaton
095/9 kimutatásban érvényesítésre került.
a 362/2007. (XII.23.) Korm.r. 5.§ (8) bek. alapján ellenjegyzom
EMASZ Hálózati Kft. (3525 Miskolc, Dózsa Gy. út. 13.)

EMASZ Hálózati Kft.
Hálózati dokumentációk osztály
3525 Miskolc, Dózsa Gy. út. 13.

A terület használati követelményekkel
nem ellentétes, az építési
követelményeknek megfelel a zárt járó
kisajátítási eljárás céljára.

2019.10.18





BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

ÉRKEZETT

2020. SZEPTEMBER 01.

Iktatószám: BO/05/02496-14/2020.
Ügyintéző: Mihálykóné Kákóczky Éva
Telefon: 46/512-964

Tárgy: A Csörgös patak mederáthelyezéséhez szükséges
Felsőnyárád külterületi 088 hrsz-ú ingatlan érintő
kisajátítási eljárás

A kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 22. § (2) bekezdése, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khr.) 46. § (2) bekezdése alapján – a megyei kormányhivatal jogkörében eljárva – kisajátítási eljárásban meghoztam az alábbi

határozatot:

I.

A **Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft.** (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104., a továbbiakban: kisajátítást kérő) – képviseli: Huszti Béla ügyvezető – által a **Kstv. 2. § h) pontjában** megjelölt „bányászat” közérdekű célra, ténylegesen a Csörgös patak mederáthelyezéséhez és ásványi anyag kitermeléséhez szükséges terület kisajátítása iránt előterjesztett kérelemnek helyt adok és a

Felsőnyárád külterületi 088 hrsz-ú, „szántó, rét” művelési ágú, bányatelek, 20 ha 1828 m² területű, az ingatlan-nyilvántartás szerint

98739/280926 arányban **Szarka József** 3721 Felsőnyárád, Petőfi Sándor út 31. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/13.),

68634/280926 arányban **Kalinka Béláné** 3741 Izsófalva, Izsó Miklós út 171. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/14.),

79173/280926 arányban **Kovács Ferenc** 4031 Debrecen, Bezerédi u. 19. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/27., II/32., II/33., II/34.),

8190/280926 arányban **Várnay László** 3721 Felsőnyárád, Alkotmány u. 7. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/30.),

8190/280926 arányban **Kun Bálintné** 3721 Felsőnyárád, Kossuth Lajos út 10. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/31.),

18000/280926 arányban **Kiss Tamás** 3721 Felsőnyárád, Ady Endre út 14. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/35.),

tulajdonában nyilvántartott ingatlan 5076 m² nagyságú részét a 088/2 hrsz-ú ingatlanba, magántulajdonban visszamarad a 088/1 hrsz-ú, 9 ha 9552 m² nagyságú, „szántó, rét” művelési ágú bányatelek és a 088/3 hrsz-ú, 9 ha 7200 m² nagyságú, „szántó” művelési ágú bányatelek ingatlan,

- Kiss Tamás 3721 Felsőnyárád, Ady Endre út 14. szám alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,

Hatósági Főosztály

3525 Miskolc, Városház tér 1. Telefon: (36-46) 512 940 Fax: (36-46) 512 943 hatosag@borsod.gov.hu Honlap: www.kormanyhivatal.hu

- Kun Bálintné 3721 Felsőnyárad, Kossuth Lajos út 10. szám alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
 - Kalinka Béla 3780 Edelény, Arany János út 25. szám alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
 - Kiss László 3721 Felsőnyárad, Táncsics Mihály út 9. szám alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
 - dr. Kun Emese 1137 Budapest, Szent István körút 2. 5/30. szám alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
 - Kovács Ferenc 4031 Debrecen, Bezerédi u. 19. szám alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
 - Csányi István 3722 Felsőkelecsény, Állami Gazdaság 23. alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
 - Szarka József 3721 Felsőnyárad, Petőfi Sándor út 31. szám alatti lakos földhasználati joga a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
-
- az ingatlanra a BAZ. Megyei Földhivatal (székhelye: 3525 Miskolc, Vologda u. 4.) javára (tulajdoni lap: III/5.) bejegyzett **földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog** a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó 088/3 hrsz-ú ingatlanon a kisajátítási tervben feltüntetettek szerint fennmarad,
 - az ingatlanra az ÉMÁSZ Hálózati Kft. (székhelye: 3525 Miskolc, Dózsa György út 13.) javára (tulajdoni lap: III/7.) bejegyzett **vezetékjog** a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó 088/1 hrsz-ú ingatlanon a kisajátítási tervben feltüntetettek szerint fennmarad,
 - az ingatlanra az ÉMÁSZ Hálózati Kft. (székhelye: 3525 Miskolc, Dózsa György út 13.) javára (tulajdoni lap: III/8.) bejegyzett **vezetékjog** a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó 088/1 hrsz-ú ingatlanon a kisajátítási tervben feltüntetettek szerint fennmarad,
 - az ingatlanra az ÉMÁSZ Hálózati Kft. (székhelye: 3525 Miskolc, Dózsa György út 13.) javára (tulajdoni lap: III/9.) bejegyzett **vezetékjog** a kisajátított 088/2 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó 088/1 hrsz-ú ingatlanon a kisajátítási tervben feltüntetettek szerint fennmarad,
 - az ingatlanra a Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104.) javára bejegyzett **kisajátítási eljárás megindításának ténye** (tulajdoni lap: III/13.) valamennyi kialakuló ingatlanon megszűnik,
 - az ingatlanra a Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104.) javára bejegyzett **elidegenítési tilalom ténye** (tulajdoni lap: III/14.) valamennyi kialakuló ingatlanon megszűnik,

**a Magyar Állam javára
„bányászat” jogcímen
k i s a j á t í t o m.**

A Magyar Állam a kisajátított – 088/2 hrsz alatt önálló ingatlanná váló – ingatlan tulajdonjogát tehermentesen, a határozat véglegessé válásával szerzi meg.

A Magyar Állam javára kisajátított ingatlanok a külön törvény szerinti kincstári vagyon, a kisajátított ingatlanokon – a bányászati jogosultság időtartama alatt – a bányavállalkozó **Meliorációs Rekultivációs**

és Környezetrendező Kft-t. (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104.) **megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.**

Felhívom a kisajátítást kérő figyelmét, hogy a kisajátított ingatlan csak a kérelemben megjelölt célra használható fel és a kisajátítási cél szerinti használatot korlátlan ideig fenn kell tartania.

A kisajátítást kérőnek az ingatlant 2021. december 31. napjáig a kisajátítási kérelemben megjelöltek szerint „bányászat” közérdekű célra, ténylegesen a Csörgös patak mederát helyezéshez és ásványi anyag kitermeléséhez **fel kell használnia** és a kisajátítási cél szerinti használatot korlátlan ideig biztosítania kell.

Tájékoztatom az ügyfeleket, hogy amennyiben a kisajátítás célja szerinti használat megkezdésére, megvalósítására a fenti határidőig nem került sor, illetve annak megvalósítása meghiúsul, az ingatlan korábbi tulajdonosát visszavásárlási jog illeti meg.

Kötelezem a tulajdonosokat és egyéb jogosultakat, hogy a kártalanítási összeg megfizetését követő 8 napon belül a kisajátított ingatlant hagyják el, illetve ugyanezen határidőn belül tegyék lehetővé a kisajátítást kérő részére a kisajátított ingatlan birtokbavételét.

Amennyiben ennek elmaradása az ingatlan elhagyására kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben eljárás bírság szabható ki.

A kisajátítást kérő a kártalanítási összeg megfizetését követően, illetve – amennyiben az ingatlan tulajdonosa és egyéb jogosultja a birtokbavételt hamarabb nem tette lehetővé – legkésőbb a kártalanítási összeg megfizetését követő 8. napon jogosulttá válik a kisajátított ingatlan birtokbavételére.

II.

A kisajátítási határozat véglegessé válása után **a végleges döntés egy példányát az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv, a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. részére megküldöm.** A Magyar Állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a bányászatról szóló XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 38.§ (5) bekezdés szerint megillető használati jognak **az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. kérelmezi.**

A kisajátítási határozat véglegessé válása után **a végleges döntés egy példányát a kisajátítást kérőnek megküldöm.**

A határozat véglegessé válását követően **megkeresem a Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét** (székhelye: 3721 Felsőnyárád, Alkotmány u. 8.), hogy az adó helyesbítése, illetőleg kivetése érdekében esetlegesen szükséges intézkedését tegye meg.

III.

A **Felsőnyárád** külterületi **088 hrsz-ú, „szántó, rét” művelési ágú, bányatelek, 20 ha 1828 m² területű ingatlan 5076 m² nagyságú részének kisajátítása (talaj) miatt 619.272,- Ft, a visszamaradó 088/1 hrsz-ú ingatlan (talaj) értékcsökkenéséért 1.206.800,- Ft, a visszamaradó 088/3 hrsz-ú ingatlan (talaj) értékcsökkenéséért 1.185.840,- Ft, összesen 3.011.912,- Ft, azaz Hárommillió-tizenegyezer-kilencszáztizenkét forint kártalanítást állapítok meg.**

A jogosultak részére a kerekítés szabályainak alkalmazásával az alábbi összegű kártalanítást állapítom meg:

98739/280926 arányban tulajdonos **Szarka József** 3721 Felsőnyárad, Petőfi Sándor út 31. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/13.) részére **1.058.617,- Ft-ot**, azaz Egymillió-ötvennyolcezer-hatszáztizenhét forintot,

68634/280926 arányban tulajdonos **Kalinka Béláné** 3741 Izsófalva, Izsó Miklós út 171. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/14.) részére **735.851,- Ft-ot**, azaz Hétszázharmincötezer-nyolcszázötvenegy forintot,

79173/280926 arányban tulajdonos **Kovács Ferenc** 4031 Debrecen, Bezerédi u. 19. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/27., II/32., II/33., II/34.) részére **848.843,- Ft-ot**, azaz Nyolcszáznegyvennyolcezer-nyolcszáznegyvenhárom forintot,

8190/280926 arányban tulajdonos **Várnay László** 3721 Felsőnyárad, Alkotmány u. 7. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/30.) részére **87.808,- Ft-ot**, azaz Nyolcvanhétezer-nyolcszáznyolc forintot,

8190/280926 arányban tulajdonos **Kun Bálintné** 3721 Felsőnyárad, Kossuth Lajos út 10. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/31.) részére **87.808,- Ft-ot**, azaz Nyolcvanhétezer-nyolcszáznyolc forintot,

18000/280926 arányban tulajdonos **Kiss Tamás** 3721 Felsőnyárad, Ady Endre út 14. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/35.) részére **192.985,- Ft-ot**, azaz Százkilencvenkétezer-kilencszáznyolcvanöt forintot.

A kukorica elmaradó jövedelméért (termés értéke – elmaradó költség) **Kalinka Béla** 3780 Edelény, Arany János út 25. szám alatti lakos földhasználó részére **156.087,- Ft**, azaz Százötvenhatezer-nyolcvanhét forint **kártalanítást állapítok meg.**

Kiss Tamás 3721 Felsőnyárad, Ady Endre út 14. szám alatti lakos, **Kun Bálintné** 3721 Felsőnyárad, Kossuth Lajos út 10. szám alatti lakos, **Kiss László** 3721 Felsőnyárad, Táncsics Mihály út 9. szám alatti lakos, **dr. Kun Emese** 1137 Budapest, Szent István körút 2. 5/30. szám alatti lakos, **Kovács Ferenc** 4031 Debrecen, Bezerédi u. 19. szám alatti lakos, **Csányi István** 3722 Felsőkelecsény, Állami Gazdaság 23. alatti lakos valamint **Szarka József** 3721 Felsőnyárad, Petőfi Sándor út 31. szám alatti lakos **földhasználati jog jogosultak részére kártalanítást nem állapítok meg.**

Az ingatlan tulajdoni lapján özvegyi jog jogosultként feltüntetett Várnai László Ferenc 3721 Felsőnyárad, Alkotmány u. 7. szám alatti lakos, (tulajdoni lap: III/6.) időközben elhalálozott személy részére kártalanítást nem állapítok meg.

A kártalanítás összegét úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.

A kártalanítási összeg jelen határozatom véglegessé válásával esedékes, és – azon eset kivételével, ha a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítási kötelezettség terheli – ettől az időponttól kezdődően jár a kifizetés napjáig a **Polgári Törvénykönyv** szerinti késedelmi kamat.

A kisajátítást kérő a kifizetési kötelezettségét akkor teljesíti, amikor a pénzforgalmi számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a pénzforgalmi számlát a kártalanítás összegével megterheli vagy a kisajátítást kérő – a törvényi feltételek fennállása esetén – a kártalanítási összeget bírósági letétbe helyezi.

A kártalanítási összeget egy összegben kell megfizetni, a kártalanításra jogosult fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján.

Ha a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg, részére a kártalanítást fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton kell teljesíteni.

Kötelezem a kisajátítást kérőt, hogy a kártalanítási összeg megfizetéséről – a fentiek szerinti kamatfizetési kötelezettség keletkezése esetén kamatokkal együtt – a határozat véglegessé válását követő 15 napon belül – a kisajátítási kártalanítás kifizetésének szabályait tartalmazó Kstv. 21. §-a rendelkezéseinek megfelelően a tulajdonosok és egyéb jogosult részére gondoskodjon.

Felhívom a jogosultak figyelmét arra, hogy amennyiben a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítási kötelezettség terheli, a számlát legkésőbb a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 8 napon belül kötelesek a kisajátítást kérő részére megküldeni. A késedelmi kamat ebben az esetben attól az időponttól kezdődően jár, amikor a számla a kisajátítást kérő részére kézbesítésre kerül. Ha a kártalanításra jogosult az előzőekben meghatározott határidőn belül nem küldi meg a számlát a kisajátítást kérő részére, a kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni.

Felhívom a kisajátítást kérőt, hogy a kártalanítási összeg kifizetését – az azt követő 8 napon belül – hatóságom felé okirattal igazolja.

Ezen kötelezettség teljesítését a kisajátítási hatóság hivatalból vizsgálja.
Határidőben történő önkéntes teljesítés hiányában a végrehajtást elrendelem.

Határozatom a közléssel válik véglegessé és végrehajthatóvá.

A határozatot sérelmező ügyfél részére – a rá vonatkozó rendelkezés tekintetében, jogszabálysértésre hivatkozva, a kézhezvételtől számított **15 napon belül** a Miskolci Törvényszékhez címzett, 4 példányban elkészített kereset benyújtásával – közigazgatási peres út áll rendelkezésre.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> elérhetőségen keresztül elektronikus űrlap (iForm) használatával nyújthatja be az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél. A jogi képviselővel eljáró fél és a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet – ha nem ügyvédi képviselettel jár el –, továbbá a magánszemély – amennyiben ügyfélkapuval rendelkezik – választhatja a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> elérhetőségen az elektronikus úton történő keresetlevél benyújtását, azonban amennyiben ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, vagy a feltételek nem adóttak, úgy papír alapon is benyújthatja keresetlevelét az elsőfokú közigazgatási döntést hozó szervnél, illetve ajánlott küldeményként postára adhatja.

A keresetet a kérelmező ellen is elő kell terjeszteni.

A közigazgatási peres eljárásban a felperest tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg, az illetéket a peresztes félnek kell megfizetnie.

I n d o k o l á s

I.

A **Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft.** (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104., a továbbiakban: kisajátítást kérő) – képviseli: Huszti Béla ügyvezető – a **Kstv. 2. § h) pontjában** megjelölt „bányászat” közérdekű célra, ténylegesen a Csörgös patak mederát helyezéshez és ásványi anyag kitermeléséhez szükséges terület megszerzése érdekében kérelmet nyújtott be a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalhoz a **Felsőnyárád** külterületi **088 hrsz-ú**, „szántó, rét” művelési ágú, bányatelek, **20 ha 1828 m²** területű ingatlan **5076 m²** nagyságú részének kisajátítása iránt.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdésének a) pontjára** hivatkozással a kisajátítást kérő előadta, hogy a közérdekű cél megvalósítása a tulajdon korlátozásával nem lehetséges, mert a tulajdonosokkal erre vonatkozóan nem jött létre megállapodás.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés b) pontja** alapján a kisajátítást kérő nyilatkozott, hogy az ingatlan tulajdonjogának megszerzése adásvétel/csere útján nem jött létre, mert az ingatlan tulajdonjogának megszerzése adásvétel vagy csere útján jelenleg nem lehetséges. A kisajátítandó ingatlan a kisajátítást követően kizárólagos állami tulajdont fog képezni.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés c) pontja** alapján a kisajátítást kérő akként nyilatkozott, hogy a közérdekű cél megvalósítására kizárólag az adott ingatlanon kerülhet sor, mert a természeti és környezeti adottságok – az eredeti patakmeder elhelyezkedése és a patak folyásiránya – erre adnak lehetőséget.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés d) pontja** alapján a kisajátítást kérő akként nyilatkozott, hogy a kisajátítással biztosított tevékenység közösségi előnyei a tulajdon elvonásával okozott kárt jelentősen meghaladják miután a patakmeder áthelyezése elősegíti a munkahelyteremtő, a helyi foglalkoztatásra jótékony hatást gyakorló bányászati tevékenység folytatását, majd annak befejezését követően, a szakszerű tájrehabilitációt, egyúttal a későbbiekben segíti a Belügyminisztérium által kiírt, szociális tüzelőanyag programban részt vevő önkormányzatok folyamatos kiszolgáltatását.

A kisajátítást kérő nyilatkozott arról is, hogy az új meder szakasz önkormányzati utakat is érint, ahol rendes mederátjárókat kell építenie, amelyekkel kapcsolatban a Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője 1195-2/2019 és 1196-2/2019. számon hozzájárulását megadta és a megosztáshoz a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatala 800040/4/2019. és 800041/4/2019. számon hozzájárult. Ezek után az új mederátjárók, az új meder részeként a magyar Állam tulajdonába kerülnek a meder anyagának kitermelése után. A kisajátítást kérő az egyeztetések során vállalta és az engedélyeit is úgy kérte meg, hogy a 2010-ben árvíz során megsérült, - áthelyezéshez nem kapcsolódó – régi patakmeder betonozott részűt helyreállítja. A nyomvonal tervezésénél, a tervező Saviterv Kft. az ÉMVIZIG szakembereivel egyeztetve alakította ki a végleges tervet, amely a talajszelvények és a lejt viszonyok miatt nem enged más alternatívát.

A kisajátítást kérő előadta továbbá, hogy a vízjogi engedélyezési eljárásban a bányászati hatóság a BO/15/301-2/2020. számú szakhatósági hozzájárulásában leírja, hogy az építés során 11.416 m³ mennyiségű ásványi nyersanyag kerül kitermelésre (agyagos törmelék), amelyet az építés során használ fel a bányavállalkozó. A BO-08/KT/10405-24/2019. számú egységes környezethasználati engedélyben már engedélyezésre került 2019.12.31-ig tartó idő intervallumban, a régi meder és környező ingatlanok bányászati tevékenységgel történő lefejtése.

A meder áthelyezése bányászati célból történik, mert az új mederből kitermelt és a régi meder által lekötött ásványi nyersanyag is kitermelésre kerül.

A kisajátítást kérő a kérelem mellékleteként csatolta az ingatlan tulajdonosai részére megküldött vételi ajánlatot és annak átvételét igazoló tértivevényt, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal (ügyintézés helye: Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Bányászati Osztály) mint bányászati hatóság BO/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményét, a Miskolci Bányakapitányság MBK/3219-7/2012. számú, Műszaki üzemi terv engedélyezéséről szóló határozatát, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal (ügyintézés helye: Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Bányászati Osztály) BO/15/475-16/2020. számú, a „Felsőnyárád III.- szén” védnevű bányatelek területén lévő bányauzem 2013-2019. évekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terve teljesítési határidejének meghosszabbításáról szóló határozatot, a kisajátítási

tervet, a jogosultak listáját és a nyilatkozatát arról, hogy a kártalanításhoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll.

Ezen kívül a termőföld más célú hasznosításának engedélyezésével kapcsolatban csatolta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal (ügyintézés helye: Földhivatali Osztály) 10.154-4/2019. számú határozatát

A kisajátítást kérő csatolta továbbá a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) BO-08/KT/04806-25/2019. számú határozatát a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányatelken végzett bányászati tevékenységhez kapcsolódó Csörgös-patak mederáthelyezésére vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentáció alapján lefolytatott előzetes vizsgálati eljárás lezárásáról és annak megállapításáról, hogy az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak megvalósításához környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges, illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) BO-08/KT/10405-24/2019. számú határozatát a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányára vonatkozó egységes környezethasználati engedély megadásáról.

A kisajátítást kérő a kérelméhez csatolta az Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság É2019-2067-010/2019. számú „Vízügyi objektumazonosítási nyilatkozatát” valamint az É2019-2067-010/2019. számú vagyonkezelői hozzájárulást is.

A Kstv. 1. § (1) bekezdése szerint kisajátítással ingatlan tulajdonjoga csak kivételesen vonható el, a törvényben meghatározott közérdekű célból, feltételekkel és módon, teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás mellett.

A Kstv. 2. § h) pontja alapján ingatlant kisajátítani – **a Kstv. 3. §-a** szerinti feltételek fennállása esetén – lehetséges bányászati célból, **a Kstv. 4. § (1) bekezdése gb) alpontja** szerint, ha **a bányászati tevékenység az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti.**

Az ingatlan tulajdonosai a kisajátítás jogalapját nem vitatták.

A rendelkezésre álló iratok és az irányadó jogszabályok alapján a következőket állapítottam meg:

A Kstv. 24. § (2) bekezdése alapján **kisajátítást kérő harmadik személyként** a 36. § (2) és (3) bekezdése szerinti esetben a tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező, nem engedélyköteles tevékenység esetén a létesítő okirata szerint a kisajátítási célt megvalósító tevékenységre jogosult, illetve az állam javára - törvényi rendelkezés alapján - saját nevében, kisajátítást kérőként való eljárásra kijelölt személy járhat el.

A Kstv. 24. § (5) bekezdése szerint a kisajátítási kérelemhez mellékelni kell:

- a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint a kisajátítási tervet, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti esetben záradékkal ellátva;
- b) a kisajátítást kérő bejelentését az ingatlan tulajdonosa és más ügyfelek nevééről, lakáscíméről (székhelyéről), ha ezek az adatok a kisajátítási terv elkészítését követően megváltoztak;
- c) a kisajátítást kérő nyilatkozatát - kivéve az 5. § szerinti, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyek közül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházással összefüggő ügyé minősítő jogszabályban meghatározott beruházást (a továbbiakban: nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás) - arról, hogy a kártalanításhoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll;
- d) a kisajátítás céljának megfelelően a 7. § szerinti dokumentumokat;

e) kisajátítást kérő harmadik személy esetében a tevékenység végzésére vonatkozó engedélyt, nem engedélyköteles tevékenység esetén létesítő okiratát;

f) a 8. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatokat, ennek hiányában annak igazolását, hogy a kisajátítást kérő a jogosultat a nyilatkozat beszerzése érdekében megkereste.

A **Kstv. 24. § (6) bekezdése** alapján a kisajátítást kérő köteles a 2-5. § szerinti szempontok mérlegeléséhez szükséges adatokról a kisajátítási hatóságot tájékoztatni, és az azokat igazoló dokumentumokat a hatóság rendelkezésére bocsátani.

A **Bt. 38. § (7) bekezdése** értelmében a bányászati célból történő kisajátítást a bányavállalkozó harmadik személy kisajátítást kérőként kérheti, a kisajátítással kapcsolatos kártalanítást, költségeket a bányavállalkozó köteles megfizetni. A kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

A **Bt. 49. § 5. pontja** szerint „Bányavállalkozó” a bányászati tevékenység végzésére jogosult jogi vagy természetes személy.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a kisajátítást kérő harmadik személy kisajátítást kérőként előterjeszthette a kisajátítás iránti kérelmét, tekintettel arra, hogy a bányafelügyelet BO/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményéből megállapíthatóan a kisajátítást kérő a bányatelek határain belül bányászati joggal rendelkezik.

A bányászati hatóság a MBK/3219-7/2012. számú határozatával a Műszaki üzemi tervet engedélyezte, a BO/15/475-16/2020. számú határozatával a „Felsőnyárad III.- szén” védnevű bányatelek területén lévő bányüzem 2013-2019. évekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terve teljesítési határidejét meghosszabbította.

A **Kstv. 7. § (7) bekezdése** szerint bányászati célból történő kisajátításhoz a bányafelügyeletnek a bányászati cél indoklására vonatkozó véleményének a beszerzése szükséges.

A kisajátítást kérő a Kstv. 7. § illetve 24. §-ában meghatározott kötelező mellékleteket a kérelméhez csatolta.

A **bányafelügyelet** hivatkozott BO/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményéből az is megállapítható, hogy a Csörgös-patak jelenlegi nyomvonala a bányatelek területén belül helyezkedik el. A patak védelmére kijelölt védőpillérben pillanatnyilag jelentős mennyiségű megkutatott és az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban szereplő ásványi anyag van lekötve. A patak védőpillérét veszélyeztetni, abba behatolni, az abban lekötött ásványi nyersanyagvagyon lefejtését tilos. A patak jelenlegi védőpillérében lekötött ásványi nyersanyagvagyon kitermelésére csak az után kerülhet sor, miután a patak medrét áthelyezték és a patak nyomvonalára, a meder védelmére kijelölt védőpillér a bányafelügyelet engedélye alapján törlésre kerül.

A kérelem és a helyszínrajzok alapján a hivatkozott ingatlan részterületének kisajátítása a jelenleg a „Felsőnyárad III. - szén” védnevű bányatelek területén áthaladó Csörgös-patak medrének áthelyezése, és ezzel a bányatelek térrészében, a patak védőpillérében nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon kitermelése miatt szükséges.

A bányafelügyelet a véleményében nyilatkozott arról is, hogy a fentiek alapján

- a bányászati tevékenység végzéséhez, a bányatelek térrészében található ásványi nyersanyagok kitermelése érdekében van szükség a Csörgös-patak új medrének nyomvonalával érintett ingatlanok igénybevételeire,

- a kisajátítást kérő bányavállalkozó, mint a bányatelek jogosítottja a bányatelek határian belül bányászati joggal rendelkezik, bányászati tevékenységet folytathat a megkutatott és nyilvántartott ásványi nyersanyag kitermelésére irányulóan.

A fentiek alapján a bányafelügyelet a kisajátítási eljárás lefolytatását indokoltnak tartotta.

A Kstv. 7. § (7) bekezdésében kötelezően becsatolni rendelt bányafelügyeleti vélemény lényege a törvény értelmezésében az, hogy a bányafelügyelet a véleményében rövid tájékoztatást ad az érintett ingatlan bányászati vonatkozásairól (milyen engedélyt adtak ki az adott területre, az meddig hatályos, milyen ásványi nyersanyagról van szó, hogyan végeznék a bányászati tevékenységet), valamint véleményt ad arról, hogy az adott területen szakmai szempontból a bányászati cél megvalósítása indokolt-e.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) a BO-08/KT/04806-25/2019. számú határozatában a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányatelken tervezett, a Csörgös-patak mederáthelyezéséhez környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartotta szükségesnek és egyben megállapította, hogy a beruházás környezetvédelmi engedély nélkül kivitelezhető.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) a BO-08/KT/10405-24/2019. számú határozatával döntött a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányára vonatkozó egységes környezethasználati engedély megadásáról.

A rendelkezésre álló iratokból és a hivatkozott jogszabályokból megállapítható, hogy a kisajátítási cél megvalósítása az ingatlanon fennálló tulajdon korlátozásával nem lehetséges, az ingatlan tulajdonjogának adásvétel útján történő megszerzése megghiúsult, ugyanakkor a kisajátítási célt az érintett ingatlanon indokolt megvalósítani.

A kisajátítás a fentiekre tekintettel közérdeket szolgál.

A kötelezően előírt mellékletek megvizsgálása és a Kstv. 3. §-ában meghatározott feltételek mérlegelése mellett – a kisajátítási kérelemnek helyt adva – a **Kstv. 2. § h) pontja és 4. § (1) bekezdése gb) alpontja alapján** a kisajátítás jogalapját tekintve a rendelkező rész szerint határoztam.

A Kstv. 36. § (1) bekezdése alapján a kisajátítást elrendelő határozat véglegessé válásával **az ingatlan tulajdonjogát a Magyar Állam szerzi meg.**

A Bt. 38. § (7) bekezdése értelmében a kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. rendelet**) **23/A. § (7) bekezdése** értelmében a Bt. 38. §-a alapján az állam javára kisajátított ingatlan a külön törvény szerinti kincstári vagyon.

A **Korm. rendelet 23/A. § (8) bekezdése** akként rendelkezik, hogy az állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a Bt. 38. §-a szerint megillető használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál az MNV Zrt. kérelmezi.

A Kstv. 8. § (1) bekezdése szerint a kisajátítási határozat véglegessé válásával – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az ingatlan tulajdonjogának **tehermentes megszerzésére** kerül sor.

A kisajátítási határozatban a **Kstv. 8. § (2) bekezdése** értelmében rendelkezni kell az ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jogokról, és az ingatlanra feljegyzett tényekről.

A **Kstv. 8. § (3) bekezdése** alapján pénzbeli kártalanítás esetén a **kisajátított ingatlanra vonatkozóan** más személyt megillető jogok – a telki szolgálat, egyéb szolgálat, vezetékgig és más használati jog, egyéb tulajdoni korlátozás kivételével – és az **ingatlanra feljegyzett tények megszűnnek**.

A **Kstv. 8. § (6) bekezdése** szerint a telki szolgálat, egyéb szolgálat, **vezetékgig** és más használati jog, egyéb tulajdoni korlátozás megszűnéséről akkor kell rendelkezni, ha a kisajátítás célja más módon nem valósítható meg, vagy ha a jogosult a megszüntetéshez hozzájárult. A jog jogosultja a kisajátítást kérő megkeresésére köteles nyilatkozni a jog fenntartása vagy a megszüntetéshez való hozzájárulás kérdésében. Ha a jog megszüntetése hatósági hatáskörbe tartozik, a kisajátítási hatóság a hatáskörrel rendelkező hatóság határozata alapján állapítja meg a jog megszűnését. Az e bekezdésben foglaltakat a tulajdonosnak mind pénzbeli, mind csereingatlannal történő kártalanítása esetében is alkalmazni kell.

A kisajátítást kérő kérelméhez becsatolta az ingatlanra bejegyzett vezetékgig jogosultja, az **ÉMÁSZ Hálózati Kft.** 2020. február 5. napján kelt HDO-K-31/3/2020. számú nyilatkozatát, amely szerint a vezetékgig átvezetését kérte.

A fentiekre tekintettel döntöttem a rendelkező részben foglaltak szerint a kisajátított ingatlanon a vezetékgigok és a használati jog továbbvezetésének, valamint a kisajátítási eljárás megindítása és az elidegenítési tilalom ténye törlésének kezdeményezéséről.

A **Kstv. 35. § (1) bekezdése** szerint a kisajátított ingatlan csak a kérelemben megjelölt célra használható fel.

A **Kstv. 35. § (2) bekezdése** kimondja, hogy a kisajátítást kérőnek az ingatlant a kisajátítási határozatban meghatározott határidőn belül a kisajátítás céljára fel kell használnia és a kisajátítási cél szerinti használatot a kisajátítási határozatban előírt időtartamig biztosítani kell.

A **Kstv. 35. § (3) bekezdése** értelmében, amennyiben a kisajátítás célja szerinti használat megkezdésére, megvalósítására a határozatban meghatározott időtartamon belül nem kerül sor, az ingatlan korábbi tulajdonosait visszavásárlási jog illeti meg.

Az ingatlan korábbi tulajdonosának jogutód nélküli megszűnése esetén, vagy ha a korábbi tulajdonos (vagy annak jogutódja) a visszavásárlási jogról lemond, a visszavásárlási jog az állam, illetve az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat tulajdonosi jogainak gyakorlóját illeti meg.

Döntésemben a beruházás jellegére, a kisajátítási kérelemben foglaltakra figyelemmel határoztam meg a 2021. december 31.-ei határidőt.

A **Kstv. 29. § (6) bekezdésének a) pontja** alapján a kisajátított ingatlan elhagyására kötelezett az ingatlant a kártalanítás, valamint a megtérítés megfizetését követően, a kisajátítási határozatban meghatározott időpontig köteles a kisajátítást kérő részére birtokba bocsátani.

A **Kstv. 29. § (7) bekezdése** szerint a birtokba bocsátásra a kisajátítási hatóság a (6) bekezdés szerinti időpontot követő legfeljebb 2 hónapos, építmény nélküli ingatlan esetében legfeljebb 1 hónapos határidőt állapíthat meg. A kisajátítási hatóság ennél hosszabb határidőt is megállapíthat, ha ebben a felek megállapodtak, vagy ha az a 10. § szerinti tulajdonosi cselekmények elvégzéséhez szükséges.

A **Kstv. 29. § (8) bekezdése** szerint, ha a kisajátított ingatlan mezőgazdasági művelés alatt áll, a birtokba bocsátásra közvetlenül a termés betakarítása előtti időpontot csak kivételesen, sürgős

szükség esetében szabad megjelölni; a körülményekhez képest ilyenkor is lehetővé kell tenni, hogy a föld használója (tulajdonosa) a termést betakaríthassa.

A kisajátítási tárgyaláson jelen lévő kisajátítást kérő valamint Kalinka Béla, Kalinka Béláné és Kiss Tamás akként nyilatkozott, hogy az ingatlan mihamarabbi birtokbaadásának akadálya nincs.

Az ügyfelek nyilatkozatára tekintettel a rendelkező rész szerint döntöttem a kisajátított ingatlan elhagyásának és birtokba bocsátásának legkésőbbi időpontjáról.

II.

Az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv megkeresése a Korm. rendelet 23/A. § (7) – (8) bekezdésén alapul, mely szerint a Bt. 38.§-a alapján az állam javára kisajátított ingatlan a külön törvény szerinti kincstári vagyon. Az állam javára kisajátított ingatlan **tulajdonjogának**, valamint a bányavállalkozót a Bt. 38. §-a szerint megillető **használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. kérelmezi.**

A Bt. 38. § (8) bekezdése alapján a bányászati célú kisajátítás esetén a bányavállalkozó kisajátított ingatlanra vonatkozó használati jogát az ingatlanügyi hatóság a véglegessé vált kisajátítási határozat alapján jegyzi be az ingatlan-nyilvántartásba.

A véglegessé vált határozat **kisajátítást kérő részére** történő megküldéséről szóló rendelkezés szintén a **Kstv. 33. § (1) bekezdésén** alapul.

Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének megkeresése a **Kstv. 33. § (2) bekezdésén** alapul, mely akként rendelkezik, hogy a véglegessé vált határozatot az adó helyesbitése, illetőleg kivétele céljából az illetékes helyi adóhatóságnak is meg kell küldeni.

III.

Magyarország Alaptörvénye XIII. cikk (2) bekezdése szerint tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Ezzel összhangban a **Kstv. 1. § (1) bekezdése** és **9. § (1) bekezdése** is akként rendelkezik, hogy a közérdekből kisajátított ingatlanért teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás jár.

A **Kstv. 25. § (2) bekezdése** alapján az ügyben igazságügyi szakértőt rendeltem ki és tárgyalást tűztem ki.

A szakvélemény az ügyfelek részére megküldésre került.

Az ügyben 2020. augusztus 13. napján megtartott kisajátítási tárgyaláson a kirendelt Conzus Group Igazságügyi Szakértő Kft. képviselője az alábbiak szerint ismertette a szakvéleményét:

A szakvélemény a TEGOVA által javasolt módszernek (EVS) és az általánosan elfogadott szakmai előírások figyelembevételével készült.

A szakértői jelentésben használt értékformák, módszerek megnevezése (értékformák):

A **valós piaci/forgalmi érték**: egy adott időpontra vonatkozó, készpénzben kifejezett érték, amelyen az adott ingatlan tulajdonjoga normál, nyílt piaci körülmények között a legnagyobb valószínűséggel

értékesíthető, feltételezve, hogy mind az eladó, mind a vevő tájékozottan, önértékét tekintve dönt, és egyikük sincs jogtalan kényszer hatása alatt. A piaci érték megállapításánál a szabadpiaci értékesítést kell feltételezni, melynél az értékesítésre kellően hosszú idő áll rendelkezésre. A valós piaci érték meghatározásához a három, nemzetközileg elfogadott és használt értékelési módszer közül a piaci összehasonlítással határozták meg az ingatlan értéket.

A szakvélemény készítése során figyelemmel voltak a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseire: 9. § (3) A kártalanítás összegének megállapítása során

a) az összehasonlításra alkalmas ingatlanok helyben kialakult forgalmi értékét kell figyelembe venni, valamint a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK.15. és KK.4. számú állásfoglalására:

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK.15. számú állásfoglalásával módosított KK.4. számú állásfoglalása hangsúlyozza, hogy a jogszabály által meghatározott elv akkor érvényesül, ha az ingatlan tulajdonosa a helyben kialakult forgalmi értéknek megfelelő kártalanításban részesül. A helyben kialakult forgalmi érték meghatározásának kiemelkedő jelentősége van az összehasonlító ingatlanforgalmi adatokon alapuló értékelésnek.

1. Ennek megfelelően a kisajátítási kártalanítás meghatározásánál az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértők leginkább alkalmazott ingatlanértékelési módszere az összehasonlító forgalmi adatok alapján végzett értékelés.

A rendelkezésre álló összehasonlító adatokból kiválasztották tárgyi ingatlanhoz leginkább hasonló ingatlanokat, a termőföldnek-, valamint nem termőföldnek minősülő ingatlanok értékbecslésének jogszabályban és a szakma általános szabályaiban meghatározott módszerének megfelelően vetették össze tárgyi ingatlanal. Az értékbecslés szempontjából releváns paraméterek figyelembevételével, korrekciós tényezőkkel korrigálva határozták meg az ingatlan fajlagos értékét.

Majd ugyanezen módszerrel, a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 5. sz. állásfoglalás V. pontja alapján -„Az értékcsökkenés összegét úgy kell megállapítani, hogy az ingatlan egészének értékéből le kell vonni a visszaradott rész forgalmi értékét, az így kapott

összegeből pedig le kell vonni a kisajátított rész után járó kártalanítás összegét” (Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 5. sz. állásfoglalás V. pontja)- határozták meg a visszaradott ingatlanok értékcsökkenésének mértékét.

Hivatkozva az igazságügyi szakértőkről szóló, 2016. évi XXIX. törvény 47. § (4) f) pontjára kijelentik, hogy az Igazságügyi Szakértői Kamara a szakterületre vonatkozó módszertani levelet nem adott ki. Nyilatkoztak, hogy a szakvélemény maradéktalanul eleget tesz mind a szakmai, mind a jogszabályi előírásoknak.

Értékbecslési módszerek:

A **piaci összehasonlító adatok elemzésén alapuló értékelést** már megtörtént, konkrét és jól ismert ügyletek árainak a vizsgált esetre való kiterjesztésével, összehasonlításával kell elvégezni. Az összehasonlító vizsgálatok során olyan ingatlanokat szabad figyelembe venni, amelyek földrajzi elhelyezkedése a vizsgált ingatlanéhoz hasonló, és az abban szereplő ingatlanok típusa azonos vagy közel azonos a vizsgált ingatlanal. Minimálisan három tényadatot kell a számításához felhasználni.

Csak azonos értékformákat és csak azonos jogokat (pl. tehermentes tulajdonjog, bérleti jog) szabad összehasonlítani, vagy a különböző értékformák és jogok között korrekciós tényezőket kell alkalmazni. Az elemzett összehasonlító adatokból kerül sor az összehasonlító érték meghatározására. Ez az érték fajlagos érték. Az ingatlan összehasonlítható piaci értékét a korrigálás után kialakuló fajlagos érték és az ingatlan mérete szorzataként kell megállapítani.

A szokásos **hozamszámítási módszerrel** a termőföld aranykorona értékéből vezetjük le a forgalmi értéket, figyelembe véve az étekezési búza tőzsdei átlagárát. Azonban a tőzsdei átlagár alakulása az utóbbi években rendkívül hektikus, amely bizonytalanná teszi a számítás megbízhatóságát. Továbbá napjainkban a termőföld adásvételi árak alakulását nem elsősorban aranykorona értékük befolyásolja, az árakat jellemzően az ingatlanok elhelyezkedése és spekulációs tényezők alakítják. Így a

hozamszámításos módszer téves eredményre vezethet. (Ennek megfelelően hozamszámítási módszert nem alkalmazták.)

A **költségalapú érték** (nettó-pótlási érték) számításának lényege, hogy az ingatlan újra- előállítás költségeből le kell vonni az idő múlása miatti avulást, majd ehhez kell hozzáadni a felépítményhez tartozó földterület értékét.

Az eljárás általános gyakorlata során első lépésként az ingatlan telkének értékét kell meghatározni üres, fejlesztésre alkalmas állapotot feltételezve. Ezt követően a hasonló jellegű, azonos célra használható épület újraelőállítási (pótlási) értéke kerül megállapításra.

Ezt az értékelést végző általában az elmúlt időszakban megépített hasonló funkciójú, volumenű, felszereltségű, ill. más szempontból egyébként összehasonlítható ingatlanok tényleges beruházási költségei, illetve publikus építőipari árgyűjtemények, vagy költségnormatívák alapul vételével állapítja meg.

Az avulás az idő múlása miatti értékcsökkenés.

Három fő eleme: a.) fizikai romlás, b.) funkcionális avulás és c.) környezeti avulás. Az avulási elemek lehetnek kijavíthatók vagy ki nem javíthatók.

a.) A fizikai romlás esetében figyelembe kell venni az épület fő szerkezetének romlását és a szerkezetek arányát az összértékhez viszonyítva. A fizikai avulási számításoknál a felépítmény gazdaságosan hátralévő élettartamát kell figyelembe venni.

Általános esetben a következő gazdaságilag hasznos teljes élettartamokat kell használni:

- városi téglalapépületek 60-90 év,
- városi, szerelt szerkezetű épületek 40-70 év,
- családi ház jellegű épületek 50-80 év,
- ipari és mezőgazdasági épületek 20-50 év.

b.) A funkcionális avulás a gazdaságtalan, korszerűtlen megoldásokat jelenti. Az értékelőnek mérlegelnie kell azokat a korszerű követelményeket, amelyeket a vizsgált létesítmény képtelen kielégíteni.

c.) A külső avulás az ingatlanon kívüli körülmények miatt áll elő, mint a kereslet hiánya, a terület változó ingatlan felhasználása, vagy az általános nemzetgazdasági körülmények.

Az avulás mértékét a három említett avulási kategóriában, százalékosan kell megadni.

A termőföld ingatlanok értékét három, külön-külön értékelt tényező együttes összege határozza meg az alábbiak szerint:

$$Fé = Fté + Té + Éé$$

ahol

Fé: az ingatlan áfa nélküli forgalmi értéke (Ft)

Fté: a termőföld forgalmi értéke (Ft)

Té: a telepítmény áfa nélküli értéke (Ft)

Éé: az ingatlanon található felépítmény, pince (épületek, építmények, föld alatti raktár) áfa nélküli forgalmi értéke (Ft)

Tárgyi ingatlan ismertetése

Ingatlan művelési ága / : a) szántó b) rét
megnevezése

Ingatlan címe : Felsőnyárad 088 hrsz.

Ingatlan területe : 201 828 m²

Terület alakja : közelítően szabályos

Telek határai, kerítettsége : Az ingatlan nyitott, kerítéssel nem határolt.

<i>Elhelyezkedés, környezet</i>	: A vizsgált ingatlan Felsőnyárad északkeleti, Felsőkelecsény felőli szélén, a belterület mentén, a település külterületén helyezkedik el. Közvetlen környezetében jellemzően termőföldként hasznosított, illetve lakó ingatlanok találhatók.
<i>Megközelíthetőség, útviszonyok jellemzése</i>	: Közvetlenül, kiszabályozott útkapcsolattal rendelkezik.
<i>Domborzati és lejtésvizonyok jellemzése</i>	: Az ingatlan közelítően sík felszínű.
<i>Művelés jellemzése</i>	: A kisajátítással érintett ingatlanrész szántó művelési ágának megfelelően hasznosított, területe szántóföldi kultúrával (kukorica) beművelt.
<i>Védettség (régészeti, műemléki, természeti)</i>	: természeti védettség nincs
<i>Környezeti szennyezettség</i>	: Külső szemrevételezés alapján, környezetszennyezésre utaló jel nem tapasztalható.
<i>Építmények</i>	: A kisajátítással érintett ingatlanrészen épület/építmény nem található.
<i>Művelést gátló tereptárgyak jelenléte</i>	: A művelést számottevően gátló felszín fölötti tereptárgyak nincsenek.
<i>Jelenlegi hasznosítása</i>	: Szántóként hasznosított.
<i>Közművesítettség</i>	: Az ingatlan közműhálózatra nem csatlakoztatott.
<i>Övezeti besorolás</i>	: mezőgazdasági

A szakértő a szakértői jelentés elkészítése érdekében tanulmányozta a megbízó által rendelkezésre bocsátott okiratokat. Adatokat gyűjtött az ingatlan környezetéről, és a térség ingatlanpiaci helyzetéről.

Helyszíni szemlét tartott az ingatlanon **2020. július 17-én.**

A helyszíni szemrevételezés alkalmával fotókat készített az ingatlanról.

Felhasznált dokumentumok: térképek, fotók, tulajdoni lap, térképmásolat, területkimutatás

Alapelvek, korlátozó feltételek:

- Az értékelés során nem történt földmérés, területmérés, a szakvéleményben megadott paraméterek a kapott adatszolgáltatásból és az ingatlan nyilvántartásból származnak. Az értékbecslés a csatolt dokumentumokon alapszik.
- Szakértő nem vizsgálta az esetleges környezetszennyezést. (környezetszennyezésre utaló jel a helyszíni szemle során, külső szemrevételezéssel nem volt tapasztalható.)
- Minden, számára megadott információt megbízhatónak tekint, de valóságukért nem vállal felelősséget. A szakvéleményhez csatolt iratok és dokumentációk csak az ingatlan(ok) bemutatását szolgálják.
- (A Kstv. 40.§ (2) bekezdése alapján a kártalanítási összeget úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.)
- Hivatkozva az igazságügyi szakértőkről szóló, 2016. évi XXIX. törvény 47. § (4) f) pontjára kijelentjük, hogy az Igazságügyi Szakértői Kamara a szakterületre vonatkozó módszertani levelet nem adott ki. Nyilatkozott, hogy a szakvélemény maradéktalanul eleget tesz mind a szakmai, mind a jogszabályi előírásoknak.

Az összehasonlító adatok ismertetése:

Szakértő az értékebecslést a talajérték meghatározásának általánosan elfogadott és előírt módján, a piaci összehasonlításra alapuló értékmeghatározással végezte. Az értékelt ingatlant olyan ingatlanokkal hasonlította össze, melyek a kisajátítás körüli időpontban adásvétel tárgyát képezték. Az értékebecslés során figyelembe vette azokat a korrekciós tényezőket, melyek befolyásolják, vagy befolyásolhatják az ingatlan forgalmi értékét.

Az összehasonlító elemzés körében, a NAV által megküldött megvalósult adásvételi adathalmazból választották ki az összehasonlításra alkalmas ingatlanokat. A kiválasztott ingatlanok telepítmény nélküliek, művelési águk a vizsgált ingatlanéhoz hasonlóan mezőgazdasági hasznosítást tesznek lehetővé, és földrajzi elhelyezkedésük is jellemzően a vizsgálthoz hasonló.

A NAV által küldött, az értékelés során felhasznált 4 db adatbázis a következő:

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Izsófalva	0214/11	szántó	15 508 m ²	1225 / 2725	348 550 Ft	50 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Izsófalva	0184/38	szántó	13 972 m ²	1 / 1	1 200 000 Ft	86 Ft/m ²	2019.
3. adat:	Izsófalva	0134/35	szántó	16 131 m ²	1 / 1	1 200 000 Ft	79 Ft/m ²	2019.
4. adat:	Izsófalva	0191/1	szántó	11 424 m ²	1 / 1	1 050 000 Ft	82 Ft/m ²	2019.
5. adat:	Izsófalva	0181/5	szántó	27 275 m ²	1 / 1	1 364 000 Ft	50 Ft/m ²	2019.
6. adat:	Izsófalva	0184/7	szántó	23 743 m ²	1 / 1	1 550 000 Ft	65 Ft/m ²	2019.
7. adat:	Izsófalva	0197	szántó	17 897 m ²	2120 / 3461	548 000 Ft	50 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Jákfalva	08/10	szántó	36 283 m ²	1350 / 21087	300 000 Ft	129 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Kurtyán	0129/1	szántó	3 871 m ²	3 / 9	100 000 Ft	77 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Kurtyán	0129/21	szántó	1 847 m ²	1 / 1	15 000 Ft	9 Ft/m ²	2019.
3. adat:	Kurtyán	0103	szántó	14 828 m ²	1 / 1	1 186 000 Ft	80 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Sjókaza	0121/3	szántó	2 475 m ²	1 / 1	185 000 Ft	75 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Sjókaza	06/13	szántó	225 378 m ²	8086 / 31810	2 000 000 Ft	42 Ft/m ²	2019.

Négy, egymáshoz közeli, természetföldrajzi szempontból hasonló adottságú településről áll rendelkezésükre NAV adatbázis.

Az összehasonlító elemzés körébe az Izsófalva 2, 3, 4, a Jákfalva 3. és a Kurtyán 3. sorszámú adat került felhasználásra, melyek mind telepítmény nélküliek, szántó művelési ágban nyilvántartottak és övezeti besorolásuk is jellemzően termőföldként történő hasznosítást teszik lehetővé.

Az összehasonlítás körében fel nem használt ingatlanok fajlagos alapára a környezetben átlagosan kialakulhoz képest alacsonyabb (tekintettel a művelési ágra, hasznosíthatóságra), melyek felhasználása indokolatlanul csökkentené a meghatározott forgalmi értéket.

A szakma általánosan alkalmazandó szabályai értelmében az átlagoshoz viszonyított kiugróan magas, illetve alacsony értékadatok (konjunkturális értékek) nem használhatók fel a forgalmi érték meghatározása során.

Összegzés: Az elemzés körébe bevont ingatlanok fajlagos alapára kijelöli azt az értéktartományt, amelyen belül a tárgyi ingatlanhoz hasonló tulajdonságokkal bíró ingatlanok fajlagos forgalmi értékei mozognak.

Az alkalmazott piaci összehasonlító elemzés során a kialakított korrekciók mértékét, az elemzés körébe bevont ingatlanok és a vizsgált ingatlanok közti különbségek eredményezik, melynek mértékét szakértő állapítja meg.

Az elemzés körében fölhasznált adatok által kijelölt értéktartományt az érték meghatározás időpontja körüli, illetve a közelmúltbeli önkormányzati termőföld (telepítmény nélküli szántó) kifüggesztések vételárai is alátámasztják, melyeket tájékoztató jelleggel tüntettek fel. (Az alábbi termőföldek szintén a vizsgált ingatlanhoz hasonló elhelyezkedésűek.)

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingyatlan területe	Tulajdoni hányad	Vételár	Kifüggesztés időpontja	Fajlagos érték
1. adat:	Mucsony	021/10	szántó	14 111 m ²	1 / 1	720 000 Ft	2020. június	51,0 Ft/m ²
2. adat:	Mucsony	036/4	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
3. adat:	Mucsony	036/5	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
4. adat:	Mucsony	036/7	szántó	9 425 m ²	1 / 1	900 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
5. adat:	Mucsony	036/12	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
6. adat:	Mucsony	0127/1	szántó	284 502 m ²	20430 / 281130	1 033 750 Ft	2020. június	50,0 Ft/m ²
7. adat:	Nagybarca	0159/4	szántó	2 039 m ²	1 / 1	60 000 Ft	2020. június	29,4 Ft/m ²
8. adat:	Zubogy	010	szántó	129 590 m ²	18524 / 18834	15 200 000 Ft	2020. március	119,3 Ft/m ²
9. adat:	Zubogy	014	szántó	67 331 m ²	1 / 1	8 000 000 Ft	2020. március	118,8 Ft/m ²
10. adat:	Szuhakálló	090/11	szántó	5 424 m ²	3 / 4	203 400 Ft	2020. február	50,0 Ft/m ²
11. adat:	Sajóivánka	0140/6, 15	szántó	15 361 m ²	1 / 1	883 565 Ft	2019. december	57,5 Ft/m ²
12. adat:	Felsőnyárad	088	szántó, rét	201 828 m ²	18000 / 280926	1 100 000 Ft	2019. szeptember	85,1 Ft/m ²
13. adat:	Felsőnyárad	0143/38	szántó	5 445 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2018. január	55,1 Ft/m ²
Átlag:								76,8 Ft/m ²
Medián:								85,1 Ft/m ²

Összehasonlításban szereplő adatok rövid leírása:

1. adat: Izsófalva 0184/36 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, téglalap alakú, 8,3 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, jelentős része nem támogatható terület
2. adat: Izsófalva 0184/35 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, téglalap alakú, 7,66 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, jelentős része nem támogatható terület
3. adat: Izsófalva 0191/1 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, háromszög alakú, 20 Ak - as, földútról megközelíthető, belterület közelében elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület
4. adat: Jákfalva 08/10 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, közelítően szabályos alakú, 18,82 Ak - as, földútról megközelíthető, belterület közelében elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, osztatlan közös tulajdonú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület
5. adat: Kürttyán 0103 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, szabálytalan sokszög alakú, 7 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület

Az ingatlan piaci összehasonlító alapú érték meghatározása:

Az összehasonlító táblázatban részletesen követhető az elemző munka folyamata. Az össze-hasonlított ingatlanok adás-vételi áraiból következő fajlagos árakat az elsődleges adottságok (jogi helyzet, időtényező, stb.) szerint azonos értékelési alapra hozták.

Összehasonlítási egységnek a vizsgált ingatlan(ok) 1 m² fajlagos értékét választották, telekterületre vetítve. Az összehasonlítás elemeit az ingatlan(ok) azon jellemzői alkották, melyek az átlagos piaci vételárat / ajánlati árat befolyásolják. A pozitív és negatív értékképző tényezőket figyelembe véve végeztük el a viszonyított ingatlanok korrigált értékének számítását, majd a kapott korrigált értékek átlagát számítva kaptuk az ingatlan becsült fajlagos egységárát. A módosított, fajlagos alapár az egyes ingatlanok esetében, a különböző mértékű korrekciók miatt eltérő.

Ingatlan	Összehasonlításhoz alkalmazott adatok				
	1	2	3	4	5
Értékelt ingatlan	Felsőnyárád	Izsófalva	Izsófalva	Jákfalva	Kurtyán
hrsz.: 088	hrsz.: 0184/36	hrsz.: 0184/36	hrsz.: 0191/1	hrsz.: 08/10	hrsz.: 0103
Telek területe:	201 828 m²	13 972 m²	15 131 m²	11 424 m²	36 283 m²
Ajánlat ára:	1 200 000 Ft	1 200 000 Ft	1 050 000 Ft	300 000 Ft	1 186 000 Ft
Tulajdoni hányad	osztatlan közös tulajdonú	1/1	1/1	1/1	1/1
Eladási ár (ideje):	2019.	2019.	2019	2019.	2019
Fajlagos egységár:	5%	5%	5%	5%	5%
	90 Ft/m²	83 Ft/m²	97 Ft/m²	136 Ft/m²	84 Ft/m²
Értékmódosító korrekciós tényezők					
Tábla méret	ingatlan-nyilvántartás	kisebb	kisebb	kisebb	kisebb
		15%	15%	15%	15%
Álak	közeliítően szabályos	hasonló	hasonló	rosszabb	rosszabb
		0%	0%	10%	0%
Földrajzi elhelyezkedés	Felsőnyárád	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%
Településen belüli elhelyezkedés	belterület mentén elhelyezkedő	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb
		10%	10%	5%	10%
Művelési ág*	a) szántó b) rét	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%
Ák érték (Ák/ha)	15,23	rosszabb	rosszabb	hasonló	rosszabb
		5%	5%	0%	5%
Útvisszony	földútról megközelíthető	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%
Művelést gátló tereptárgy	művelést gátló tereptárgy nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%
Övezeti besorolás	mezőgazdasági	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%
Jogi helyzet	osztatlan közös tulajdonú	jobb	jobb	jobb	jobb
		-10%	-10%	-10%	0%
Közműcsatlakozás	nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%
Támogathatóság	támogatható terület	rosszabb	rosszabb	hasonló	hasonló
		15%	15%	0%	0%
Védettség	természeti védettség nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%
Korrigált egységár:		122 Ft/m²	112 Ft/m²	118 Ft/m²	156 Ft/m²
Korrigált fajlagos átlagár:				122 Ft/m²	

(A szakma szabályainak megfelelően az egyes alrészletek értéke külön kerül meghatározásra.)

Mivel a vizsgált ingatlan az összehasonlításban szerepeltetettekénél lényegesen kedvezőbb táblaméretű, az összesített korrekciók mértéke, a megfelelő összehasonlítás érdekében több esetben meghaladja a szakma által a gyakorlatban általában alkalmazott 30%-os mértéket.

A rét érték megállapításakor a szántó földérték viszonyítási alapként való felhasználása gyakorta alkalmazott eljárás.

Azonban mivel a vizsgált ingatlan b) alrészletének művelési ága (rét) az összehasonlító szántó ingatlanoknál korlátozottabb hasznosítást tesz lehetővé, negatív korrekció alkalmazása szükséges.

Ennek megfelelően a rét művelési ág esetében, a szántóként meghatározott fajlagos alapárát 0,9 – es szorzóval korrigáljuk. ("Má" szorzó)

Megjegyzés: Tárgyi ingatlan az ingatlan nyilvántartásban bányatelekként bejegyzett.

Azonban a bányatelek bejegyzés az ingatlan tulajdonosa számára a művelési ágtól eltérő hasznosítást nem tesz lehetővé, így a művelési ág/hasznosíthatóság miatt korrekció alkalmazása indokolatlan. A bányászati tevékenységből származó jövedelem csak a bányajog tulajdonosa számára biztosít jövedelmet. (A bánya jogosultság és tulajdonjog elválhat egymástól.)

Az Ingatlan talajértéke:

Az ingatlan tulajdonosa:						
Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárad	088	a) szántó	195 488 m ²	122 Ft/m ²	1,0	23 849 536 Ft
		b) rét	6 340 m ²	122 Ft/m ²	0,9	696 132 Ft
Összesen:			201 828 m ²			24 545 668 Ft

A kisajátítandó ingatlan talajértéke:

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárad	088/2	szántó	5 076 m ²	122 Ft/m ²	1,0	619 272 Ft
Összesen:			5 076 m ²			619 272 Ft

Visszamaradó ingatlan talajértéke:

A visszamaradó ingatlan táblamérete a korábbi állapothoz képest nehezíti, és költségesebbé teszi a hasznosítást, így az értékcsökkenést szenved. (A visszamaradó ingatlan kisajátítása nem javasolt, mivel ennek jogszabályban rögzített feltételei nem teljesülnek. A visszamaradó ingatlan eredeti céljaira használható marad, azon valamely jog vagy foglalkozás gyakorlása nem válik lehetetlenné és továbbra is gazdaságosan értékesíthető marad.)

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárád	088/1	a) szántó	93 212 m ²	122 Ft/m ²	1,0	11 371 864 Ft
		b) rét	6 340 m ²	122 Ft/m ²	0,9	696 132 Ft
Összesen:			99 552 m ²			12 067 996 Ft
Értékcsökkenés mértéke:			10%			
Értékcsökkenés értéke:			1 206 800 Ft			
Visszamaradó ingatlan értéke:						10 861 196 Ft

Visszamaradó ingatlan talajértéke:

A visszamaradó ingatlan táblamérete a korábbi állapothoz képest nehezíti, és költségesebbé teszi a hasznosítást, így az értékcsökkenést szenved. (A visszamaradó ingatlan kisajátítása nem javasolt, mivel ennek jogszabályban rögzített feltételei nem teljesülnek. A visszamaradó ingatlan eredeti céljaira használható marad, azon valamely jog vagy foglalkozás gyakorlása nem válik lehetetlenné és továbbra is gazdaságosan értékesíthető marad.)

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárád	088/3	szántó	97 200 m ²	122 Ft/m ²	1,0	11 858 400 Ft
Összesen:			97 200 m²			11 858 400 Ft
Értékcsökkenés mértéke:			10%			
Értékcsökkenés értéke:			1 185 840 Ft			
Visszamaradó ingatlan értéke:						10 672 560 Ft

A kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény értelmében 19. § (1) A kisajátítással kapcsolatos értékvesztést meg kell téríteni.

Értékvesztésként kell megtéríteni különösen

a) mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlan esetében a lábon álló és függő termés értékét, ha az a birtokba bocsátás időpontjában már megállapítható, ennek hiányában a folyó gazdasági év várható termésének értékét;

b) erdő esetében a lábon álló faállomány értékét;

c) az ingatlan egy részének kisajátítása esetén a visszamaradt ingatlanrész értékének csökkenését.

19. § (2) A lábon álló és függő termés értékéből, illetőleg a folyó gazdasági év várható termésének értékéből le kell vonni az elmaradt mezőgazdasági munkák költségét.

A hektáronkénti jövedelem (várható árbevétel - elmaradó költségek) meghatározása:

Megnevezés	Ft/ha
Várható termés	9,5 tonna
Árálás	35 ezer
Szállítás	15 ezer
Tisztítás/száritás	70 ezer
Összes ráfordítás	120 ezer
Bevétel (45 ezer Ft/t) (2019. évi Ksh. adat)	428 ezer
Jövedelem	308 ezer

Zöldkár mértékének meghatározása:

Kukorica elmaradó jövedelme (termés értéke - elmaradó költség)	Hrsz.	Terület	Elmaradó jövedelem (termés értéke - elmaradó költség)
307 500 Ft/ha	038/2	0,5076 ha	156 087 Ft
Összesen:			156 087 Ft

A **kisajátítási tárgyaláson** a kisajátítást kérő nyilatkozott, hogy a kisajátítás iránti kérelmét változatlan formában fenntartja, a szakvéleményben foglaltakat elfogadja.

Kiss Tamás és Kalinka Béla nyilatkozott, hogy az ingatlan tekintetében a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználati jog jogosultak közül a kisajátítással érintett ingatlanrész használója Kalinka Béla.

Kalinka Béláné nyilatkozott, hogy nem járul hozzá a kisajátításhoz, mert a 6 ha-os földjét tönkre teszi a patak áthelyezése. Keressen máshol a kisajátítást érő bányát, ahol nem tesz kárt.

Kalinka Béla kérdezte a kisajátítást kérőtől, hogy miért kell a patakot áthelyezni.

Husztai Béla elmondta, hogy csak külszíni fejtéssel lehet az ásványi anyagot kitermelni, ezért kell áthelyezni a patakot. Az ingatlan régóta bányatelek.

Kalinka Béla elmondta, hogy a szakvélemény nagyon precíz, nagyon alapos, de hektáronként 2 millió forintot ér, a szakvélemény ettől kevesebbet határoz meg.

Kiss Tamás kérdésére Husztai Béla elmondta, hogy a munkálatok vélhetően jövő tavasszal kezdődnek meg.

Kiss Tamás nyilatkozott, hogy a szakvéleményben foglaltakat elfogadja.

Jelenlévők nyilatkoztak, hogy az ingatlan mihamarabbi birtokbaadásának akadályja nincs.

A rendelkezésre álló adatokat egyenként és összességében értékelve a kirendelt szakértő szakvéleményét megalapozottnak, aggályoktól és ellentmondásoktól mentesnek találtam, azt elfogadtam és annak alapján a kisajátított ingatlanért a kártalanítást a szakértői véleményben foglaltak szerint határoztam meg a kerekítés szabályainak alkalmazásával.

A kisajátítási eljárással érintett tulajdonosok esetében tekintettel arra, hogy az ingatlan osztatlan közös tulajdonban áll, a megállapított kártalanítás **a tulajdonos részére tulajdoni hányada arányában** jár a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályai szerint.

A szakvéleményben **a kukorica elmaradó jövedelméért** véleményezett kártalanítási összeget Kalinka Béla földhasználó részére állapítottam meg, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a kisajátítással érintett ingatlanrészt Kalinka Béla használja.

A **Kstv. 9. § (1) bekezdése** értelmében a kisajátított ingatlanon fennálló jog jogosultját joga megszűnéséért – a zálogjog és a végrehajtási jog jogosultja kivételével – teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás illeti meg.

A **Kstv. 9. § (2) bekezdése** értelmében a megszűnt jogokért járó kártalanítást az ingatlan tulajdonjoga elvonásáért járó kártalanításnál figyelembe kell venni.

Az ingatlan tulajdoni lapján özvegyi jog jogosultként feltüntetett Várnai László Ferenc 3721 Felsőnyárad, Alkotmány u. 7. szám alatti lakos (tulajdoni lap: III/6.) részére kártalanítást nem állapítottam meg, tekintettel arra, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás adatai szerint Várnay László Ferenc 2010. május 28. napján elhalálozott, az özvegyi jog pedig holtig tartó jog.

A **Kstv. 11. §-a** alapján a kártalanítás – a 13-14. §-ban foglalt kivétellel – pénzben történik.

A **Kstv. 21. § (1) bekezdése** szerint a kártalanítás megfizetésére – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a kisajátítással tulajdont szerző kisajátítást kérő köteles.

A **Kstv. 21. § (2) bekezdése** úgy rendelkezik, hogy a kártalanítási összeget egy összegben kell megfizetni, a kifizetés a kártalanításra jogosult fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján történik.

Ha a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg, részére a kártalanítást fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton kell teljesíteni.

A **Kstv. 21. § (3) bekezdése** értelmében a kisajátítást kérő a kifizetési kötelezettségét akkor teljesíti, amikor a pénzforgalmi számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a pénzforgalmi számlát a kártalanítás összegével megterheli vagy a (6) bekezdésben meghatározott esetekben a kisajátítást kérő a kártalanítási összeget bírósági letétbe helyezi.

A **Kstv. 21. § (4) bekezdése** szerint a kártalanítási összeg a kisajátítási határozat véglegessé válásával esedékes, és – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – ettől az időponttól kezdődően jár a Polgári Törvénykönyv szerinti késedelmi kamat is.

A **Kstv. 21. § (5) bekezdése** szerint ha a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítás kötelezettség terheli, a számlát legkésőbb a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 8 napon belül köteles a kisajátítást kérő részére megküldeni. A késedelmi kamat attól az időponttól kezdődően jár, amikor a számla a kisajátítást kérő részére kézbesítésre kerül.

A **Kstv. 21. § (6) bekezdése** szerint a kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni, ha a) a kártalanításra jogosult személye bizonytalan, ideértve azt is, ha a közhiteles nyilvántartásba bejegyzett jogosult elhalálozott és az örökös ingatlanon fennálló jogának közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzésére a kisajátítási határozat véglegessé válásának időpontjáig nem került sor, b) a kártalanításra jogosult a kártalanítási összeget nem veszi át, c) a kártalanításra jogosultak között a jogosultság vagy az összeg felosztása kérdésében vita van, és a felek e miatt a bírósághoz fordultak, d) az ingatlant terhelő valamely követelés vitás, e) pénzbeli kártalanítás esetében a tulajdonos és a zálogjogosult eltérően nem állapodnak meg, f) a kártalanításra jogosult lakóhelye (székhelye) ismeretlen; a kisajátítási határozatot azonban ilyen esetben is közölni kell a kártalanításra jogosult képviselőjére kirendelt ügygondnokkal vagy eseti gondnokkal, g) a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg és ga) a kártalanítás fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton történő kifizetése eredménytelen, vagy gb) a kártalanításra jogosult magyarországi lakóhellyel (tartózkodási hellyel) vagy székhellyel (telephellyel) nem rendelkezik, h) a kártalanításra jogosult az (5) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem küldi meg a számlát a kisajátítást kérő részére.

A **Kstv. 29. § (1) bekezdése** szerint a kisajátítási hatóságnak a kérelemnek helyt adó határozatában – a 29/A. §-ban foglalt kivétellel – külön kell rendelkeznie arról, hogy a kisajátított ingatlanért, az ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jogok megszűnéséért, továbbá a kisajátítással kapcsolatos értékvesztéséért és költségeikért milyen összegű kártalanítást, valamint – a döntés meghozatalakor már igazolt – járulékos költségeikért milyen összegű megtérítést állapít meg.

A **Kstv. 29. § (2) bekezdése** szerint az (1) bekezdésben meghatározott kártalanítást, valamint megtérítést – kamatokkal együtt – a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 15 napon belül kell megfizetni és az azt követő 8 napon belül kell a kisajátítási hatóság részére a megfizetést igazolni.

A **Kstv. 29. § (4) bekezdése** értelmében a kisajátítási hatóság hivatalból vizsgálja az előbbi bekezdésben foglaltak teljesítését.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: **Ákr.**) **132. § bekezdése** értelmében, ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható.

Az **Ákr. 133. § (1) bekezdése** alapján a végrehajtást a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el.

Az **Ákr. 133. § (2) bekezdése** értelmében a hatóság a végrehajtást hivatalból vagy a jogosult kérelmére rendeli el. A hatóság a döntés végrehajthatóságától, illetve a végrehajtás elrendelésére irányuló kérelem beérkezésétől számított öt napon belül elrendeli a végrehajtást, és a döntést közli a végrehajtást foganatosító szervvel is.

Az **Ákr. 134. § (1) bekezdése** szerint a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.

Az **Ákr. 77. § (1) bekezdése** szerint azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja.

Fentiekre figyelemmel hívtam fel a felek figyelmét a végrehajtás elrendelésének feltételeire.

A **Kstv. 40. § (1) bekezdése** szerint a megállapított kártalanítás adó- és illetékmentes, ide nem értve az általános forgalmi adót.

A **Kstv. 40. § (2) bekezdése** értelmében a kártalanítás összegét úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.

Döntésemet az előzőekben rögzített tényállás és a hivatkozott jogszabályhelyek alapján hoztam.

Az **Ákr. 114. § (1) bekezdése** alapján az ügyfél a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.

A **Kstv. 32. § (1) bekezdésének a) pontja** alapján kell a pert a kisajátítást kérő ellen is meg kell indítani, a keresetlevelet a kisajátítási döntés közlésétől számított 15 napon belül kell benyújtani.

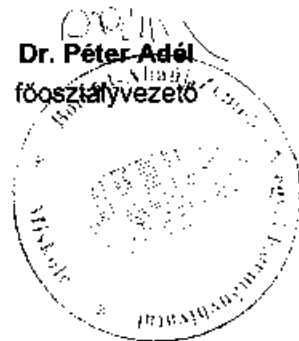
Közigazgatási perben az illetékfeljegyzési jogot az illetékekről szóló 1990. évi. XCIII. törvény 62. § (1) bekezdésének h) pontja teszi lehetővé.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, mint kisajátítási hatóság hatáskörét a Kstv. 22. § (2) bekezdése, valamint a Khr. 46. § (2) bekezdése, míg illetékességét a Kstv. 22. § (2) bekezdése, továbbá a Khr. 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Miskolc, 2020. augusztus 31.

Demeter Ervin
kormány megbízott
nevében és megbízásából

Dr. Péter Adél
főosztályvezető





BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

ERKEZETT
2020. AUG. 3. 1.

Iktatószám: BO/05/02497-13/2020.
Ügyintéző: Mihálykóné Kákóczky Éva
Telefon: 46/512-964

Tárgy: A Csörgös patak mederáthelyezéséhez szükséges
Felsőnyárád külterületi 045/2 hrsz-ú ingatlant
érintő kisajátítási eljárás

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 22. § (2) bekezdése, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khr.) 46. § (2) bekezdése alapján – a megyei kormányhivatal jogkörében eljárva – kisajátítási eljárásban meghoztam az alábbi

h a t á r o z a t o t:

I.

A **Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft.** (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104., a továbbiakban: kisajátítást kérő) – képviseli: Huszti Béla ügyvezető – által a **Kstv. 2. § h) pontjában** megjelölt „**bányászat**” **közérdekű célra**, ténylegesen a Csörgös patak mederáthelyezéséhez és ásványi anyag kitermeléséhez szükséges terület kisajátítása iránt előterjesztett kérelemnek helyt adok és a

Felsőnyárád külterületi 045/2 hrsz-ú, „szántó, kivett beépített terület” megnevezésű, bányatelek, 10 ha 8970 m² területű, az ingatlan-nyilvántartás szerint

432/55272 arányban Pongó Ferenc 3700 Kazincbarcika, Építők útja 22. 3/12. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/5.),

325/55272 arányban Vincze Zsuzsanna Margit 3535 Miskolc, Tapolcarét 6. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/17.),

10572/55272 arányban Hercsik István 3535 Miskolc, Tapolcarét 4. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/23.),

43943/55272 arányban Hercsik Zsuzsanna 3535 Miskolc, Tapolcarét 6. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/24.),

tulajdonában nyilvántartott ingatlan 4555 m² nagyságú részét a 045/4 hrsz-ú ingatlanba, magántulajdonban visszamarad a 045/3 hrsz-ú, 6 ha 3038 m² nagyságú, „szántó, kivett beépített terület” megnevezésű bányatelek és a 045/5 hrsz-ú, 4 ha 1377 m² nagyságú, „szántó” művelési ágú bányatelek ingatlan,

- a Dobrosó-Farm Mezőgazdasági Kft. (székhelye: 3721 Felsőnyárád, 093/13. hrsz) **földhasználati jog joga** a kisajátított 045/4 hrsz-ú ingatlanon megszűnik,
- az ingatlanra az ÉMÁSZ Hálózati Kft. (székhelye: 3525 Miskolc, Dózsa György út 13.) javára (tulajdoni lap: III/2.) bejegyzett **vezetékjog** a kisajátított 045/4 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó 045/3 hrsz-ú ingatlanon a kisajátítási tervben feltüntetettek szerint fennmarad,

Hatósági Főosztály

3525 Miskolc, Városház tér 1. Telefon: (36-46) 512 940 Fax: (36-46) 512 943 hatosag@borsod.gov.hu Honlap: www.kormanyhivatal.hu

- az ingatlanra az ÉMÁSZ Hálózati Kft. (székhelye: 3525 Miskolc, Dózsa György út 13.) javára (tulajdoni lap: III/3.) bejegyzett **vezetékjog** a kisajátított 045/4 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó 045/3 hrsz-ú ingatlanon a kisajátítási tervben feltüntetettek szerint fennmarad,
- az ingatlanra az ÉMÁSZ Hálózati Kft. (székhelye: 3525 Miskolc, Dózsa György út 13.) javára (tulajdoni lap: III/4.) bejegyzett **vezetékjog** a kisajátított 045/4 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó 045/3 hrsz-ú ingatlanon a kisajátítási tervben feltüntetettek szerint fennmarad,
- az ingatlanra a Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104.) javára bejegyzett **kisajátítási eljárás megindításának ténye** (tulajdoni lap: III/9.) valamennyi kialakuló ingatlanon megszűnik,
- az ingatlanra a Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104.) javára bejegyzett **elidegenítési tilalom ténye** (tulajdoni lap: III/10.) valamennyi kialakuló ingatlanon megszűnik,

**a Magyar Állam javára
„bányászat” jogcímen
k i s a j á t í t o m.**

A Magyar Állam a kisajátított – 045/4 hrsz alatt önálló ingatlanná váló – ingatlan tulajdonjogát tehermentesen, a határozat véglegessé válásával szerzi meg.

A Magyar Állam javára kisajátított ingatlanok a külön törvény szerinti kincstári vagyon, a kisajátított ingatlanokon – a bányászati jogosultság időtartama alatt – a bányavállalkozó **Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft-t.** (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104.) **megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.**

Felhívom a kisajátítást kérő figyelmét, hogy a kisajátított ingatlan csak a kérelemben megjelölt célra használható fel és a kisajátítási cél szerinti használatot korlátlan ideig fenn kell tartania.

A kisajátítást kérőnek az ingatlant 2021. december 31. napjáig a kisajátítási kérelemben megjelöltek szerint „bányászat” közérdekű célra, ténylegesen a Csörgös patak mederáthelyezéshez és ásványi anyag kitermeléséhez fel kell használnia és a kisajátítási cél szerinti használatot korlátlan ideig biztosítania kell.

Tájékoztatom az ügyfeleket, hogy amennyiben a kisajátítás célja szerinti használat megkezdésére, megvalósítására a fenti határidőig nem került sor, illetve annak megvalósítása meghiúsul, az ingatlan korábbi tulajdonosát visszavásárlási jog illeti meg.

Kötelezem a tulajdonosokat és egyéb jogosultakat, hogy a kártalanítási összeg megfizetését követő 8 napon belül a kisajátított ingatlant hagyják el, illetve ugyanezen határidőn belül tegyék lehetővé a kisajátítást kérő részére a kisajátított ingatlan birtokbavételét.

Amennyiben ennek elmaradása az ingatlan elhagyására kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben eljárási bírság szabható ki.

A kisajátítást kérő a kártalanítási összeg megfizetését követően, illetve – amennyiben az ingatlan tulajdonosa és egyéb jogosultja a birtokbavételt hamarabb nem tette lehetővé – legkésőbb a kártalanítási összeg megfizetését követő 8. napon jogosulttá válik a kisajátított ingatlan birtokbavételére.

II.

A kisajátítási határozat véglegessé válása után a **végleges döntés egy példányát az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. részére megküldöm.** A Magyar Állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a bányászatról szóló XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 38.§ (5) bekezdés szerint megillető **használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. kérelmezi.**

A kisajátítási határozat véglegessé válása után a **végleges döntés egy példányát a kisajátítást kérőnek megküldöm.**

A határozat véglegessé válását követően **megkeresem a Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét** (székhelye: 3721 Felsőnyárád, Alkotmány u. 8.), hogy az adó helyesbítése, illetőleg kivetése érdekében esetlegesen szükséges intézkedését tegye meg.

III.

A **Felsőnyárád külterületi 045/2 hrsz-ú, „szántó, kivett beépített terület”** megnevezésű, bányatelek, 10 ha 8970 m² területű ingatlan 4555 m² nagyságú részének **kisajátítása (talaj) miatt 660.475,- Ft, a visszamaradó 045/3 hrsz-ú ingatlan (talaj) értékcsökkenéséért 1.853.472,- Ft, a visszamaradó 045/5 hrsz-ú ingatlan (talaj) értékcsökkenéséért 899.950,- Ft, összesen 3.413.896,- Ft, azaz Hárommillió-négyszáztizenháromezer-nyolcszázkilencvenhat forint kártalanítást állapítok meg.**

A jogosultak részére a kerekítés szabályainak alkalmazásával az alábbi összegű kártalanítást állapítom meg:

432/55272 arányban tulajdonos **Pongó Ferenc** 3700 Kazincbarcika, Építők útja 22. 3/12. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/5.) részére **26.683,- Ft-ot**, azaz Huszonhatezer-hatszáznyolcvanhárom forintot,

325/55272 arányban tulajdonos **Vincze Zsuzsanna Margit** 3535 Miskolc, Tapolcarét 6. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/17.) részére **20.074,- Ft-ot**, azaz Húszezer-hetvennégy forintot,

10572/55272 arányban tulajdonos **Hercsik István** 3535 Miskolc, Tapolcarét 4. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/23.) részére **652.983,- Ft-ot**, azaz Hatszázötvenkétezer-kilencszáznyolcvanhárom forintot,

43943/55272 arányban tulajdonos **Hercsik Zsuzsanna** 3535 Miskolc, Tapolcarét 6. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/24.) részére **2.714.156,- Ft-ot**, azaz Kétmillió-hétszáztizennégyezer-százötvenhat forintot.

A **kukorica elmaradó jövedelméért** (termés értéke – elmaradó költség) a **Dobrosó-Farm Mezőgazdasági Kft.** (székhelye: 3721 Felsőnyárád, 093/13. hrsz) földhasználó részére **140.066,- Ft**, azaz Száznegyvenezer-hatvanhat forint **kártalanítást állapítok meg.**

A kártalanítás összegét úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.

A kártalanítási összeg jelen határozatom véglegessé válásával esedékes, és – azon eset kivételével, ha a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítási kötelezettség terheli – ettől az időponttól kezdődően jár a kifizetés napjáig a **Polgári Törvénykönyv** szerinti késedelmi kamat.

A kisajátítást kérő a kifizetési kötelezettségét akkor teljesíti, amikor a pénzforgalmi számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a pénzforgalmi számlát a kártalanítás összegével megterheli vagy a kisajátítást kérő – a törvényi feltételek fennállása esetén – a kártalanítási összeget bírósági letétbe helyezi.

A kártalanítási összeget egy összegben kell megfizetni, a kártalanításra jogosult fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján.

Ha a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg, részére a kártalanítást fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton kell teljesíteni.

Kötelezem a kisajátítást kérőt, hogy a kártalanítási összeg megfizetéséről – a fentiek szerinti kamatfizetési kötelezettség keletkezése esetén kamatokkal együtt – a határozat véglegessé válását követő 15 napon belül – a kisajátítási kártalanítás kifizetésének szabályait tartalmazó Kstv. 21. §-a rendelkezéseinek megfelelően a tulajdonosok és egyéb jogosult részére gondoskodjon.

Felhívom a jogosultak figyelmét arra, hogy amennyiben a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítási kötelezettség terheli, a számlát legkésőbb a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 8 napon belül kötelesek a kisajátítást kérő részére megküldeni. A késedelmi kamat ebben az esetben attól az időponttól kezdődően jár, amikor a számla a kisajátítást kérő részére kézbesítésre kerül. Ha a kártalanításra jogosult az előzőekben meghatározott határidőn belül nem küldi meg a számlát a kisajátítást kérő részére, a kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni.

Felhívom a kisajátítást kérőt, hogy a kártalanítási összeg kifizetését – az azt követő 8 napon belül – hatóságom felé okirattal igazolja.

Ezen kötelezettség teljesítését a kisajátítási hatóság hivatalból vizsgálja.
Határidőben történő önkéntes teljesítés hiányában a végrehajtást elrendelem.

Határozatom a közléssel válik véglegessé és végrehajthatóvá.

A határozatot sérelmező ügyfél részére – a rá vonatkozó rendelkezés tekintetében, jogszabálysértésre hivatkozva, a kézhezvételtől számított **15 napon belül** a Miskolci Törvényszékhez címzett, 4 példányban elkészített kereset benyújtásával – közigazgatási peres út áll rendelkezésre.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> elérhetőségen keresztül elektronikus űrlap (iForm) használatával nyújthatja be az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél. A jogi képviselővel eljáró fél és a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet – ha nem ügyvédi képviselettel jár el –, továbbá a magánszemély – amennyiben ügyfétkapuvál rendelkezik – választhatja a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> elérhetőségen az elektronikus úton történő keresetlevél benyújtását, azonban amennyiben ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, vagy a feltételek nem adóttak, úgy papír alapon is benyújthatja keresetlevelét az elsőfokú közigazgatási döntést hozó szervnél, illetve ajánlott küldeményként postára adhatja.

A keresetet a kérelmező ellen is elő kell terjeszteni.

A közigazgatási peres eljárásban a felperest tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg, az illetéket a pereszes félnek kell megfizetnie.

I n d o k o l á s

I.

A Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11.

1/104., a továbbiakban: kisajátítást kérő) – képviseli: Huszti Béla ügyvezető – a **Kstv. 2. § h) pontjában** megjelölt „**bányászat**” **közérdekű célra**, ténylegesen a Csörgös patak mederáthelyezéséhez és ásványi anyag kitermeléséhez szükséges terület megszerzése érdekében kérelmet nyújtott be a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalhoz a **Felsőnyárád külterületi 045/2 hrsz-ú, „szántó, kivett beépített terület” művelési ágú, bányatelek, 10 ha 8970 m² területű ingatlan 4555 m² nagyságú részének kisajátítása iránt.**

A **Kstv. 3. § (1) bekezdésének a) pontjára** hivatkozással a kisajátítást kérő előadta, hogy a közérdekű cél megvalósítása a tulajdon korlátozásával nem lehetséges, mert a tulajdonosokkal erre vonatkozóan nem jött létre megállapodás.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés b) pontja** alapján a kisajátítást kérő nyilatkozott, hogy az ingatlan tulajdonjogának megszerzése adásvétel/csere útján nem jött létre, mert az ingatlan tulajdonjogának megszerzése adásvétel vagy csere útján jelenleg nem lehetséges. A kisajátítandó ingatlan a kisajátítást követően kizárólagos állami tulajdont fog képezni.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés c) pontja** alapján a kisajátítást kérő akként nyilatkozott, hogy a közérdekű cél megvalósítására kizárólag az adott ingatlanon kerülhet sor, mert a természeti és környezeti adottságok – az eredeti patakmeder elhelyezkedése és a patak folyásiránya – erre adnak lehetőséget.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés d) pontja** alapján a kisajátítást kérő akként nyilatkozott, hogy a kisajátítással biztosított tevékenység közösségi előnyei a tulajdon elvonásával okozott kárt jelentősen meghaladják miután a patakmeder áthelyezése elősegíti a munkahelyteremtő, a helyi foglalkoztatásra jótékony hatást gyakorló bányászati tevékenység folytatását, majd annak befejezését követően, a szakszerű tájrehabilitációt, egyúttal a későbbiekben segíti a Belügyminisztérium által kiírt, szociális tüzelőanyag programban részt vevő önkormányzatok folyamatos kiszolgáltatását.

A kisajátítást kérő nyilatkozott arról is, hogy az új meder szakasz önkormányzati utakat is érint, ahol rendes mederátjárókat kell építenie, amelyekkel kapcsolatban a Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője 1195-2/2019 és 1196-2/2019. számon hozzájárulását megadta és a megosztáshoz a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatala 800040/4/2019. és 800041/4/2019. számon hozzájárult. Ezek után az új mederátjárók, az új meder részeként a magyar Állam tulajdonába kerülnek a meder anyagának kitermelése után. A kisajátítást kérő az egyeztetések során vállalta és az engedélyeit is úgy kérte meg, hogy a 2010-ben árvíz során megsérült, - áthelyezéshez nem kapcsolódó – régi patakmeder betonozott részűit helyreállítja. A nyomvonal tervezésénél, a tervező Saviterv Kft. az ÉMVIZIG szakembereivel egyeztetve alakította ki a végleges tervet, amely a talajszelvények és a lejt viszonyok miatt nem enged más alternatívát.

A kisajátítást kérő előadta továbbá, hogy a vízjogi engedélyezési eljárásban a bányászati hatóság a BO/15/301-2/2020. számú szakhatósági hozzájárulásában leírja, hogy az építés során 11.416 m³ mennyiségű ásványi nyersanyag kerül kitermelésre (agyagos törmelék), amelyet az építés során használn fel a bányavállalkozó. A BO-08/KT/10405-24/2019. számú egységes környezethasználati engedélyben már engedélyezésre került 2019.12.31-ig tartó idő intervallumban, a régi meder és környező ingatlanok bányászati tevékenységgel történő lefejtése.

A meder áthelyezése bányászati célból történik, mert az új mederből kitermelt és a régi meder által lekötött ásványi nyersanyag is kitermelésre kerül.

A kisajátítást kérő a kérelem mellékleteként csatolta az ingatlan tulajdonosai részére megküldött vételi ajánlatot és annak átvételét igazoló tértivevényt, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal (ügyintézés helye: Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Bányászati Osztály)

mint bányászati hatóság BO/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményét, a Miskolci Bányakapitányság MBK/3219-7/2012. számú, Műszaki üzemi terv engedélyezéséről szóló határozatát, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal (ügyintézés helye: Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Bányászati Osztály) BO/15/475-16/2020. számú, a „Felsőnyárád III.- szén” védnevű bányatelek területén lévő bányaüzem 2013-2019. évekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terve teljesítési határidejének meghosszabbításáról szóló határozatot, a kisajátítási tervet, a jogosultak listáját és a nyilatkozatát arról, hogy a kártalanításhoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll.

Ezen kívül a termőföld más célú hasznosításának engedélyezésével kapcsolatban csatolta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal (ügyintézés helye: Földhivatali Osztály) 10.154-4/2019. számú határozatát

A kisajátítást kérő csatolta továbbá a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) BO-08/KT/04806-25/2019. számú határozatát a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányateleken végzett bányászati tevékenységhez kapcsolódó Csörgős-patak mederáthelyezésére vonatkozó előzetes vizsgálati dokumentáció alapján lefolytatott előzetes vizsgálati eljárás lezárásáról és annak megállapításáról, hogy az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak megvalósításához környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges, illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) BO-08/KT/10405-24/2019. számú határozatát a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányára vonatkozó egységes környezethasználati engedély megadásáról.

A kisajátítást kérő a kérelméhez csatolta az Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság É2019-2067-010/2019. számú „Vízügyi objektumazonosítási nyilatkozatát” valamint az É2019-2067-010/2019. számú vagyonkezelői hozzájárulást is.

A **Kstv. 1. § (1) bekezdése** szerint kisajátítással ingatlan tulajdonjoga csak kivételesen vonható el, a törvényben meghatározott közérdekű célból, feltételekkel és módon, teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás mellett.

A **Kstv. 2. § h) pontja** alapján ingatlant kisajátítani – a **Kstv. 3. §-a** szerinti feltételek fennállása esetén – lehetséges bányászati célból, a **Kstv. 4. § (1) bekezdése gb) alpontja** szerint, ha a **bányászati tevékenység az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti**.

Az ingatlan tulajdonosai a kisajátítás jogalapját nem vitatták.

A rendelkezésre álló iratok és az irányadó jogszabályok alapján a következőket állapítottam meg:

A **Kstv. 24. § (2) bekezdése** alapján **kisajátítást kérő harmadik személyként** a 36. § (2) és (3) bekezdése szerinti esetben a tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező, nem engedélyköteles tevékenység esetén a létesítő okirata szerint a kisajátítási célt megvalósító tevékenységre jogosult, illetve az állam javára – törvényi rendelkezés alapján – saját nevében, kisajátítást kérőként való eljárásra kijelölt személy járhat el.

A **Kstv. 24. § (5) bekezdése** szerint a kisajátítási kérelemhez mellékelni kell:

- az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint a kisajátítási tervet, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti esetben záradékkal ellátva;
- a kisajátítást kérő bejelentését az ingatlan tulajdonosa és más ügyfelek nevről, lakáscíméről (székhelyéről), ha ezek az adatok a kisajátítási terv elkészítését követően megváltoztak;

- c) a kisajátítást kérő nyilatkozatát - kivéve az 5. § szerinti, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyek közül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházással összefüggő üggyé minősítő jogszabályban meghatározott beruházást (a továbbiakban: nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás) - arról, hogy a kártalanításhoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll;
- d) a kisajátítás céljának megfelelően a 7. § szerinti dokumentumokat;
- e) kisajátítást kérő harmadik személy esetében a tevékenység végzésére vonatkozó engedélyt, nem engedélyköteles tevékenység esetén létesítő okiratát;
- f) a 8. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatokat, ennek hiányában annak igazolását, hogy a kisajátítást kérő a jogosultat a nyilatkozat beszerzése érdekében megkereste.

A **Kstv. 24. § (6) bekezdése** alapján a kisajátítást kérő köteles a 2-5. § szerinti szempontok mérlegeléséhez szükséges adatokról a kisajátítási hatóságot tájékoztatni, és az azokat igazoló dokumentumokat a hatóság rendelkezésére bocsátani.

A **Bt. 38. § (7) bekezdése** értelmében a **bányászati célból történő kisajátítást a bányavállalkozó harmadik személy kisajátítást kérőként kérheti**, a kisajátítással kapcsolatos kártalanítást, költségeket a bányavállalkozó köteles megfizetni. A kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

A **Bt. 49. § 5. pontja** szerint „Bányavállalkozó” a bányászati tevékenység végzésére jogosult jogi vagy természetes személy.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a kisajátítást kérő harmadik személy kisajátítást kérőként előterjeszthette a kisajátítás iránti kérelmét, tekintettel arra, hogy a bányafelügyelet BO/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményéből megállapíthatóan a kisajátítást kérő a bányatelek határain belül bányászati joggal rendelkezik.

A bányászati hatóság a MBK/3219-7/2012. számú határozatával a Műszaki üzemi tervet engedélyezte, a BO/15/475-16/2020. számú határozatával a „Felsőnyárad III.- szén” védnevű bányatelek területén lévő bányaüzem 2013-2019. évekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terve teljesítési határidejét meghosszabbította.

A **Kstv. 7. § (7) bekezdése** szerint bányászati célból történő kisajátításhoz a bányafelügyeletnek a bányászati cél indokoltságára vonatkozó véleményének a beszerzése szükséges.

A kisajátítást kérő a Kstv. 7. § illetve 24. §-ában meghatározott kötelező mellékleteket a kérelméhez csatolta.

A **bányafelügyelet** hivatkozott BO/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményéből az is megállapítható, hogy a Csörgös-patak jelenlegi nyomvonala a bányatelek területén belül helyezkedik el. A patak védelmére kijelölt védőpillérben pillanatnyilag jelentős mennyiségű megkutatott és az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban szereplő ásványi anyag van lekötvén. A patak védőpillérét veszélyeztetni, abba behatolni, az abban lekött ásványi nyersanyagvagyonot lefejtetni tilos. A patak jelenlegi védőpillérében lekött ásványi nyersanyagvagyon kitermelésére csak az után kerülhet sor, miután a patak medrét áthelyezték és a patak nyomvonalára, a meder védelmére kijelölt védőpillér a bányafelügyelet engedélye alapján törlésre kerül.

A kérelem és a helyszínrajzok alapján a hivatkozott ingatlan részterületének kisajátítása a jelenleg a „Felsőnyárad III. - szén” védnevű bányatelek területén áthaladó Csörgös-patak medrének áthelyezése,

és ezzel a bányatelek térrészében, a patak védőpillérében nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon kitermelése miatt szükséges.

A bányafelügyelet a véleményében nyilatkozott arról is, hogy a fentiek alapján

- a bányászati tevékenység végzéséhez, a bányatelek térrészében található ásványi nyersanyagok kitermelése érdekében van szükség a Csörgös-patak új medrének nyomvonalával érintett ingatlanok igénybevételére,
- a kisajátítást kérő bányavállalkozó, mint a bányatelek jogosítottja a bányatelek határian belül bányászati joggal rendelkezik, bányászati tevékenységet folytathat a megkutatott és nyilvántartott ásványi nyersanyag kitermelésére irányulóan.

A fentiek alapján a bányafelügyelet a kisajátítási eljárás lefolytatását indokoltnak tartotta.

A Kstv. 7. § (7) bekezdésében kötelezően becsatolni rendelt bányafelügyeleti vélemény lényege a törvény értelmezésében az, hogy a bányafelügyelet a véleményében rövid tájékoztatást ad az érintett ingatlan bányászati vonatkozásairól (milyen engedélyt adtak ki az adott területre, az meddig hatályos, milyen ásványi nyersanyagról van szó, hogyan végeznék a bányászati tevékenységet), valamint véleményt ad arról, hogy az adott területen szakmai szempontból a bányászati cél megvalósítása indokolt-e.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) a BO-08/KT/04806-25/2019. számú határozatában a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányatelken tervezett, a Csörgös-patak mederáthelyezéséhez környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartotta szükségesnek és egyben megállapította, hogy a beruházás környezetvédelmi engedély nélkül kivitelezhető.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) a BO-08/KT/10405-24/2019. számú határozatával döntött a „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányára vonatkozó egységes környezethasználati engedély megadásáról.

A rendelkezésre álló iratokból és a hivatkozott jogszabályokból megállapítható, hogy a kisajátítási cél megvalósítása az ingatlanon fennálló tulajdon korlátozásával nem lehetséges, az ingatlan tulajdonjogának adásvétel útján történő megszerzése megghiúsult, ugyanakkor a kisajátítási célt az érintett ingatlanon indokolt megvalósítani.

A kisajátítás a fentiekre tekintettel közérdeket szolgál.

A kötelezően előírt mellékletek megvizsgálása és a Kstv. 3. §-ában meghatározott feltételek mérlegelése mellett – a kisajátítási kérelemnek helyt adva – a **Kstv. 2. § h) pontja és 4. § (1) bekezdése gb) alpontja alapján** a kisajátítás jogalapját tekintve a rendelkező rész szerint határoztam.

A **Kstv. 36. § (1) bekezdése** alapján a kisajátítást elrendelő határozat véglegessé válásával **az ingatlan tulajdonjogát a Magyar Állam szerzi meg.**

A **Bt. 38. § (7) bekezdése** értelmében a kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. rendelet**) **23/A. § (7) bekezdése** értelmében a Bt. 38. §-a alapján az állam javára kisajátított ingatlan a külön törvény szerinti kincstári vagyon.

A **Korm. rendelet 23/A. § (8) bekezdése** akként rendelkezik, hogy az állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a Bt. 38. §-a szerint megillető használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál az MNV Zrt. kérelmezi.

A **Kstv. 8. § (1) bekezdése** szerint a kisajátítási határozat véglegessé válásával – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az ingatlan tulajdonjogának **tehermentes megszerzésére** kerül sor.

A kisajátítási határozatban a **Kstv. 8. § (2) bekezdése** értelmében rendelkezni kell az ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jogokról, és az ingatlanra feljegyzett tényekről.

A **Kstv. 8. § (3) bekezdése** alapján pénzbeli kártalanítás esetén a **kisajátított ingatlanra vonatkozóan** más személyt megillető jogok – a telki szolgálat, egyéb szolgálat, vezetékgig és más használati jog, egyéb tulajdoni korlátozás kivételével – és **az ingatlanra feljegyzett tények megszűnnek**.

A **Kstv. 8. § (6) bekezdése** szerint a telki szolgálat, egyéb szolgálat, **vezetékgig** és más használati jog, egyéb tulajdoni korlátozás megszűnéséről akkor kell rendelkezni, ha a kisajátítás célja más módon nem valósítható meg, vagy ha a jogosult a megszüntetéshez hozzájárult. A jog jogosultja a kisajátítást kérő megkeresésére köteles nyilatkozni a jog fenntartása vagy a megszüntetéshez való hozzájárulás kérdésében. Ha a jog megszüntetése hatósági hatáskörbe tartozik, a kisajátítási hatóság a hatáskörrel rendelkező hatóság határozata alapján állapítja meg a jog megszűnését. Az e bekezdésben foglaltakat a tulajdonosnak mind pénzbeli, mind csereingatlanlall történő kártalanítása esetében is alkalmazni kell.

A kisajátítást kérő kérelméhez becsatolta az ingatlanra bejegyzett vezetékgig jogosultja, az **ÉMÁSZ Hálózati Kft.** 2020. február 5. napján kelt HDO-K-31/3/2020. számú nyilatkozatát, amely szerint a vezetékgig átvezetését kérte.

A fentiekre tekintettel döntöttem a rendelkező részben foglaltak szerint a kisajátított ingatlanon a vezetékgigok és a használati jog továbbvezetésének, valamint a kisajátítási eljárás megindítása és az elidegenítési tilalom ténye törlésének kezdeményezéséről.

A **Kstv. 35. § (1) bekezdése** szerint a kisajátított ingatlan csak a kérelemben megjelölt célra használható fel.

A **Kstv. 35. § (2) bekezdése** kimondja, hogy a kisajátítást kérőnek az ingatlant a kisajátítási határozatban meghatározott határidőn belül a kisajátítás céljára fel kell használnia és a kisajátítási cél szerinti használatot a kisajátítási határozatban előírt időtartamig biztosítani kell.

A **Kstv. 35. § (3) bekezdése** értelmében, amennyiben a kisajátítás célja szerinti használat megkezdésére, megvalósítására a határozatban meghatározott időtartamon belül nem kerül sor, az ingatlan korábbi tulajdonosait visszavásárlási jog illeti meg.

Az ingatlan korábbi tulajdonosának jogutód nélküli megszűnése esetén, vagy ha a korábbi tulajdonos (vagy annak jogutódja) a visszavásárlási jogról lemond, a visszavásárlási jog az állam, illetve az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat tulajdonosi jogainak gyakorlóját illeti meg.

Döntésemben a beruházás jellegére, a kisajátítási kérelemben foglaltakra figyelemmel határoztam meg a 2021. december 31.-ei határidőt.

A **Kstv. 29. § (6) bekezdésének a) pontja** alapján a kisajátított ingatlan elhagyására kötelezett az ingatlant a kártalanítás, valamint a megtérítés megfizetését követően, a kisajátítási határozatban meghatározott időpontig köteles a kisajátítást kérő részére birtokba bocsátani.

A **Kstv. 29. § (7) bekezdése** szerint a birtokba bocsátásra a kisajátítási hatóság a (6) bekezdés szerinti időpontot követő legfeljebb 2 hónapos, építmény nélküli ingatlan esetében legfeljebb 1 hónapos határidőt

állapíthat meg. A kisajátítási hatóság ennél hosszabb határidőt is megállapíthat, ha ebben a felek megállapodtak, vagy ha az a 10. § szerinti tulajdonosi cselekmények elvégzéséhez szükséges.

A **Kstv. 29. § (8) bekezdése** szerint, ha a kisajátított ingatlan mezőgazdasági művelés alatt áll, a birtokba bocsátásra közvetlenül a termés betakarítása előtti időpontot csak kivételesen, sürgős szükség esetében szabad megjelölni; a körülményekhez képest ilyenkor is lehetővé kell tenni, hogy a föld használója (tulajdonosa) a termést betakaríthassa.

Az ügyben nem merült fel olyan körülmény, amely a mihamarabbi birtokba bocsátást akadályozná.

Mindezekre tekintettel a rendelkező rész szerint döntöttem a kisajátított ingatlan elhagyásának és birtokba bocsátásának legkésőbbi időpontjáról.

II.

Az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv megkeresése a Korm. rendelet 23/A. § (7) – (8) bekezdésén alapul, mely szerint a Bt. 38.§-a alapján az állam javára kisajátított ingatlan a külön törvény szerinti kincstári vagyon. Az állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a Bt. 38. §-a szerint megillető **használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. kérelmezi.** A Bt. 38. § (8) bekezdése alapján a bányászati célú kisajátítás esetén a bányavállalkozó kisajátított ingatlanra vonatkozó használati jogát az ingatlanügyi hatóság a véglegessé vált kisajátítási határozat alapján jegyzi be az ingatlan-nyilvántartásba.

A véglegessé vált határozat **kisajátítást kérő részére** történő megküldéséről szóló rendelkezés szintén a **Kstv. 33. § (1) bekezdésén** alapul.

Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének megkeresése a **Kstv. 33. § (2) bekezdésén** alapul, mely akként rendelkezik, hogy a véglegessé vált határozatot az adó helyesbítése, illetőleg kivetése céljából az illetékes helyi adóhatóságnak is meg kell küldeni.

III.

Magyarország Alaptörvénye XIII. cikk (2) bekezdése szerint tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Ezzel összhangban a **Kstv. 1. § (1) bekezdése** és **9. § (1) bekezdése** is akként rendelkezik, hogy a közérdekből kisajátított ingatlanért teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás jár.

A **Kstv. 25. § (2) bekezdése** alapján az ügyben igazságügyi szakértőt rendeltem ki és tárgyalást tűztem ki.

A szakvélemény az ügyfelek részére megküldésre került.

Az ügyben 2020. augusztus 13. napján megtartott kisajátítási tárgyaláson a kirendelt Conzus Group Igazságügyi Szakértő Kft. képviselője az alábbiak szerint ismertette a szakvéleményét:

A szakvélemény a TEGOVA által javasolt módszernek (EVS) és az általánosan elfogadott szakmai előírások figyelembevételével készült.

A szakértői jelentésben használt értékformák, módszerek megnevezése (értékformák):

A **valós piaci/forgalmi érték**: egy adott időpontra vonatkozó, készpénzben kifejezett érték, amelyen az adott ingatlan tulajdonjoga normál, nyílt piaci körülmények között a legnagyobb valószínűséggel értékesíthető, feltételezve, hogy mind az eladó, mind a vevő tájékozottan, önértékét tekintve dönt, és egyikük sincs jogtalan kényszer hatása alatt. A piaci érték megállapításánál a szabadpiaci értékesítést kell feltételezni, melynél az értékesítésre kellően hosszú idő áll rendelkezésre. A valós piaci érték meghatározásához a három, nemzetközileg elfogadott és használt értékelési módszer közül a piaci összehasonlítással határozták meg az ingatlan értéket.

A szakvélemény készítése során figyelemmel voltak a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseire: 9. § (3) A kártalanítás összegének megállapítása során

a) az összehasonlításra alkalmas ingatlanok helyben kialakult forgalmi értékét kell figyelembe venni, valamint a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK.15. és KK.4. számú állásfoglalására:

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK.15. számú állásfoglalásával módosított KK.4. számú állásfoglalása hangsúlyozza, hogy a jogszabály által meghatározott elv akkor érvényesül, ha az ingatlan tulajdonosa a helyben kialakult forgalmi értéknek megfelelő kártalanításban részesül. A helyben kialakult forgalmi érték meghatározásának kiemelkedő jelentősége van az összehasonlító ingatlanforgalmi adatokon alapuló értékelésnek.

1. Ennek megfelelően a kisajátítási kártalanítás meghatározásánál az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértők leginkább alkalmazott ingatlanértékelési módszere az összehasonlító forgalmi adatok alapján végzett értékelés.

A rendelkezésre álló összehasonlító adatokból kiválasztották tárgyi ingatlanhoz leginkább hasonló ingatlanokat, a termőföldnek-, valamint nem termőföldnek minősülő ingatlanok értékbecslésének jogszabályban és a szakma általános szabályaiban meghatározott módszerének megfelelően vetették össze tárgyi ingatlannal. Az értékbecslés szempontjából releváns paraméterek figyelembevételével, korrekciós tényezőkkel korrigálva határozták meg az ingatlan fajlagos értékét.

Majd ugyanezen módszerrel, a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 5. sz. állásfoglalás V. pontja alapján -„Az értékcsökkenés összegét úgy kell megállapítani, hogy az ingatlan egészének értékéből le kell vonni a visszamaradt rész forgalmi értékét, az így kapott

összegeből pedig le kell vonni a kisajátított rész után járó kártalanítás összegét” (Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 5. sz. állásfoglalás V. pontja)- határozták meg a visszamaradó ingatlanok értékcsökkenésének mértékét.

Hivatkozva az igazságügyi szakértőkről szóló, 2016. évi XXIX. törvény 47. § (4) f) pontjára kijelentik, hogy az Igazságügyi Szakértői Kamara a szakterületre vonatkozó módszertani levelet nem adott ki. Nyilatkoztak, hogy a szakvélemény maradéktalanul eleget tesz mind a szakmai, mind a jogszabályi előírásoknak.

Értékbecslési módszerek:

A **piaci összehasonlító adatok elemzésén alapuló értékelést** már megtörtént, konkrét és jól ismert ügyletek árainak a vizsgált esetre való kiterjesztésével, összehasonlításával kell elvégezni. Az összehasonlító vizsgálatok során olyan ingatlanokat szabad figyelembe venni, amelyek földrajzi elhelyezkedése a vizsgált ingatlanéhoz hasonló, és az abban szereplő ingatlanok típusa azonos vagy közel azonos a vizsgált ingatlannal. Minimálisan három tényadatot kell a számításhoz felhasználni.

Csak azonos értékformákat és csak azonos jogokat (pl. tehermentes tulajdonjog, bérleti jog) szabad összehasonlítani, vagy a különböző értékformák és jogok között korrekciós tényezőket kell alkalmazni. Az elemzett összehasonlító adatokból kerül sor az összehasonlító érték meghatározására. Ez az érték fajlagos érték. Az ingatlan összehasonlítható piaci értékét a korrigálás után kialakuló fajlagos érték és az ingatlan mérete szorzataként kell megállapítani.

A szokásos **hozamszámítási módszerrel** a termőföld aranykorona értékéből vezetjük le a forgalmi értéket, figyelembe véve az étkezési búza tőzsdei átlagárát. Azonban a tőzsdei átlagár alakulása az

utóbbi években rendkívül hektikus, amely bizonytalanná teszi a számítás megbízhatóságát. Továbbá napjainkban a termőföld adásvételi árak alakulását nem elsősorban aranykorona értékük befolyásolja, az árakat jellemzően az ingatlanok elhelyezkedése és spekulációs tényezők alakítják. Így a hozamszámításos módszer téves eredményre vezethet. (Ennek megfelelően hozamszámítási módszert nem alkalmazták.)

A **költségalapú érték** (nettó-pótlási érték) számításának lényege, hogy az ingatlan újra- előállítási költségéből le kell vonni az idő múlása miatti avulást, majd ehhez kell hozzáadni a felépítményhez tartozó földterület értékét.

Az eljárás általános gyakorlata során első lépésként az ingatlan telkének értékét kell meghatározni üres, fejlesztésre alkalmas állapotot feltételezve. Ezt követően a hasonló jellegű, azonos célra használható épület újraelőállítási (pótlási) értéke kerül megállapításra.

Ezt az értékelést végző általában az elmúlt időszakban megépített hasonló funkciójú, volumenű, felszereltségű, ill. más szempontból egyébként összehasonlítható ingatlanok tényleges beruházási költségei, illetve publikus építőipari árgyűjtemények, vagy költségnormatívák alapul vételével állapítja meg.

Az avulás az idő múlása miatti értékcsökkenés.

Három fő eleme: a.) fizikai romlás, b.) funkcionális avulás és c.) környezeti avulás. Az avulási elemek lehetnek javíthatók vagy ki nem javíthatók.

a.) A fizikai romlás esetében figyelembe kell venni az épület fő szerkezeteinek romlását és a szerkezetek arányát az összértékhez viszonyítva. A fizikai avulási számításoknál a felépítmény gazdaságosan hátralévő élettartamát kell figyelembe venni.

Általános esetben a következő gazdaságilag hasznos teljes élettartamokat kell használni:

- városi téglalapépületek 60-90 év,
- városi, szerelt szerkezetű épületek 40-70 év,
- családi ház jellegű épületek 50-80 év,
- ipari és mezőgazdasági épületek 20-50 év.

b.) A funkcionális avulás a gazdaságtalan, korszerűtlen megoldásokat jelenti. Az értékelőnek mérlegelnie kell azokat a korszerű követelményeket, amelyeket a vizsgált létesítmény képtelen kielégíteni.

c.) A külső avulás az ingatlanon kívüli körülmények miatt áll elő, mint a kereslet hiánya, a terület változó ingatlan felhasználása, vagy az általános nemzetgazdasági körülmények.

Az avulás mértékét a három említett avulási kategóriában, százalékosan kell megadni.

A termőföld ingatlanok értékét három, külön-külön értékelt tényező együttes összege határozza meg az alábbiak szerint:

$$Fé = Fté + Té + Éé$$

ahol

Fé: az ingatlan áfa nélküli forgalmi értéke (Ft)

Fté: a termőföld forgalmi értéke (Ft)

Té: a telephely áfa nélküli értéke (Ft)

Éé: az ingatlanon található felépítmény, pince (épületek, építmények, föld alatti raktár) áfa nélküli forgalmi értéke (Ft)

Tárgyi ingatlan ismertetése

*Ingatlan művelési ága / : a) szántó b) kivett beépített terület
megnevezése*

Ingatlan címe : Felsőnyárád 045/2 hrsz.

Ingatlan területe : 108 970 m²

Terület alakja	: közelítően szabályos
Telek határai, kerítettsége	: Az ingatlan nyitott, kerítéssel nem határolt.
Elhelyezkedés, környezet	: A vizsgált ingatlan Felsőnyárad északi, Felsőkelecsény felőli szélén, a belterület mentén, a település külterületén helyezkedik el. Közvetlen környezetében jellemzően termőföldként hasznosított, illetve lakó ingatlanok találhatók.
Megközelíthetőség, jellemzése	útviszonyok : Közvetlenül, kiszabályozott útkapcsolattal rendelkezik.
Domborzati és lejtésviszonyok jellemzése	: Az ingatlan közelítően sík felszínű.
Művelés jellemzése	: A kisajátítással érintett ingatlanrész szántó művelési ágának megfelelően hasznosított, területe szántóföldi kultúrával (kukorica) beművelt.
Védettség (régészeti, műemléki, természeti)	: természeti védettség nincs
Környezeti szennyezettség	: Külső szemrevételezés alapján, környezetszennyezésre utaló jel nem tapasztalható.
Építmények	: A kisajátítással érintett ingatlanrészen épület/építmény nem található.
Művelést gátló tereptárgyak jelenléte	: A művelést számottevően gátló felszín fölötti tereptárgyak nincsenek.
Jelenlegi hasznosítása	: Szántóként hasznosított.
Közművesítettség	: Az ingatlan a közüemi elektromos hálózatra csatlakoztatott.
Övezeti besorolás	: mezőgazdasági

A szakértő a szakértői jelentés elkészítése érdekében tanulmányozta a megbízó által rendelkezésre bocsátott okiratokat. Adatokat gyűjtött az ingatlan környezetéről, és a térség ingatlanpiaci helyzetéről. Helyszíni szemlét tartott az ingatlanon **2020. július 17-én**.
A helyszíni szemrevételezés alkalmával fotókat készített az ingatlanról.

Felhasznált dokumentumok: térképek, fotók, tulajdoni lap, térképmásolat, területkimutatás

Alapelvek, korlátozó feltételek:

- Az értékelés során nem történt földmérés, területmérés, a szakvéleményben megadott paraméterek a kapott adatszolgáltatásból és az ingatlan nyilvántartásból származnak. Az értékebecslés a csatolt dokumentumokon alapszik.
- Szakértő nem vizsgálta az esetleges környezetszennyezést. (környezetszennyezésre utaló jel a helyszíni szemle során, külső szemrevételezéssel nem volt tapasztalható.)
- Minden, számára megadott információt megbízhatónak tekint, de valóságukért nem vállal felelősséget. A szakvéleményhez csatolt iratok és dokumentációk csak az ingatlan(ok) bemutatását szolgálják.
- (A Kstv. 40.§ (2) bekezdése alapján a kártalanítási összeget úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.)
- Hivatkozva az igazságügyi szakértőkről szóló, 2016. évi XXIX. törvény 47. § (4) f) pontjára kijelentjük, hogy az Igazságügyi Szakértői Kamara a szakterületre vonatkozó módszertani levelet nem adott ki.

Nyilatkozott, hogy a szakvélemény maradéktalanul eleget tesz mind a szakmai, mind a jogszabályi előírásoknak.

Az összehasonlító adatok ismertetése:

Szakértő az értébecslést a talajérték meghatározásának általánosan elfogadott és előírt módján, a piaci összehasonlításra alapuló érték meghatározással végezte. Az értékelt ingatlan olyan ingatlanokkal hasonlított össze, melyek a kisajátítás körüli időpontban adásvétel tárgyát képezték. Az értébecslés során figyelembe vette azokat a korrekciós tényezőket, melyek befolyásolják, vagy befolyásolhatják az ingatlan forgalmi értékét.

Az összehasonlító elemzés körében, a NAV által megküldött megvalósult adásvételi adatahalmazból választották ki az összehasonlításra alkalmas ingatlanokat. A kiválasztott ingatlanok telepítmény nélküliek, művelési águk a vizsgált ingatlanéhoz hasonlóan mezőgazdasági hasznosítást tesznek lehetővé, és földrajzi elhelyezkedésük is jellemzően a vizsgálthoz hasonló.

A NAV által küldött, az értékelés során felhasznált 4 db adatbázis a következő:

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Izsófalva	0214/11	szántó	15 508 m ²	1225 / 2725	349 500 Ft	50 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Izsófalva	0184/36	szántó	13 972 m ²	1 / 1	1 200 000 Ft	86 Ft/m ²	2019.
3. adat:	Izsófalva	0184/35	szántó	16 131 m ²	1 / 1	1 200 000 Ft	79 Ft/m ²	2019.
4. adat:	Izsófalva	0181/1	szántó	11 424 m ²	1 / 1	1 050 000 Ft	92 Ft/m ²	2019.
5. adat:	Izsófalva	0101/5	szántó	27 275 m ²	1 / 1	1 364 000 Ft	50 Ft/m ²	2019.
6. adat:	Izsófalva	0184/7	szántó	23 743 m ²	1 / 1	1 550 000 Ft	65 Ft/m ²	2019.
7. adat:	Izsófalva	0197	szántó	17 897 m ²	2120 / 3461	548 000 Ft	50 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Jákfalva	08/10	szántó	36 283 m ²	1350 / 21087	300 000 Ft	129 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Kurtyán	0129/1	szántó	3 871 m ²	3 / 9	100 000 Ft	77 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Kurtyán	0129/2*	szántó	1 647 m ²	1 / 1	15 000 Ft	9 Ft/m ²	2019.
3. adat:	Kurtyán	0103	szántó	14 828 m ²	1 / 1	1 188 000 Ft	80 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Érték kel. éve
1. adat:	Sjókaza	0121/3	szántó	2 475 m ²	1 / 1	185 000 Ft	75 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Sjókaza	06/13	szántó	225 378 m ²	6666 / 31610	2 000 000 Ft	42 Ft/m ²	2019.

Négy, egymáshoz közeli, természetföldrajzi szempontból hasonló adottságú településről áll rendelkezésükre NAV adatbázis.

Az összehasonlító elemzés körébe az Izsófalva 2, 3, 4, a Jákfalva 3. és a Kurtyán 3. sorszámú adat került felhasználásra, melyek mind telepítmény nélküliek, szántó művelési ágban nyilvántartottak és övezeti besorolásuk is jellemzően termőföldként történő hasznosítást teszik lehetővé.

Az összehasonlítás körében fel nem használt ingatlanok fajlagos alapára a környezetben átlagosan kialakulthoz képest alacsonyabb (tekintettel a művelési ágra, hasznosíthatóságra), melyek felhasználása indokolatlanul csökkentené a meghatározott forgalmi értéket.

A szakma általánosan alkalmazandó szabályai értelmében az átlagoshoz viszonyított kiugróan magas, illetve alacsony értékadatok (konjunkturális értékek) nem használhatók fel a forgalmi érték meghatározása során.

Összegzés: Az elemzés körébe bevont ingatlanok fajlagos alapára kijelöli azt az értéktartományt, amelyen belül a tárgyi ingatlanhoz hasonló tulajdonságokkal bíró ingatlanok fajlagos forgalmi értékei mozognak.

Az alkalmazott piaci összehasonlító elemzés során a kialakított korrekciók mértékét, az elemzés körébe bevont ingatlanok és a vizsgált ingatlanok közti különbségek eredményezik, melynek mértékét szakértő állapítja meg.

Az elemzés körében fölhasznált adatok által kijelölt értéktartományt az értékmeghatározás időpontja körüli, illetve a közelmúltbeli önkormányzati termőföld (telepítmény nélküli szántó) kifüggesztések vételárai is alátámasztják, melyeket tájékoztató jelleggel tüntettek fel. (Az alábbi termőföldek szintén a vizsgált ingatlanhoz hasonló elhelyezkedésűek.)

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingyatlan területe	Tulajdoni hányad	Vételár	Kifüggesztés időpontja	Fajlagos érték
1. adat:	Mucsony	021/10	szántó	14 111 m ²	1 / 1	720 000 Ft	2020. június	51,0 Ft/m ²
2. adat:	Mucsony	036/4	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
3. adat:	Mucsony	036/5	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
4. adat:	Mucsony	036/7	szántó	9 425 m ²	1 / 1	900 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
5. adat:	Mucsony	036/12	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
6. adat:	Mucsony	0127/1	szántó	284 502 m ²	20430 / 281130	1 033 750 Ft	2020. június	50,0 Ft/m ²
7. adat:	Nagybarca	0159/4	szántó	2 039 m ²	1 / 1	60 000 Ft	2020. június	29,4 Ft/m ²
8. adat:	Zubogy	010	szántó	129 590 m ²	18524 / 18834	15 200 000 Ft	2020. március	119,3 Ft/m ²
9. adat:	Zubogy	014	szántó	67 331 m ²	1 / 1	8 000 000 Ft	2020. március	118,8 Ft/m ²
10. adat:	Szuhakálló	090/11	szántó	5 424 m ²	3 / 4	203 400 Ft	2020. február	50,0 Ft/m ²
11. adat:	Sajóvanka	0140/6, /5	szántó	15 361 m ²	1 / 1	883 565 Ft	2019. december	57,5 Ft/m ²
12. adat:	Felsőnyárád	088	szántó, rét	201 828 m ²	18000 / 280928	1 100 000 Ft	2019. szeptember	85,1 Ft/m ²
13. adat:	Felsőnyárád	0143/38	szántó	5 445 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2018. január	55,1 Ft/m ²
Átlag:								76,8 Ft/m²
Medián:								85,1 Ft/m²

Összehasonlításban szereplő adatok rövid leírása:

1. adat: Izsófalva 0184/36 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, téglalap alakú, 8,3 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, jelentős része nem támogatható terület
2. adat: Izsófalva 0184/35 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, téglalap alakú, 7,66 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, jelentős része nem támogatható terület
3. adat: Izsófalva 0191/1 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, háromszög alakú, 20 Ak - as, földútról megközelíthető, belterület közelében elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület
4. adat: Jákfalva 08/10 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, közelítően szabályos alakú, 18,82 Ak - as, földútról megközelíthető, belterület közelében elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, osztatlan közös tulajdonú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület
5. adat: Kürttyán 0103 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, szabálytalan sokszög alakú, 7 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő telepítvány nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület

Az ingatlan piaci összehasonlító alapú értékmeghatározása:

Az összehasonlító táblázatban részletesen követhető az elemző munka folyamata. Az össze-hasonlított ingatlanok adás-vételi áraiból következő fajlagos árakat az elsődleges adottságok (jogi helyzet, időtényező, stb.) szerint azonos értékelési alapra hozták.

Összehasonlítási egységnek a vizsgált ingatlan(ok) 1 m² fajlagos értékét választották, telekterületre vetítve. Az összehasonlítás elemeit az ingatlan(ok) azon jellemzői alkották, melyek az átlagos piaci vételárat / ajánlati árat befolyásolják. A pozitív és negatív értékképző tényezőket figyelembe véve végeztük el a viszonyított ingatlanok korrigált értékének számítását, majd a kapott korrigált értékek

átlagát számítva kapták az ingatlan becsült fajlagos egységárát. A módosított, fajlagos alapár az egyes ingatlanok esetében, a különböző mértékű korrekciók miatt eltérő.

Ingatlan	Értékelte ingatlan	Összehasonlításnál alkalmazott adatok				
		1	2	3	4	5
	Felsőnyárad	Izsófalva	Izsófalva	Izsófalva	Jákfalva	Kurtyán
	hrsz.: 045/2	hrsz.: 0184/36	hrsz.: 0184/35	hrsz.: 0191/1	hrsz.: 08/10	hrsz.: 0103
Telek/területe:	108 970 m ²	13 972 m ²	15 131 m ²	11 424 m ²	36 283 m ²	14 828 m ²
Ájánlat ára:		1 200 000 Ft	1 200 000 Ft	1 050 000 Ft	300 000 Ft	1 186 000 Ft
Tulajdoni hányad:	osztatlan közös tulajdonú	1/1	1/1	1/1	1350/21087	1/1
Eladási ár (dóje):		2019.	2019.	2019.	2019.	2019.
Fajlagos egységár:		86 Ft/m ²	83 Ft/m ²	97 Ft/m ²	136 Ft/m ²	84 Ft/m ²
Értékmódosító korrekciók lényezői:						
Tábla méret:	ingatlan-nyilvántartás	kisebb	kisebb	kisebb	kisebb	kisebb
		15%	15%	15%	10%	15%
Álak:	közelítően szabályos	hasonló	hasonló	rosszabb	hasonló	rosszabb
		0%	0%	10%	0%	5%
Pódlapzi elhelyezkedés:	Felsőnyárad	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Településen belüli elhelyezkedés:	balterület mentén elhelyezkedő	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb
		10%	10%	5%	5%	10%
Művelési ág:	a) szántó b) kivett beépített terület	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
AK érték (AK/ha):	15,60	rosszabb	rosszabb	hasonló	hasonló	rosszabb
		5%	5%	0%	0%	5%
Útvízi viszony:	műtről megközelíthető	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb
		10%	10%	10%	10%	10%
Művelést gátló tereptárgy:	művelést gátló tereptárgy nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Övezeti besorolás:	mezőgazdasági	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Jogi helyzet:	osztatlan közös tulajdonú	jobb	jobb	jobb	hasonló	jobb
		-5%	-5%	-5%	0%	-5%
Közműcsatlakozás:	elektromos áram az ingatlanon belül	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb
		10%	10%	10%	10%	10%
Támogathatóság:	támogatható terület	rosszabb	rosszabb	hasonló	hasonló	hasonló
		15%	15%	0%	0%	0%
Védettség:	természeti védettség nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Korrigált egységár:		144 Ft/m ²	133 Ft/m ²	140 Ft/m ²	183 Ft/m ²	126 Ft/m ²
Korrigált fajlagos átlagár:				145 Ft/m ²		

(A szakma szabályainak megfelelően az egyes alrészletek értéke külön kerül meghatározásra.)
Mivel a vizsgált ingatlan az összehasonlításban szerepeltetetteknek lényegesen kedvezőbb táblaméretű, az összesített korrekciók mértéke, a megfelelő összehasonlítás érdekében több esetben meghaladja a szakma által a gyakorlatban általában alkalmazott 30%-os mértéket.

Megjegyzés: Tárgyi ingatlan az ingatlan nyilvántartásban bányatelekként bejegyzett.

Azonban a bányatelek bejegyzés az ingatlan tulajdonosa számára a művelési ágtól eltérő hasznosítást nem tesz lehetővé, így a művelési ág/hasznosíthatóság miatt korrekció alkalmazása indokolatlan. A bányászati tevékenységből származó jövedelem csak a bányajog tulajdonosa számára biztosít jövedelmet. (A bánya jogosultság és tulajdonjog elválhat egymástól.)

Földvédelmi járulék meghatározása:

Mivel tárgyi ingatlan b) alrészlete művelésből kivont terület, értékmeghatározása során a területének és a fajlagos alapár szorzatának eredményét a földvédelmi járulék mértékével növeljük.

A 2007. évi CXXIX tv. alapján:

A termőföld végleges más célú hasznosításaért az igénybevétellel érintett termőföld aranykorona (a továbbiakban: AK) értéke e táblázat szerinti szorzatának megfelelő forintösszeget kell járulékként fizetni, de legalább 20 000 forintot.

Tárgyi ingatlan b) alrészletének esetében feltételezték, hogy a művelésből való kivonás előtt, a földminőségi jellemzői a szántó művelési ágú a) alrészletéhez lehetett hasonló. Így a földvédelmi járulék meghatározása során a közvetlen környezetre jellemző 15,6 Ak/ha, 5-ös minőségi osztályú ingatlan tulajdonságokat vették alapul.

A fentiek értelmében a földvédelmi járulék meghatározása:

Hrsz.	Művelési ág	Mín. o.	Kat. t. jöv.	Szorzó	Fizetendő járulék
045/2	b) kivett beépített terület	5	2.27	56 000	126 848 Ft

Hrsz.	Művelési ág	Mín. o.	Kat. t. jöv.	Szorzó	Fizetendő járulék
045/3	b) kivett beépített terület	5	2,27	56 000	126 848 Ft

Az ingatlan talajértéke:

Az ingatlan tulajdonosa:						
Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárad	045/2	a) szántó	107 518 m²	145 Ft/m²	1,0	15 590 110 Ft
		b) kivett beépített terület	1 452 m²	145 Ft/m²	1,0	210 540 Ft
		Összesen:	108 970 m²			15 800 650 Ft
		b) kivett földvédelmi járulék beépített terület	1 452 m²			126 848 Ft
Összesen:			108 970 m²			15 927 498 Ft

A kisajátítandó ingatlan talajértéke:

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárad	045/4	szántó	4 555 m ²	145 Ft/m ²	1,0	660 475 Ft
Összesen:			4 555 m ²			660 475 Ft

Visszamaradó ingatlan talajértéke:

A visszamaradó ingatlan afakja és táblamérete a korábbi állapothoz képest nehezíti, és költségesebbé teszi a hasznosítást, így az értékcsökkenést szenved. (A visszamaradó ingatlan kisajátítása nem javasolt, mivel ennek jogszabályban rögzített feltételei nem teljesülnek. A visszamaradó ingatlan eredeti céljaira használható marad, azon valamely jog vagy foglalkozás gyakorlása nem válik lehetetlenné és továbbra is gazdaságosan értékesíthető marad.)

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárad	045/3	a) szántó (területkimutatáson: 51 586 m2)	61 586 m²	145 Ft/m²	1,0	8 929 970 Ft
		b) kivett beépített terület	1 452 m²	145 Ft/m²	1,0	210 540 Ft
		Összesen:	63 038 m²			9 140 510 Ft
		b) kivett földvédelmi járulékos beépített terület	1 452 m²			126 848 Ft
Összesen:			63 038 m²			9 267 358 Ft
Értékcsökkenés mértéke:			20%			
Értékcsökkenés értéke:			1 853 472 Ft			
Visszamaradó ingatlan értéke:						7 413 887 Ft

Visszamaradó ingatlan talajértéke:

A visszamaradó ingatlan táblamérete a korábbi állapothoz képest nehezíti, és költségesebbé teszi a hasznosítást, így az értékcsökkenést szenved. (A visszamaradó ingatlan kisajátítása nem javasolt, mivel ennek jogszabályban rögzített feltételei nem teljesülnek. A visszamaradó ingatlan eredeti céljaira használható marad, azon valamely jog vagy foglalkozás gyakorlása nem válik lehetetlenné és továbbra is gazdaságosan értékesíthető marad.)

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárad	045/5	szántó	41 377 m ²	145 Ft/m ²	1.0	5 999 665 Ft
Összesen:			41 377 m ²			5 999 665 Ft
Értékcsökkenés mértéke:			15%			
Értékcsökkenés értéke:			899 950 Ft			
Visszamaradó ingatlan értéke:						5 099 715 Ft

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény értelmében 19. § (1) A kisajátítással kapcsolatos értékvesztésért meg kell téríteni.

Értékvesztésként kell megtéríteni különösen

- a) mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlan esetében a lábon álló és függő termés értékét, ha az a birtokba bocsátás időpontjában már megállapítható, ennek hiányában a folyó gazdasági év várható termésének értékét;
- b) erdő esetében a lábon álló faállomány értékét;
- c) az ingatlan egy részének kisajátítása esetén a visszamaradt ingatlanrész értékének csökkenését.

19. § (2) A lábon álló és függő termés értékéből, illetőleg a folyó gazdasági év várható termésének értékéből le kell vonni az elmaradt mezőgazdasági munkák költségét.

A hektáronkénti jövedelem (várható árbevétel - elmaradó költségek) meghatározása:

Megnevezés	Ft/ha
Várható termés	9,5 tonna
Aratás	35 ezer
Szállítás	15 ezer
Tisztítás/száritás	70 ezer
Összes ráfordítás	120 ezer
Bevétel (45 ezer Ft/t) (2019. évi Ksh. adat)	428 ezer
Jövedelem	308 ezer

Zöldkár mértékének meghatározása:

Kukorica elmaradó jövedelme (termés értéke - elmaradó költség)	Hrsz.	Terület	Elmaradó jövedelem (termés értéke - elmaradó költség)
307 500 Ft/ha	045/4	0,4555 ha	140 066 Ft
Összesen:			140 066 Ft

A **kisajátítási tárgyaláson** a kisajátítást kérő nyilatkozott, hogy a kisajátítás iránti kérelmét változatlan formában fenntartja, a szakvéleményben foglaltakat elfogadja.

Az ingatlan jogosultjai a kisajátítási tárgyaláson nem jelentek meg, az ügygel kapcsolatban nyilatkozatot nem tettek.

A rendelkezésre álló adatokat egyenként és összességében értékelve a kirendelt szakértő szakvéleményét megalapozottnak, aggályoktól és ellentmondásoktól mentesnek találtam, azt elfogadtam és annak alapján a kisajátított ingatlanért a kártalanítást a szakértői véleményben foglaltak szerint határoztam meg a kerekítés szabályainak alkalmazásával.

A kisajátítási eljárással érintett tulajdonosok esetében tekintettel arra, hogy az ingatlan osztatlan közös tulajdonban áll, a megállapított kártalanítás **a tulajdonos részére tulajdoni hányada arányában** jár a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályai szerint.

A **Kstv. 9. § (1) bekezdése** értelmében a kisajátított ingatlanon fennálló jog jogosultját joga megszűnéséért – a zálogjog és a végrehajtási jog jogosultja kivételével – teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás illeti meg.

A **Kstv. 9. § (2) bekezdése** értelmében a megszűnt jogokért járó kártalanítást az ingatlan tulajdonjoga elvonásáért járó kártalanításnál figyelembe kell venni.

A **Kstv. 11. §-a** alapján a kártalanítás – a 13-14. §-ban foglalt kivétellel – pénzben történik.

A **Kstv. 21. § (1) bekezdése** szerint a kártalanítás megfizetésére – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a kisajátítással tulajdont szerző kisajátítást kérő köteles.

A **Kstv. 21. § (2) bekezdése** úgy rendelkezik, hogy a kártalanítási összeget egy összegben kell megfizetni, a kifizetés a kártalanításra jogosult fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján történik.

Ha a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg, részére a kártalanítást fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton kell teljesíteni.

A **Kstv. 21. § (3) bekezdése** értelmében a kisajátítást kérő a kifizetési kötelezettségét akkor teljesíti, amikor a pénzforgalmi számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a pénzforgalmi számlát a kártalanítás összegével megterheli vagy a (6) bekezdésben meghatározott esetekben a kisajátítást kérő a kártalanítási összeget bírósági letétbe helyezi.

A **Kstv. 21. § (4) bekezdése** szerint a kártalanítási összeg a kisajátítási határozat véglegessé válásával esedékes, és – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – ettől az időponttól kezdődően jár a Polgári Törvénykönyv szerinti késedelmi kamat is.

A **Kstv. 21. § (5) bekezdése** szerint ha a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítási kötelezettség terheli, a számlát legkésőbb a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 8 napon belül köteles a kisajátítást kérő részére megküldeni. A késedelmi kamat attól az időponttól kezdődően jár, amikor a számla a kisajátítást kérő részére kézbesítésre kerül.

A **Kstv. 21. § (6) bekezdése** szerint a kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni, ha a) a kártalanításra jogosult személye bizonytalan, ideértve azt is, ha a közhiteles nyilvántartásba bejegyzett jogosult elhalálozott és az örökös ingatlanon fennálló jogának közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzésére a kisajátítási határozat véglegessé válásának időpontjáig nem került sor, b) a kártalanításra jogosult a kártalanítási összeget nem veszi át, c) a kártalanításra jogosultak között a jogosultság vagy az összeg felosztása kérdésében vita van, és a felek e miatt a bírósághoz fordultak, d) az ingatlant terhelő valamely követelés vitás, e) pénzbeli kártalanítás esetében a tulajdonos és a zálogjogosult eltérően nem állapodnak meg, f) a kártalanításra jogosult lakóhelye (székhelye) ismeretlen; a kisajátítási határozatot azonban ilyen esetben is közölni kell a kártalanításra jogosult képviselőre kirendelt ügygondnokkal vagy eseti gondnokkal, g) a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg és ga) a kártalanítás fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton történő kifizetése eredménytelen, vagy gb) a kártalanításra jogosult magyarországi lakóhellyel (tartózkodási hellyel) vagy székhellyel (telephellyel) nem rendelkezik, h) a kártalanításra jogosult az (5) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem küldi meg a számlát a kisajátítást kérő részére.

A **Kstv. 29. § (1) bekezdése** szerint a kisajátítási hatóságnak a kérelemnek helyt adó határozatában – a 29/A. §-ban foglalt kivétellel – külön kell rendelkeznie arról, hogy a kisajátított ingatlanért, az ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jogok megszűnéséért, továbbá a kisajátítással kapcsolatos értékvesztéséért és költségeikért milyen összegű kártalanítást, valamint – a döntés meghozatalakor már igazolt – járulékos költségeikért milyen összegű megtérítést állapít meg.

A **Kstv. 29. § (2) bekezdése** szerint az (1) bekezdésben meghatározott kártalanítást, valamint megtérítést – kamatokkal együtt – a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 15 napon belül kell megfizetni és az azt követő 8 napon belül kell a kisajátítási hatóság részére a megfizetést igazolni.

A **Kstv. 29. § (4) bekezdése** értelmében a kisajátítási hatóság hivatalból vizsgálja az előbbi bekezdésben foglaltak teljesítését.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: **Ákr.**) **132. § bekezdése** értelmében, ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható.

Az **Ákr. 133. § (1) bekezdése** alapján a végrehajtást a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el.

Az **Ákr. 133. § (2) bekezdése** értelmében a hatóság a végrehajtást hivatalból vagy a jogosult kérelmére rendeli el. A hatóság a döntés végrehajthatóságától, illetve a végrehajtás elrendelésére irányuló kérelem beérkezésétől számított öt napon belül elrendeli a végrehajtást, és a döntést közli a végrehajtást fogantatosító szervvel is.

Az **Ákr. 134. § (1) bekezdése** szerint a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogantatosítja.

Az **Ákr. 77. § (1) bekezdése** szerint azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja.

Fentiekre figyelemmel hívtam fel a felek figyelmét a végrehajtás elrendelésének feltételeire.

A **Kstv. 40. § (1) bekezdése** szerint a megállapított kártalanítás adó- és illetékmentes, ide nem értve az általános forgalmi adót.

A **Kstv. 40. § (2) bekezdése** értelmében a kártalanítás összegét úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.

Döntésemet az előzőekben rögzített tényállás és a hivatkozott jogszabályhelyek alapján hoztam.

Az **Ákr. 114. § (1) bekezdése** alapján az ügyfél a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.

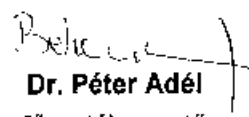
A **Kstv. 32. § (1) bekezdésének a) pontja** alapján kell a pert a kisajátítást kérő ellen is meg kell indítani, a keresetlevelet a kisajátítási döntés közlésétől számított 15 napon belül kell benyújtani.

Közigazgatási perben az illetékfeljegyzési jogot az illetékekről szóló 1990. évi. XCIII. törvény 62. § (1) bekezdésének h) pontja teszi lehetővé.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, mint kisajátítási hatóság hatáskörét a Kstv. 22. § (2) bekezdése, valamint a Khr. 46. § (2) bekezdése, míg illetékességét a Kstv. 22. § (2) bekezdése, továbbá a Khr. 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Miskolc, 2020. augusztus 27.

Demeter Ervin
kormány megbízott
nevében és megbízásából


Dr. Péter Adél
főosztályvezető



ÉRKEZETT

2020 AUG 31

**BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL**

Iktatószám: BO/05/02495-14/2020.

Ügyintéző: dr. Andrikné Polónyi Ildikó

Telefon: 46/512-946

Tárgy: Felsőnyárad településen lévő Csörgös-patak

mederáthelyezéséhez és ásványi nyersanyag

kitermeléséhez szükséges Felsőnyárad külterületi

043/3 hrsz-ú ingatlant érintő kisajátítási eljárás

A kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 22. § (2) bekezdése, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khr.) 46. § (2) bekezdése alapján – a megyei kormányhivatal jogkörében eljárva – kisajátítási eljárásban meghoztam az alábbi

h a t á r o z a t o t:

I.

A Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104., a továbbiakban: kisajátítást kérő) – képviseli: Huszti Béla ügyvezető – által a **Kstv. 2. § h) pontjában** megjelölt „**bányászat**” **közérdekű célra**, ténylegesen a Csörgös-patak mederáthelyezéséhez és ásványi nyersanyag kitermeléséhez szükséges terület kisajátítása iránt előterjesztett kérelemnek helyt adok és a

Felsőnyárad külterületi 043/3 hrsz-ú,

„legelő, kivett vízmosás” megjelölésű, összesen 18 ha 7742 m² területű, bányatelek jogi jellegű, az ingatlan-nyilvántartás szerint

1/1 arányban Koppány-Lakatos Judit 2040 Budaörs, Ibolya u. 41/B. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/1.)

tulajdonában nyilvántartott ingatlan 8001 m² nagyságú részét a 043/5 hrsz-ú ingatlanba, magántulajdonban visszamarad a 043/4 hrsz-ú, 12 ha 7991 m² nagyságú, legelő, kivett vízmosás megjelölésű, bányatelek jogi jellegű, és a 043/6 hrsz-ú , 5 ha 1750 m² nagyságú legelő művelési ágú, bányatelek jogi jellegű ingatlan,

- az ingatlanra az **ÉMÁSZ Hálózati Kft.** (3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 13.) javára bejegyzett **vezetékjogok** (tulajdoni lap: III/2., III/3., III/4., III/5.) a magántulajdonban visszamaradó 043/4 hrsz-ú ingatlanon maradnak fenn,
- **Koppány-Lakatos Judit** 2040 Budaörs, Ibolya u. 41/B. szám alatti lakos földhasználat a kisajátított 043/5 hrsz-ú ingatlanon megszűnik, a magántulajdonban visszamaradó ingatlanokon fennmarad,

Hatósági Főosztály

3525 Miskolc, Városház tér 1. Telefon: (36-46) 512 940 Fax: (36-46) 512 943 hatosag@borsod.gov.hu Honlap: www.kormanyhivatal.hu

- az ingatlanra a **Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft.** (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104., javára bejegyzett kisajátítási eljárás megindításának ténye (tulajdoni lap: III/8.) valamennyi kialakuló ingatlanon megszűnik,
- az ingatlanra a **Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft.** (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104., javára bejegyzett elidegenítési tilalom ténye (tulajdoni lap: III/9.) valamennyi kialakuló ingatlanon megszűnik,

**a Magyar Állam javára
„bányászat” jogcímen
k i s a j á t í t o m.**

A Magyar Állam a kisajátított – Felsőnyárad 043/5 hrsz alatt önálló ingatlanná váló – ingatlan tulajdonjogát tehermentesen, a határozat véglegessé válásával szerzi meg.

A Magyar Állam javára kisajátított ingatlanok a külön törvény szerinti kincstári vagyon, a kisajátított ingatlanokon – a bányászati jogosultság időtartama alatt – a bányavállalkozó **Meliorációs Rekultivációs és Környezetrendező Kft-t** (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. 1/104., **megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.**

Felhívom a kisajátítást kérő figyelmét, hogy a kisajátított ingatlan csak a kérelemben megjelölt célra használható fel és a kisajátítási cél szerinti használatot korlátlan ideig fenn kell tartania.

A kisajátítást kérőnek az ingatlant 2021. december 31. napjáig a kisajátítási kérelemben megjelöltek szerint „bányászat” közérdekű célra, ténylegesen a Csörgös-patak mederáthelyezéséhez és ásványi nyersanyag kitermeléséhez fel kell használnia és a kisajátítási cél szerinti használatot korlátlan ideig biztosítania kell.

Tájékoztatom az ügyfeleket, hogy amennyiben a kisajátítás célja szerinti használat megkezdésére, megvalósítására a fenti határidőig nem került sor, illetve annak megvalósítása meghiúsul, az ingatlan korábbi tulajdonosát visszavásárlási jog illeti meg.

Kötelezem a tulajdonost és egyéb jogosultakat, hogy a kártalanítási összeg megfizetését követő 8 napon belül a kisajátított ingatlant hagyják el, illetve ugyanezen határidőn belül tegyék lehetővé a kisajátítást kérő részére a kisajátított ingatlan birtokbavételét.

Amennyiben ennek elmaradása az ingatlan elhagyására kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben eljárási bírság szabható ki.

A kisajátítást kérő a kártalanítási összeg megfizetését követően, illetve – amennyiben az ingatlan tulajdonosa és egyéb jogosultja a birtokbavételt hamarabb nem tette lehetővé – legkésőbb a kártalanítási összeg megfizetését követő 8. napon jogosulttá válik a kisajátított ingatlan birtokbavételére.

II.

A kisajátítási határozat véglegessé válása után **a végleges döntés egy példányát az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. részére megküldöm.** A Magyar Állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a bányászatról szóló XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 38.§ (5) bekezdés szerint megillető használati jognak **az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. kérelmezi.**

A kisajátítási határozat véglegessé válása után a végleges döntés egy példányát a kisajátítást kérőnek megküldöm.

A határozat véglegessé válását követően megkeresem a Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét (székhelye: 3721 Felsőnyárad, Alkotmány u. 8.), hogy az adó helyesbítése, illetőleg kivetése érdekében esetlegesen szükséges intézkedését tegye meg.

III.

A Felsőnyárad külterületi 043/3 hrsz-ú, „legető, kivett vízmosás” megjelölésű, összesen 18 ha 7742 m² területű, bányatelek jogi jellegű ingatlan 8001 m² nagyságú részének kisajátítása (talaj) miatt 844.906,- Ft, azaz Nyolcszáznegyvennégyezer-kilencszázhat forint, a visszamaradó 043/6 hrsz-ú ingatlan (talaj) értékcsökkenésének értékeként 1.092.960,- Ft, azaz Egymillió-kilencvenkétezer-kilencszázhatvan forint, összesen 1.937.866,- Ft, azaz Egymillió-kilencszázharminchétezer-nyolcszázhatvanhat forint kártalanítást állapítok meg.

A kisajátított ingatlanrészen lévő széna elmaradó jövedelméért (termés értéke – elmaradó költség) 96.012,- Ft, azaz Kilencvenhatezer-tizenkét forint kártalanítást állapítok meg.

Mindösszesen megállapított kártalanítás összege: 2.033.878,- Ft, azaz Kétmillió-harmincháromezer-nyolcszázhetvennyolc forint.

A jogosultak részére a kerekítés szabályainak alkalmazásával az alábbi összegű kártalanítást állapítom meg:

1/1 arányban tulajdonos Koppány-Lakatos Judit 2040 Budaörs, Ibolya u. 41/B. szám alatti lakos (tulajdoni lap: II/1.) részére 2.033.878,- Ft, azaz Kétmillió-harmincháromezer-nyolcszázhetvennyolc forintot.

A kártalanítás összegét úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátzállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.

A kártalanítási összeg jelen határozatom véglegessé válásával esedékes, és – azon eset kivételével, ha a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítási kötelezettség terheli – ettől az időponttól kezdődően jár a kifizetés napjáig a Polgári Törvénykönyv szerinti késedelmi kamat.

A kisajátítást kérő a kifizetési kötelezettségét akkor teljesíti, amikor a pénzforgalmi számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a pénzforgalmi számlát a kártalanítás összegével megterheli vagy a kisajátítást kérő – a törvényi feltételek fennállása esetén – a kártalanítási összeget bírósági letétbe helyezi.

A kártalanítási összeget egy összegben kell megfizetni, a kártalanításra jogosult fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján.

Ha a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg, részére a kártalanítást fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton kell teljesíteni.

Kötelezem a kisajátítást kérőt, hogy a kártalanítási összeg megfizetéséről – a fentiek szerinti kamatfizetési kötelezettség keletkezése esetén kamatokkal együtt – a határozat véglegessé válását követő 15 napon belül – a kisajátítási kártalanítás kifizetésének szabályait tartalmazó Kstv. 21. §-a rendelkezéseinek megfelelően a jogosult részére gondoskodjon.

Felhívom a jogosult figyelmét arra, hogy amennyiben a kártalanításra jogosultat a kártalanításról **számlakiállítási kötelezettség** terheli, a számlát legkésőbb a kisajátítási határozat véglegessé válását követő **8 napon belül köteles a kisajátítást kérő részére megküldeni**. A késedelmi kamat ebben az esetben attól az időponttól kezdődően jár, amikor a számla a kisajátítást kérő részére kézbesítésre kerül. Ha a kártalanításra jogosult az előzőekben meghatározott határidőn belül nem küldi meg a számlát a kisajátítást kérő részére, a kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni.

Felhívom a kisajátítást kérőt, hogy a kártalanítási összeg kifizetését – az azt követő 8 napon belül – hatóságom felé okirattal igazolja.

Ezen kötelezettség teljesítését a kisajátítási hatóság hivatalból vizsgálja.
Határidőben történő önkéntes teljesítés hiányában a végrehajtást elrendelem.

Határozatom a közléssel válik véglegessé és végrehajthatóvá.

A határozatot sérelmező ügyfél részére – a rá vonatkozó rendelkezés tekintetében, jogszabálysértésre hivatkozva, a kézhezvételtől számított **15 napon belül** a Miskolci Törvényszékhez címzett, kereset benyújtásával – közigazgatási peres út áll rendelkezésre.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> elérhetőségen keresztül elektronikus űrlap (iForm) használatával nyújthatja be az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél. A jogi képviselővel eljáró fél és a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet – ha nem ügyvédi képviselettel jár el –, továbbá a magánszemély – amennyiben ügyfélkapuval rendelkezik – választhatja a <https://e-kormanyablak.kh.gov.hu> elérhetőségen az elektronikus úton történő keresetlevél benyújtását, azonban amennyiben ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, vagy a feltételek nem adottak, úgy papír alapon is benyújthatja keresetlevelét az elsőfokú közigazgatási döntést hozó szervnél, illetve ajánlott küldeményként postára adhatja.

A keresetet a kérelmező ellen is elő kell terjeszteni.

A közigazgatási peres eljárásban a felperest tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg, az illetéket a pereszes félnek kell megfizetnie.

I n d o k o l á s

I.

A Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye: 3526 Miskolc, Zsolcai kapu 9-11. I/104., a továbbiakban: kisajátítást kérő) – képviseli: Huszti Béla ügyvezető – a **Kstv. 2. § h) pontjában** megjelölt „**bányászat**” közérdekű célra, ténylegesen Felsőnyárád településen lévő Csörgös-patak mederáthelyezéséhez és ásványi nyersanyag kitermeléséhez szükséges terület megszerzése érdekében kérelmet nyújtott be a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalhoz a **Felsőnyárád külterületi 043/3 hrsz-ú, „legelő, kivett vízmosság”** megjelölésű, összesen 18 ha 7742 m² területű ingatlan **8001 m² nagyságú részének kisajátítása** iránt.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdésének a) pontjára** hivatkozással a kisajátítást kérő előadta, hogy a közérdekű cél megvalósítása a tulajdon korlátozásával nem lehetséges, mert a tulajdonossal erre vonatkozóan nem jött létre megállapodás.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés b) pontja** alapján a kisajátítást kérő nyilatkozott, hogy az ingatlan tulajdonjogának megszerzése adásvétel/csere útján nem jött létre, mert az ingatlan tulajdonjogának megszerzése adásvétel vagy csere útján jelenleg nem lehetséges. A kisajátítandó ingatlan a kisajátítást követően, kizárólagos állami tulajdont fog képezni.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés c) pontja** alapján a kisajátítást kérő akként nyilatkozott, hogy a közérdekű cél megvalósítására kizárólag az adott ingatlanon kerülhet sor, mert a természeti és környezeti adottságok – az eredeti patakmeder elhelyezkedése és a patak folyásiránya – erre adnak lehetőséget.

A kisajátítást kérő kérelmében kifejtette álláspontját, miszerint a kisajátítással biztosított tevékenység közösségi előnyei a tulajdoni elvonásával okozott kárt jelentősen meghaladják, miután a patakmeder áthelyezése elősegíti a munkahelyteremtő, a helyi foglalkoztatásra jótékony hatást gyakorló bányászati tevékenység folytatását, majd annak befejezését követően, a szakszerű tájrehabilitációt, egyúttal a későbbiekben segíti a Belügyminisztérium által kiírt, szociális tüzelőanyag programban részt vevő önkormányzatok folyamatos kiszolgálását.

A kisajátítást kérő kérelméhez csatolta az érvényes ingatlanügyi és építéshatósági záradékkal látott kisajátítási tervet 5 példányban, a nyilatkozatát arról, hogy a kártalanításhoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésére áll, továbbá az ingatlan tulajdonosa részére egy éven belül megküldött vételi ajánlatot, az annak átvételét igazoló iratot.

A **Kstv. 3. § (1) bekezdés d) pontja** alapján a kisajátítást kérő akként nyilatkozott, hogy a kisajátítással biztosított tevékenység közösségi előnyei a tulajdon elvonásával okozott kárt jelentősen meghaladják, mert a patakmeder áthelyezése elősegíti a munkahelyteremtő, a helyi foglalkoztatásra jótékony hatást gyakorló bányászati tevékenység folytatását, majd annak befejezését követően, a szakszerű tájrehabilitációt, egyúttal a későbbiekben segíti a Belügyminisztérium által kiírt, szociális tüzelőanyag pályázaton részt vevő Önkormányzatok folyamatos kiszolgálását.

A kisajátítást kérő nyilatkozott arról is, hogy az új mederszakasz önkormányzati utakat is érint, ahol rendes mederátjárókat kell építenie, amelyekkel kapcsolatban a Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője 1195-2/2019. és 1196-2/2019. számon hozzájárulását megadta és a megosztáshoz a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatala 800040/4/2019. és 800041/4/2019. számon hozzájárult. Ezek után az új mederátjárók, az új meder részeként a Magyar Állam tulajdonába kerülnek a meder anyagának kitermelése után. A kisajátítást kérő az egyeztetések során vállalta és az engedélyeit is úgy kérte meg, hogy a 2010-ben árvíz során megsérült, - áthelyezéshez nem kapcsolódó- régi patakmeder betonozott részeit helyreállítsa. A nyomvonal tervezésénél, a tervező Saviterv Kft. az ÉMVIZIG szakembereivel egyeztetve alakította ki a végleges tervet, amely a talajszelvények és a lejt viszonyok miatt nem enged más alternatívát.

A kisajátítást kérő előadta továbbá, hogy a vízjogi engedélyezési eljárásban a bányászati hatóság a BO/15/301-2/2020. számú szakhatósági hozzájárulásában leírja, hogy az építés során 11.416 m³ mennyiségű ásványi nyersanyag kerül kitermelésre (agyagos törmelék), amelyet az építés során használn fel a bányavállalkozó. A BO-08/KT/10405-24/2019. számú egységes környezethasználati engedélyben már engedélyezésre került 2019.12.31-ig tartó idő intervallumban a régi meder és környező ingatlanok bányászati tevékenységgel történő lefejtése. A meder áthelyezése bányászati célból történik, mert az új mederből kitermelt és a régi meder által lekötött ásványi nyersanyag is kitermelésre kerül.

Csatolta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Bányászati Osztály BO/15/538-3/2020. számú a bányászati cél indoklására vonatkozó véleményét, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Mérésügyi Főosztály Bányászati Osztály BO/15/475-16/2020. (BO/15/2742/2019.) számú „Felsőnyárád III. – szén” védnevű bányatelek területén lévő bányaüzem 2013-2019. évekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terve teljesítési határidejének meghosszabbítására irányuló eljárásában kiadott határozatát, a Miskolci Bányakapitányság MBK/3219-7/2012. számú műszaki üzemi

terv engedélyezése tárgyú határozatát, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Földhivatali Osztálya 10.154-4/2019. számú termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezése és földvédelmi járulék megállapítása tárgyú határozatát, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály BO-08/KT/04806-25/2019. számú, Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. (Miskolc) által Felsőnyárád településen (Felsőnyárád III.-szén védőnevű bányatelken) a Csörgös-patak mederát helyezésére irányuló előzetes vizsgálati eljárás lezárása tárgyú határozatát, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály BO-08/KT/10405-24/2019. számú, Meliorációs, Rekultivációs és Környezetrendező Kft. részére a „Felsőnyárád III.- szén” védőnevű bányára vonatkozó egységes környezethasználati engedély tárgyú határozatát, az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság É2019-2067-010/2019. számú „Vízügyi objektumazonosítási nyilatkozatát” valamint az É2019-2067-010/2019. számú vagyonkezelői hozzájárulását is.

A **Kstv. 1. § (1) bekezdése** szerint kisajátítással ingatlan tulajdonjoga csak kivételesen vonható el, a törvényben meghatározott közérdekű célból, feltételekkel és módon, teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás mellett.

A **Kstv. 2. § h) pontja** alapján ingatlant kisajátítani – a **Kstv. 3. §-a** szerinti feltételek fennállása esetén – lehetséges bányászati célból, a **Kstv. 4. § (1) bekezdése gb) alpontja** szerint, ha a **bányászati tevékenység az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti**.

Az ingatlan tulajdonosa a kisajátítás jogalapját nem vitatta.

A rendelkezésre álló iratok és az irányadó jogszabályok alapján a következőket állapítottam meg:

A **Kstv. 2. § h) pontja** szerint lehetséges „bányászat” közérdekű célra, ha a 4. § (1) bekezdés gb) pontja értelmében a bányászati tevékenység az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti,

A **Kstv. 24. § (2) bekezdése** alapján kisajátítást kérő harmadik személyként a 36. § (2) és (3) bekezdése szerinti esetben a tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező, nem engedélyköteles tevékenység esetén a létesítő okirata szerint a kisajátítási célt megvalósító tevékenységre jogosult, illetve az állam javára - törvényi rendelkezés alapján - saját nevében, kisajátítást kérőként való eljárásra kijelölt személy járhat el.

A **Kstv. 24. § (5) bekezdése** szerint a kisajátítási kérelemhez mellékelni kell:

- a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerint a kisajátítási tervet, az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti esetben záradékkal ellátva;
- b) a kisajátítást kérő bejelentését az ingatlan tulajdonosa és más ügyfelek nevről, lakáscíméről (székhelyéről), ha ezek az adatok a kisajátítási terv elkészítését követően megváltoztak;
- c) a kisajátítást kérő nyilatkozatát - kivéve az 5. § szerinti, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyek közül nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházással összefüggő üggyé minősítő jogszabályban meghatározott beruházást (a továbbiakban: nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás) - arról, hogy a kártalanításhoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll;
- d) a kisajátítás céljának megfelelően a 7. § szerinti dokumentumokat;
- e) kisajátítást kérő harmadik személy esetében a tevékenység végzésére vonatkozó engedélyt, nem engedélyköteles tevékenység esetén létesítő okiratát;

f) a 8. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatokat, ennek hiányában annak igazolását, hogy a kisajátítást kérő a jogosultat a nyilatkozat beszerzése érdekében megkereste.

A **Kstv. 24. § (6) bekezdése** alapján a kisajátítást kérő köteles a 2-5. § szerinti szempontok mérlegeléséhez szükséges adatokról a kisajátítási hatóságot tájékoztatni, és az azokat igazoló dokumentumokat a hatóság rendelkezésére bocsátani.

A **Bt. 38. § (7) bekezdése** értelmében a **bányászati célból történő kisajátítást a bányavállalkozó harmadik személy kisajátítást kérőként kérheti**, a kisajátítással kapcsolatos kártalanítást, költségeket a bányavállalkozó köteles megfizetni. A kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

A **Bt. 49. § 5. pontja** szerint „Bányavállalkozó” a bányászati tevékenység végzésére jogosult jogi vagy természetes személy.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a kisajátítást kérő harmadik személy kisajátítást kérőként előterjeszthette a kisajátítás iránti kérelmét, tekintettel arra, hogy a bányafelügyelet BO/05/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményéből megállapíthatóan a kisajátítást kérő a bányatelek határain belül bányászati joggal rendelkezik.

A bányászati hatóság az MBK/3219-7/2012. számú határozatával a Műszaki Üzemi Tervet engedélyezte, a BO/15/475-16/2020. számú határozatával a „Felsőnyárad III.-szén” védnevű bányatelek területén lévő bányászati 2013-2019. évekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terve teljesítési határidejét meghosszabbította.

A **Kstv. 7. § (7) bekezdése** szerint bányászati célból történő kisajátításhoz a bányafelügyeletnek a bányászati cél indokoltságára vonatkozó véleményének a beszerzése szükséges.

A kisajátítást kérő a Kstv. 7. § illetve 24. §-ában meghatározott kötelező mellékleteket a kérelméhez csatolta.

A bányafelügyelet BO/15/538-3/2020. számú bányafelügyeleti véleményéből megállapítható, hogy a Csörgös-patak jelenlegi nyomvonala a bányatelek területén belül helyezkedik el. A patak védelmére kijelölt védőpillérben pillanatnyilag jelentős mennyiségű megkutatott és az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban szereplő ásványi anyag van lekötvén. A patak védőpillérét veszélyeztetni, abba behatolni, az abban lekötvött ásványi nyersanyagvagyonot lefejtetni tilos. A patak jelenlegi védőpillérében lekötvött ásványi nyersanyagvagyon kitermelésére csak az után kerülhet sor, miután a patak medrét áthelyezték és a patak nyomvonalára, a meder védelmére kijelölt védőpillér a bányafelügyelet engedélye alapján törlésre kerül.

A kérelem és a helyszínrajzok alapján a hivatkozott ingatlan részterületének kisajátítása a jelenleg a „Felsőnyárad III.-szén” védnevű bányatelek területén található Csörgös-patak medrének áthelyezése, és ezzel a bányatelek térrészében, a patak védőpillérében nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon kitermelése miatt szükséges.

A bányafelügyelet a véleményében nyilatkozott arról is, hogy a fentiek alapján a bányászati tevékenység végzéséhez, a bányatelek térrészében található ásványi nyersanyagok kitermelése érdekében van szükség a Csörgös-patak új medrének nyomvonalával érintett ingatlanok igénybevitelére, valamint a kisajátítást kérő bányavállalkozó, mint a bányatelek jogosítottja a bányatelek határain belül bányászati joggal rendelkezik, bányászati tevékenységet folytathat a megkutatott és nyilvántartott ásványi nyersanyag kitermelésére irányulóan.

Mindezek alapján a bányafelügyelet a kisajátítási eljárás lefolytatását indokoltak tartotta.

A Kstv. 7. § (7) bekezdésében kötelezően becsatolni rendelt bányafelügyeleti vélemény lényege a törvény értelmezésében az, hogy a bányafelügyelet a véleményében rövid tájékoztatást ad az érintett ingatlan bányászati vonatkozásairól (milyen engedélyt adtak ki az adott területre, az meddig hatályos, milyen ásványi nyersanyagról van szó, hogyan végeznék a bányászati tevékenységet), valamint véleményt ad arról, hogy az adott területen szakmai szempontból a bányászati cél megvalósítása indokolt-e.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) a BO-08/KT/04806-25/2019. számú határozatában a „Felsőnyárad III.- szén” védnevű bányateiken tervezett, a Csörgös-patak mederáthelyezéséhez környezeti hatásvizsgálat lefolytatását nem tartotta szükségesnek és egyben megállapította, hogy a beruházás környezetvédelmi engedély nélkül kivitelezhető.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala (ügyintézés helye: Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály) a BO-08/KT/10405-24/2019. számú határozatával döntött a „Felsőnyárad III.-szén” védnevű bányára vonatkozó egységes környezethasználati engedély megadásáról.

A rendelkezésre álló iratokból és a hivatkozott jogszabályokból megállapítható, hogy a kisajátítási cél megvalósítására az ingatlanon fennálló tulajdon korlátozásával nem lehetséges, az ingatlan tulajdonjogának adásvétel útján történő megszerzése megghiúsult, ugyanakkor a kisajátítási célt az érintett ingatlanon indokolt megvalósítani.

A kisajátítás a fentiekre tekintettel közérdeket szolgál.

A kötelezően előírt mellékletek megvizsgálása és a Kstv. 3. §-ában meghatározott feltételek mérlegelése mellett – a kisajátítási kérelemnek helyt adva – a **Kstv. 2. § h) pontja és 4. § (1) bekezdése gb) alpontja** alapján a kisajátítás jogalapját tekintve a rendelkező rész szerint határoztam.

A **Kstv. 36. § (1) bekezdése** alapján a kisajátítást elrendelő határozat véglegessé válásával **az ingatlan tulajdonjogát a Magyar Állam szerzi meg.**

A **Bt. 38. § (7) bekezdése** értelmében a kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon - a bányászati jogosultság időtartama alatt - a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. rendelet**) **23/A. § (7) bekezdése** értelmében a Bt. 38. §-a alapján az állam javára kisajátított ingatlan a külön törvény szerinti kincstári vagyon.

A **Korm. rendelet 23/A. § (8) bekezdése** akként rendelkezik, hogy az állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a Bt. 38. §-a szerint megillető használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál az MNV Zrt. kérelmezi.

A **Kstv. 8. § (1) bekezdése** szerint a kisajátítási határozat véglegessé válásával – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az ingatlan tulajdonjogának **tehermentes megszerzésére** kerül sor.

A kisajátítási határozatban a **Kstv. 8. § (2) bekezdése** értelmében rendelkezni kell az ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jogokról, és az ingatlanra feljegyzett tényekről.

A **Kstv. 8. § (3) bekezdése** alapján pénzbeli kártalanítás esetén a **kisajátított ingatlanra vonatkozóan** más személyt megillető jogok – a telki szolgalm, egyéb szolgalm, vezetékjog és más használati jog, egyéb tulajdoni korlátozás kivételével – és **az ingatlanra feljegyzett tények megszűnnek.**

A **Kstv. 8. § (6) bekezdése** szerint a telki szolgalm, egyéb szolgalm, **vezetékjog** és más használati jog, egyéb tulajdoni korlátozás megszűnéséről akkor kell rendelkezni, ha a kisajátítás célja más módon nem valósítható meg, vagy ha a jogosult a megszüntetéshez hozzájárult. A jog jogosultja a kisajátítást kérő megkeresésére köteles nyilatkozni a jog fenntartása vagy a megszüntetéshez való hozzájárulás kérdésében. Ha a jog megszüntetése hatósági hatáskörbe tartozik, a kisajátítási hatóság a hatáskörrel rendelkező hatóság határozata alapján állapítja meg a jog megszűnését. Az e bekezdésben foglaltakat a tulajdonosnak mind pénzbeli, mind csereingatlanl történő kártalanítása esetében is alkalmazni kell.

A kisajátítást kérő kérelméhez becsatolta az ingatlanra bejegyzett vezetékjog jogosultja, az **ÉMÁSZ Hálózati Kft.** által 2020. február 5. napján nyilatkozattal ellátott kisajátítási terveket, amelyen az **ÉMÁSZ Hálózati Kft.** úgy nyilatkozott, hogy a vezetékjoguk a változási vázrajzon/területkimutatásban érvényesítésre került.

A fentiekre tekintettel döntöttem a rendelkező részben foglaltak szerint a vezetékjogok kisajátítási tervek szerinti 043/4 hrsz-ú ingatlanra történő továbbvezetéséről, valamint valamennyi kialakuló ingatlanon a kisajátítási eljárás megindítása az elidegenítési tilalom ténye törlésének kezdeményezéséről.

A **Kstv. 35. § (1) bekezdése** szerint a kisajátított ingatlan csak a kérelemben megjelölt célra használható fel.

A **Kstv. 35. § (2) bekezdése** kimondja, hogy a kisajátítást kérőnek az ingatlant a kisajátítási határozatban meghatározott határidőn belül a kisajátítás céljára fel kell használnia és a kisajátítási cél szerinti használatot a kisajátítási határozatban előírt időtartamig biztosítani kell.

A **Kstv. 35. § (3) bekezdése** értelmében, amennyiben a kisajátítás célja szerinti használat megkezdésére, megvalósítására a határozatban meghatározott időtartamon belül nem kerül sor, az ingatlan korábbi tulajdonosait visszavásárlási jog illeti meg.

Az ingatlan korábbi tulajdonosának jogutód nélküli megszűnése esetén, vagy ha a korábbi tulajdonos (vagy annak jogutódja) a visszavásárlási jogról lemond, a visszavásárlási jog az állam, illetve az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat tulajdonosi jogainak gyakorlóját illeti meg.

Döntésemben a beruházás jellegére, a kisajátítási kérelemben foglaltakra figyelemmel határoztam meg a 2021. december 31.-ei határidőt.

A **Kstv. 29. § (6) bekezdésének a) pontja** alapján a kisajátított ingatlan elhagyására kötelezett az ingatlant a kártalanítás, valamint a megtérítés megfizetését követően, a kisajátítási határozatban meghatározott időpontig köteles a kisajátítást kérő részére birtokba bocsátani.

A **Kstv. 29. § (7) bekezdése** szerint a birtokba bocsátásra a kisajátítási hatóság a (6) bekezdés szerinti időpontot követő legfeljebb 2 hónapos, építmény nélküli ingatlan esetében legfeljebb 1 hónapos határidőt állapíthat meg. A kisajátítási hatóság ennél hosszabb határidőt is megállapíthat, ha ebben a felek megállapodtak, vagy ha az a 10. § szerinti tulajdonosi cselekmények elvégzéséhez szükséges.

A **Kstv. 29. § (8) bekezdése** szerint, ha a kisajátított ingatlan mezőgazdasági művelés alatt áll, a birtokba bocsátásra közvetlenül a termés betakarítása előtti időpontot csak kivételesen, sürgős szükség esetében szabad megjelölni; a körülményekhez képest ilyenkor is lehetővé kell tenni, hogy a föld használója (tulajdonosa) a termést betakaríthassa.

Az ügyben nem merült fel olyan körülmény, amely a kisajátított ingatlanrész birtokba bocsátását akadályozná.

Mindezekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem a kisajátított ingatlan elhagyásának és birtokba bocsátásának legkésőbbi időpontjáról.

II.

Az állami tulajdonosi jogokat gyakorló szerv megkeresése a Korm. rendelet 23/A. § (7) – (8) bekezdésén alapul, mely szerint a Bt. 38.§-a alapján az állam javára kisajátított ingatlan a külön törvény szerinti kincstári vagyon. Az állam javára kisajátított ingatlan tulajdonjogának, valamint a bányavállalkozót a Bt. 38. §-a szerint megillető **használati jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az ingatlanügyi hatóságnál a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. kérelmezi.** A Bt. 38. § (8) bekezdése alapján a bányászati célú kisajátítás esetén a bányavállalkozó kisajátított ingatlanra vonatkozó használati jogát az ingatlanügyi hatóság a véglegessé vált kisajátítási határozat alapján jegyzi be az ingatlan-nyilvántartásba.

A véglegessé vált határozat **kisajátítást kérő részére** történő megküldéséről szóló rendelkezés szintén a **Kstv. 33. § (1) bekezdésén** alapul.

A Felsőnyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjének megkeresése a **Kstv. 33. § (2) bekezdésén** alapul, mely akként rendelkezik, hogy a véglegessé vált határozatot az adó helyesbítése, illetőleg kivétele céljából az illetékes helyi adóhatóságnak is meg kell küldeni.

III.

Magyarország Alaptörvénye XIII. cikk (2) bekezdése szerint tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Ezzel összhangban a **Kstv. 1. § (1) bekezdése és 9. § (1) bekezdése** is akként rendelkezik, hogy a közérdekből kisajátított ingatlanért teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás jár.

A **Kstv. 25. § (2) bekezdése** alapján az ügyben igazságügyi szakértőt rendeltem ki, és tárgyalást tűztem.

Az igazságügyi szakértő által elkészített szakértői véleményt az ügyfelek részére megküldésre került.

Az ügyben 2020. augusztus 13. napján megtartott kisajátítási tárgyaláson az előzetesen kirendelt Conzus Group Igazságügyi Szakértő Kft. képviselője az alábbiak szerint ismertetette a szakvéleményét.

A szakvélemény a TEGOVA által javasolt módszernek (EVS) és az általánosan elfogadott szakmai előírások figyelembevételével készült.

A szakértői jelentésben használt értékformák, módszerek megnevezése (értékformák):

A valós piaci/forgalmi érték: egy adott időpontra vonatkozó, készpénzben kifejezett érték, amelyen az adott ingatlan tulajdonjoga normál, nyílt piaci körülmények között a legnagyobb valószínűséggel értékesíthető, feltételezve, hogy mind az eladó, mind a vevő tájékozottan, önértékét tekintve dönt, és egyikük sincs jogtalan kényszer hatása alatt. A piaci érték megállapításánál a szabadpiaci értékesítést kell feltételezni, melynél az értékesítésre kellően hosszú idő áll rendelkezésre. A valós piaci érték meghatározásához a három, nemzetközileg elfogadott és használt értékelési módszer közül a piaci összehasonlítóssal határoztuk meg az ingatlan értéket.

A szakvélemény készítése során figyelemmel voltak a **kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseire:**

9. § (3) A kártalanítás összegének megállapítása során

a) az összehasonlításra alkalmas ingatlanok helyben kialakult forgalmi értékét kell figyelembe venni, valamint a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK.15. és KK.4. számú állásfoglalására:

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK.15. számú állásfoglalásával módosított KK.4. számú állásfoglalása hangsúlyozza, hogy a jogszabály által meghatározott elv akkor érvényesül, ha az ingatlan tulajdonosa a helyben kialakult forgalmi értéknek megfelelő kártalanításban részesül. A helyben kialakult forgalmi érték meghatározásának kiemelkedő jelentősége van az összehasonlító ingatlanforgalmi adatokon alapuló értékelésnek.

1. Ennek megfelelően a kisajátítási kártalanítás meghatározásánál az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértők leginkább alkalmazott ingatlanértékelési módszere az összehasonlító forgalmi adatok alapján végzett értékelés.

A rendelkezésre álló összehasonlító adatokból kiválasztották tárgyi ingatlanhoz leginkább hasonló ingatlanokat, a termőföldnek-, valamint nem termőföldnek minősülő ingatlanok értékbecslésének jogszabályban és a szakma általános szabályaiban meghatározott módszerének megfelelően vetették össze tárgyi ingatlannal. Az értékbecslés szempontjából releváns paraméterek figyelembevételével, korrekciós tényezőkkel korrigálva határozták meg az ingatlan fajlagos értékét.

Majd ugyan ezen módszerrel, a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 5. sz. állásfoglalás V. pontjának is megfelelően -*„Az értékcsökkenés összegét úgy kell megállapítani, hogy az ingatlan egészének értékéből le kell vonni a visszamaradt rész forgalmi értékét, az így kapott összegből pedig le kell vonni a kisajátított rész után járó kártalanítás összegét”* (Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 5. sz. állásfoglalás V. pontja)- határozták meg a visszamaradó ingatlanok értékcsökkenésének mértékét.

Hivatkozva az igazságügyi szakértőkről szóló, 2016. évi XXIX. törvény 47. § (4) f) pontjára kijelentették, hogy az Igazságügyi Szakértői Kamara a szakterületre vonatkozó módszertani levelet nem adott ki. Nyilatkoztak, hogy a szakvélemény maradéktalanul eleget tesz mind a szakmai, mind a jogszabályi előírásoknak.

Értékbecslési módszerek:

A piaci összehasonlító adatok elemzésén alapuló értékelést már megtörtént, konkrét és jól ismert ügyletek árainak a vizsgált esetre való kiterjesztésével, összehasonlításával kell elvégezni. Az összehasonlító vizsgálatok során olyan ingatlanokat szabad figyelembe venni, amelyek földrajzi elhelyezkedése a vizsgált ingatlanéhoz hasonló, és az abban szereplő ingatlanok típusa azonos vagy közel azonos a vizsgált ingatlannal. Minimálisan három tényadatot kell a számításokhoz felhasználni.

Csak azonos értékformákat és csak azonos jogokat (pl. tehermentes tulajdonjog, bérleti jog) szabad összehasonlítani, vagy a különböző értékformák és jogok között korrekciós tényezőket kell alkalmazni. Az elemzett összehasonlító adatokból kerül sor az összehasonlító érték meghatározására. Ez az érték fajlagos érték. Az ingatlan összehasonlítható piaci értékét a korrigálás után kialakuló fajlagos érték és az ingatlan mérete szorzataként kell megállapítani.

A szokásos **hozamszámítási módszerrel** a termőföld aranykorona értékéből vezetjük le a forgalmi értéket, figyelembe véve az étkezési búza tőzsdei átlagárát. Azonban a tőzsdei átlagár alakulása az utóbbi években rendkívül hektikus, amely bizonytalanná teszi a számítás megbízhatóságát.

Továbbá napjainkban a termőföld adásvételi árak alakulását nem elsősorban aranykorona értékük befolyásolja, az árakat jellemzően az ingatlanok elhelyezkedése és spekulációs tényezők alakítják. Így a hozamszámítási módszer téves eredményre vezethet. (Ennek megfelelően hozamszámítási módszert nem alkalmazták.)

A **költségalapú érték (nettó-pótlási érték)** számításának lényege, hogy az ingatlan újr-előállítási költségéből le kell vonni az idő múlása miatti avulást, majd ehhez kell hozzáadni a felépítményhez tartozó földterület értékét.

Az eljárás általános gyakorlata során első lépésként az ingatlan telkének értékét kell meghatározni üres, fejlesztésre alkalmas állapotot feltételezve. Ezt követően a hasonló jellegű, azonos célra használható épület újr-előállítási (pótlási) értéke kerül megállapításra.

Ezt az értékelést végző általában az elmúlt időszakban megépített hasonló funkciójú, volumenű, felszereltségű, ill. más szempontból egyébként összehasonlítható ingatlanok tényleges beruházási költségei, illetve publikus építőipari árgyűjtemények, vagy költségnormatívák alapul vételével állapítja meg.

Az avulás az idő múlása miatti értékcsökkenés. Három fő eleme: a.) fizikai romlás, b.) funkcionális avulás és c.) környezeti avulás. Az avulási elemek lehetnek kijavíthatók vagy ki nem javíthatók.

a.) A fizikai romlás esetében figyelembe kell venni az épület fő szerkezeteinek romlását és a szerkezetek arányát az összértékhez viszonyítva. A fizikai avulási számításoknál a felépítmény gazdaságosan hátralévő élettartamát kell figyelembe venni.

Általános esetben a következő gazdaságilag hasznos teljes élettartamokat kell használni:

- városi téglalapépületek 60-90 év,
- városi, szerelt szerkezetű épületek 40-70 év,
- családi ház jellegű épületek 50-80 év,
- ipari és mezőgazdasági épületek 20-50 év.

b.) A funkcionális avulás a gazdaságtalan, korszerűtlen megoldásokat jelenti. Az értékelőnek mérlegelnie kell azokat a korszerű követelményeket, amelyeket a vizsgált létesítmény képtelen kielégíteni.

c.) A külső avulás az ingatlanon kívüli körülmények miatt áll elő, mint a kereslet hiánya, a terület változó ingatlan felhasználása, vagy az általános nemzetgazdasági körülmények.

Az avulás mértékét a három említett avulási kategóriában, százalékosan kell megadni.

A termőföld ingatlanok értékét három, külön-külön értékelt tényező együttes összege határozza meg az alábbiak szerint:

$$Fé = Fté + Té + Éé$$

ahol

Fé: az ingatlan áfa nélküli forgalmi értéke (Ft)

Fté: a termőföld forgalmi értéke (Ft)

Té: a telepítmény áfa nélküli értéke (Ft)

Éé: az ingatlanon található felépítmény, pince (épületek, építmények, föld alatti raktár) áfa nélküli forgalmi értéke (Ft)

Tárgyi ingatlan ismertetése

<i>Ingatlan művelési ága / megnevezése</i>	<i>: a) legelő b) kivett vízmosás</i>
<i>Ingatlan címe</i>	<i>: Felsőnyárad 043/3 hrsz.</i>
<i>Ingatlan területe</i>	<i>: 187 742 m²</i>
<i>Terület alakja</i>	<i>: közelítően szabályos</i>
<i>Telek határai, kerítettsége</i>	<i>: Az ingatlan nyitott, kerítéssel nem határolt.</i>
<i>Elhelyezkedés, környezet</i>	<i>: A vizsgált ingatlan Felsőnyárad északi, Felsőkelecsény felőli szélén, a belterület mentén, a település külterületén helyezkedik el. Közvetlen környezetében jellemzően termőföldként hasznosított, illetve lakó ingatlanok találhatók.</i>
<i>Megközelíthetőség, jellemzése</i>	<i>útviszonyok : Közvetlenül, kiszabályozott útkapcsolattal rendelkezik.</i>
<i>Domborzati és lejtésviszonyok jellemzése</i>	<i>: Az ingatlan közelítően sík felszínű.</i>
<i>Művelés jellemzése</i>	<i>: Az ingatlan rétként hasznosított, területén szénakészítést (gyeptermesztést) folytatnak.</i>
<i>Védettség (régészeti, műemléki, természeti)</i>	<i>: természeti védettség nincs</i>
<i>Környezeti szennyezettség</i>	<i>: Külső szemrevételezés alapján, környezetszennyezésre utaló jel nem tapasztalható.</i>
<i>Építmények</i>	<i>: A kisajátítással érintett ingatlanrészben épület/építmény nem található.</i>
<i>Művelést gátló tereptárgyak jelenléte</i>	<i>: A művelést számottevően gátló felszín fölötti tereptárgyak nincsenek.</i>
<i>Jelenlegi hasznosítása</i>	<i>: Gyepeként hasznosított.</i>
<i>Közművesítettség</i>	<i>: Az ingatlan a közüzemi hálózatokra nem csatlakoztatott.</i>
<i>Övezeti besorolás</i>	<i>: mezőgazdasági</i>

A szakértők a szakértői jelentés elkészítése érdekében tanulmányozták a megbízó által rendelkezésükre bocsátott okiratokat. Adatokat gyűjtöttek az ingatlan környezetéről, és a térség ingatlanpiaci helyzetéről. Helyszíni szemlét tartottak az ingatlanon **2020. július 17.-én**. A helyszíni szemrevételezés alkalmával fotókat készítettek az ingatlanról.

Felhasznált dokumentumok:

Térképek, fotók, tulajdoni lap, változási vázrajz, területkimutatás

Alapelvek, korlátozó feltételek:

- Az értékelés során nem történt földmérés, területmérés, a szakvéleményben megadott paraméterek a kapott adatszolgáltatásból és az ingatlan nyilvántartásból származnak. Az értékebecslés a csatolt dokumentumokon alapszik.
- Szakértő nem vizsgálta az esetleges környezetszennyezést. (környezetszennyezésre utaló jel a helyszíni szemle során, külső szemrevételezéssel nem volt tapasztalható.)
- Minden, számukra megadott információt megbízhatónak tekintenek, de valódiságukért nem vállalnak felelősséget. A szakvéleményhez csatolt iratok és dokumentációk csak az ingatlan(ok) bemutatását szolgálják.
- (A Kstv. 40.§ (2) bekezdése alapján a kártalanítási összeget úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.)
- Hivatkozva az igazságügyi szakértőkről szóló, 2016. évi XXIX. törvény 47. § (4) f) pontjára kijelentik, hogy az Igazságügyi Szakértői Kamara a szakterületre vonatkozó módszertani levelet nem adott ki. Nyilatkoztak, hogy a szakvélemény maradéktalanul eleget tesz mind a szakmai, mind a jogszabályi előírásoknak.
- A szakvélemény érvényességi ideje: **180 nap**

Az összehasonlító adatok ismertetése:

Szakértő az értékebecslést a talajérték meghatározásának általánosan elfogadott és előírt módján, a piaci összehasonlításra alapuló értékmeghatározással végezte. Az értékelt ingatlant olyan ingatlanokkal hasonlította össze, melyek a kisajátítás körüli időpontban, szabadpiaci forgalomban adásvétel tárgyát képezték. Az értékebecslés során figyelembe vette azokat a korrekciós tényezőket, melyek befolyásolják, vagy befolyásolhatják az ingatlan forgalmi értékét.

Az összehasonlító elemzés körében, a NAV által megküldött megvalósult, illetékelv adásvételi adathalmazból választottuk ki az összehasonlításra alkalmas ingatlanokat. A kiválasztott ingatlanok a vizsgált ingatlanhoz hasonlóan mezőgazdasági hasznosítást tesznek lehetővé, és földrajzi elhelyezkedésük is jellemzően a vizsgáltéhoz hasonló.

A NAV által küldött, az értékelés során felhasznált 4 db adatbázis a következő:

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Illeték kel. éve
1. adat:	Izsófalva	0214/11	szántó	15 508 m ²	1225 / 2725	348 550 Ft	50 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Izsófalva	0184/36	szántó	13 972 m ²	1 / 1	1 200 000 Ft	86 Ft/m ²	2019.
3. adat:	Izsófalva	0184/35	szántó	16 131 m ²	1 / 1	1 200 000 Ft	79 Ft/m ²	2019.
4. adat:	Izsófalva	0191/1	szántó	11 424 m ²	1 / 1	1 050 000 Ft	92 Ft/m ²	2019.
5. adat:	Izsófalva	0191/5	szántó	27 275 m ²	1 / 1	1 364 000 Ft	50 Ft/m ²	2019.
6. adat:	Izsófalva	0184/7	szántó	23 743 m ²	1 / 1	1 550 000 Ft	65 Ft/m ²	2019.
7. adat:	Izsófalva	C197	szántó	17 807 m ²	2120 / 3161	545 000 Ft	50 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Illeték kel. éve
1. adat:	Jákfalva	08/10	szántó	36 283 m ²	1380 / 21087	360 000 Ft	129 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Illeték kel. éve
1. adat:	Kurtyán	0129/1	szántó	3 871 m ²	3 / 9	100 000 Ft	77 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Kurtyán	0129/21	szántó	1 647 m ²	1 / 1	15 000 Ft	9 Ft/m ²	2019.
3. adat:	Kurtyán	0103	szántó	14 828 m ²	1 / 1	1 186 000 Ft	80 Ft/m ²	2019.

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan terület (m ²)	Tulajdoni hányad	Forgalmi érték	Fajlagos érték	Illeték kel. éve
1. adat:	Sjékáza	0121/3	szántó	2 475 m ²	1 / 1	185 000 Ft	75 Ft/m ²	2019.
2. adat:	Sjékáza	06/13	szántó	225 378 m ²	6666 / 31610	2 000 000 Ft	42 Ft/m ²	2019.

Négy, egymáshoz közeli, természetföldrajzi szempontból hasonló adottságú településről áll rendelkezésükre NAV adatbázis.

Az összehasonlító elemzés körébe az Izsófalva 2, 3, 4, a Jákfalva 3. és a Kurityán 3. sorszámú adat került fölhasználásra, melyek mind telepítmény nélküliek, szántó művelési ágban nyilvántartottak és övezeti besorolásuk is jellemzően termőföldként történő hasznosítást teszik lehetővé.

Az összehasonlítás körében fel nem használt ingatlanok fajlagos alapára a környezetben átlagosan kialakulthoz képest alacsonyabb (tekintettel a művelési ágra, hasznosíthatóságra), melyek felhasználása indokolatlanul csökkentené a meghatározott forgalmi értéket.

A szakma általánosan alkalmazandó szabályai értelmében az átlagoshoz viszonyított kiugróan magas, illetve alacsony értékadatok (konjunkturális értékek) nem használhatók fel a forgalmi érték meghatározása során.

Összegzés: Az elemzés körébe bevont ingatlanok fajlagos alapára kijelöli azt az értéktartományt, amelyen belül a tárgyi ingatlanhoz hasonló tulajdonságokkal bíró ingatlanok fajlagos forgalmi értékei mozognak.

Az alkalmazott piaci összehasonlító elemzés során a kialakított korrekciók mértékét, az elemzés körébe bevont ingatlanok és a vizsgált ingatlanok közti különbségek eredményezik, melynek mértékét szakértő állapítja meg.

Az elemzés körében fölhasznált adatok által kijelölt értéktartományt az érték meghatározás időpontja körüli, illetve a közelmúltbeli önkormányzati termőföld (telepítmény nélküli szántó) kifüggesztések vételárai is alátámasztják, melyeket tájékoztató jelleggel tüntetünk fel. (Az alábbi termőföldek szintén a vizsgált ingatlanhoz hasonló elhelyezkedésűek.)

Aktuális termőföld kifüggesztések:

S.sz.	Település	Hrsz.	Művelési ág	Ingatlan területe	Tulajdoni hányad	Vételár	Kifüggesztés időpontja	Fajlagos érték
1. adat:	Mucsony	021/10	szántó	14 111 m ²	1 / 1	720 000 Ft	2020. június	51,0 Ft/m ²
2. adat:	Mucsony	036/4	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
3. adat:	Mucsony	036/5	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
4. adat:	Mucsony	036/7	szántó	9 425 m ²	1 / 1	900 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
5. adat:	Mucsony	036/12	szántó	3 141 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2020. június	95,5 Ft/m ²
6. adat:	Mucsony	0127/1	szántó	284 502 m ²	20430 / 281130	1 033 750 Ft	2020. június	50,0 Ft/m ²
7. adat:	Nagybarca	0159/4	szántó	2 039 m ²	1 / 1	60 000 Ft	2020. június	29,4 Ft/m ²
8. adat:	Zubogy	010	szántó	129 590 m ²	18524 / 18834	15 200 000 Ft	2020. március	119,3 Ft/m ²
9. adat:	Zubogy	014	szántó	67 331 m ²	1 / 1	8 000 000 Ft	2020. március	118,8 Ft/m ²
10. adat:	Szuhakálló	090/11	szántó	5 424 m ²	3 / 4	203 400 Ft	2020. február	50,0 Ft/m ²
11. adat:	Sajóvánka	0140/6, /5	szántó	15 361 m ²	1 / 1	883 565 Ft	2019. december	87,5 Ft/m ²
12. adat:	Felsőnyárad	088	szántó, rét	201 828 m ²	18000 / 280926	1 100 000 Ft	2019. szeptember	85,1 Ft/m ²
13. adat:	Felsőnyárad	0143/38	szántó	5 445 m ²	1 / 1	300 000 Ft	2018. január	55,1 Ft/m ²
Átlag:								76,8 Ft/m²
Medián:								86,1 Ft/m²

Összehasonlításban szereplő adatok rövid leírása:

1. adat: Izsófalva 0184/36 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, téglalap alakú, 8,3 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő teleptítmény nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, jelentős része nem támogatható terület
2. adat: Izsófalva 0184/35 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, téglalap alakú, 7,66 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő teleptítmény nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, jelentős része nem támogatható terület
3. adat: Izsófalva 0191/1 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, háromszög alakú, 20 Ak - as, földútról megközelíthető, belterület közelében elhelyezkedő, értéket képviselő teleptítmény nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület
4. adat: Jákfalva 08/10 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, közelítően szabályos alakú, 18,82 Ak - as, földútról megközelíthető, belterület közelében elhelyezkedő, értéket képviselő teleptítmény nélküli, külterületi, szántó, osztatlan közös tulajdonú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület
5. adat: Kürtián 0103 hrsz.	Mezőgazdasági övezetbe sorolt, szabálytalan sokszög alakú, 7 Ak - as, földútról megközelíthető, belterületől távol elhelyezkedő, értéket képviselő teleptítmény nélküli, külterületi, szántó, 1/1 tulajdoni hányadú, közműcsatlakozás nincs, természeti védettség nincs, művelést gátló tereptárgy nincs, támogatható terület

Az ingatlan piaci összehasonlító alapú érték meghatározása:

Az összehasonlító táblázatban részletesen követhető az elemző munka folyamata. Az összehasonlított ingatlanok adás-vételi áraiból következő fajlagos árakat az elsődleges adottságok (jogi helyzet, időtényező, stb.) szerint azonos értékelési alapra hoztuk.

Összehasonlítási egységnek a vizsgált ingatlan(ok) 1 m² fajlagos értékét választottuk, telekterületre vetítve. Az összehasonlítás elemeit az ingatlan(ok) azon jellemzői alkották, melyek az átlagos piaci vételárat / ajánlati árat befolyásolják. A pozitív és negatív értékképző tényezőket figyelembe véve végeztük el a viszonyított ingatlanok korrigált értékének számítását, majd a kapott korrigált értékek átlagát számítva kaptuk az ingatlan becsült fajlagos egységárát. A módosított, fajlagos alapár az egyes ingatlanok esetében, a különböző mértékű korrekciók miatt eltérő.

Értékelt Ingatlan		Összehasonlításnál alkalmazott adatok				
Ingatlan		1	2	3	4	5
	Felsőnyárad	Izsófalva	Izsófalva	Izsófalva	Jákfalva	Kurtyán
	hrs.: 043/3	hrs.: 0184/36	hrs.: 0184/35	hrs.: 0191/1	hrs.: 08/10	hrs.: 0103
Telék területe	187 742 m²	13 972 m²	15 131 m²	11 424 m²	36 283 m²	14 828 m²
Ajánlat ára		1 200 000 Ft	1 200 000 Ft	1 050 000 Ft	300 000 Ft	1 186 000 Ft
Tulajdoni hányad	1/1 tulajdoni hányadú	1/1	1/1	1/1	1350/21087	1/1
Eladási ár (ideje)		2019.	2019.	2019.	2019.	2019.
		6%	6%	5%	5%	6%
Fajlagos egységár		90 Ft/m²	83 Ft/m²	97 Ft/m²	136 Ft/m²	84 Ft/m²
Értékmódosító korrekciós tényezők						
Tábla méret	ingatlan-nyilvántartás	kisebb	kisebb	kisebb	kisebb	kisebb
		15%	15%	15%	10%	15%
Álak	közeliően szabályos	hasonló	hasonló	rosszabb	hasonló	rosszabb
		0%	0%	10%	0%	5%
Földrajzi elhelyezkedés	Felsőnyárad	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Településen belüli elhelyezkedés	belterület mentén elhelyezkedő	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb
		10%	10%	5%	5%	10%
Művelési ág	a) legelő b) kivett vízmosás	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Ák érték (Ák/ha)	3,87	jobb	jobb	jobb	jobb	jobb
		-5%	-5%	-10%	-10%	-5%
Útviszony	műútból megközelíthető	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb	rosszabb
		10%	10%	10%	10%	10%
Művelést gátló tereptárgy	művelést gátló tereptárgy nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Övezeti besorolás	mezőgazdasági	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Jogi helyzet	1/1 tulajdoni hányadú	hasonló	hasonló	hasonló	rosszabb	hasonló
		0%	0%	0%	10%	0%
Közműcsatlakozás	nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Támogathatóság	támogatható terület	rosszabb	rosszabb	hasonló	hasonló	hasonló
		15%	15%	0%	0%	0%
Védettség	természeti védettség nincs	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló	hasonló
		0%	0%	0%	0%	0%
Korrigált egységár		131 Ft/m²	121 Ft/m²	125 Ft/m²	170 Ft/m²	113 Ft/m²
Korrigált fajlagos átlagár				132 Ft/m²		

(A szakma szabályainak megfelelően az egyes alrészletek értéke külön kerül meghatározásra.)

Mivel a vizsgált ingatlan az összehasonlításban szerepeltetettekénél lényegesen kedvezőbb táblaméretű, az összesített korrekciók mértéke, a megfelelő összehasonlítás érdekében több esetben meghaladja a szakma által a gyakorlatban általában alkalmazott 30%-os mértéket.

A legelő és a vízmosás érték megállapításakor a szántó földérték viszonyítási alapként való felhasználása gyakorta alkalmazott eljárás. Azonban mivel a vizsgált ingatlan művelési ágai (legelő, kivett vízmosás) az összehasonlító szántó ingatlanoknál korlátozottabb hasznosítást tesz lehetővé, negatív korrekció alkalmazása szükséges. Ennek megfelelően a legelő művelési ág esetében, a szántóként meghatározott fajlagos alapárát 0,8 – as, míg a vízmosás esetében 0,6 - os szorzóval korrigálják. ("Má" szorzó)

Megjegyzés: Tárgyi ingatlan az ingatlan nyilvántartásban bányatelekként bejegyzett. Azonban a bányatelek bejegyzés az ingatlan tulajdonosa számára a művelési ágtól eltérő hasznosítást nem tesz lehetővé, így a művelési ág/hasznosíthatóság miatt korrekció alkalmazása indokolatlan. A bányászati tevékenységből származó jövedelem csak a bányajog tulajdonosa számára biztosít jövedelmet. (A bánya jogosultság és tulajdonjog elválhat egymástól.)

A szakvélemény a kirendelő végzésben foglaltaknak megfelelően készült. A kirendelő végzés alapján, az alábbi értékek kerültek meghatározásra:

Az ingatlan értéke:

Az ingatlan értéke:

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárád	043/3	a) legelő	185 950 m ²	132 Ft/m ²	0,8	19 636 320 Ft
		b) kivett vízmosás	1 792 m ²	132 Ft/m ²	0,6	141 926 Ft
Összesen:			187 742 m ²			19 778 246 Ft

A kisajátítandó ingatlan értéke:

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárád	043/5	legelő	8 001 m ²	132 Ft/m ²	0,8	844 906 Ft
Összesen:			8 001 m²			844 906 Ft

Visszamaradó ingatlan értéke:

A visszamaradó ingatlan alakja és mérete a korábbi állapothoz képest nem nehezíti, és nem teszi költségesebbé a hasznosítást, így az további értékcsökkenést nem szenved. (A visszamaradó ingatlan kisajátítása nem javasolt, mivel ennek jogszabályban rögzített feltételei nem teljesülnek. A visszamaradó ingatlan eredeti céljaira használható marad, azon valamely jog vagy foglalkozás gyakorlása nem válik lehetetlenné és továbbra is gazdaságosan értékesíthető marad.)

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárad	043/4	a) legelő	126 199 m ²	132 Ft/m ²	0,8	13 326 614 Ft
		b) kivett vízműosás	1 792 m ²	132 Ft/m ²	0,6	141 926 Ft
Összesen:			127 991 m ²			13 468 541 Ft

Visszamaradó ingatlan értéke:

A visszamaradó ingatlan alakja, táblamérete és megközelíthetősége a korábbi állapothoz képest nehezíti, és költségesebbé teszi a hasznosítást, így az értékcsökkenést szenved. (A visszamaradó ingatlan kisajátítása nem javasolt, mivel ennek jogszabályban rögzített feltételei nem teljesülnek. A visszamaradó ingatlan eredeti céljaira használható marad, azon valamely jog vagy foglalkozás gyakorlása nem válik lehetetlenné és továbbra is gazdaságosan értékesíthető marad.)

Helyszín	Hrsz.	Művelési ág	Terület	Fajlagos alapár	"Má" szorzó	Érték
Felsőnyárád	043/6	legelő	51 750 m ²	132 Ft/m ²	0,8	5 464 800 Ft
Összesen:			51 750 m ²			5 464 800 Ft
Értékcsökkenés mértéke:			20%			
Értékcsökkenés értéke:			1 092 960 Ft			
Visszamaradó ingatlan értéke:						4 371 840 Ft

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény értelmében

19. § (1) A kisajátítással kapcsolatos értékvesztést meg kell téríteni. Értékvesztésként kell megtéríteni különösen

a) mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlan esetében a lábon álló és függő termés értékét, ha az a birtokba bocsátás időpontjában már megállapítható, ennek hiányában a folyó gazdasági év várható termésének értékét;

b) erdő esetében a lábon álló faállomány értékét;

c) az ingatlan egy részének kisajátítása esetén a visszamaradt ingatlanrész értékének csökkenését.

(2) A lábon álló és függő termés értékéből, illetőleg a folyó gazdasági év várható termésének értékéből le kell vonni az elmaradt mezőgazdasági munkák költségét.

Zöldkár mértékének meghatározása:

Széna elmaradó jövedelme (termés értéke - elmaradó költség):	Hrsz.	Terület	Elmaradó jövedelem (termés értéke - elmaradó költség):
120 000 Ft/ha	043/5	0,8001 ha	96 012 Ft
Összesen:			96 012 Ft

Kártalanítási összeg meghatározása	
A kisajátításra kerülő 043/5 hrsz -ú ingatlan (talaj) kártalanítási értéke	844 906 Ft
A visszamaradó 043/6 hrsz -ú ingatlan (talaj) értékcsökkenésének értéke	1 092 960 Ft
Összesen:	1 937 866 Ft

Jogosult(ak)	Tulajdoni hányad	Kártalanítási érték
Koppány-Lakatos Judit	tulajdonos 1 / 1	1 937 866 Ft
Széna elmaradó jövedelme (termés értéke - elmaradó költség), illeti a földhasználót		96 012 Ft
Összes kártalanítás:		2 033 878 Ft

	Használt tul. hányad	Érték
A földhasználatnak járó kártalanítási érték:	1 / 1	96 012 Ft

A kisajátítási tárgyaláson a kisajátítást kérő vett részt, és nyilatkozott, hogy a kisajátítási kérelmet változatlan formában fenntartja, a szakértői véleményben foglaltakat elfogadja, azzal szemben ellenvetése nem volt.

Az ingatlan tulajdonosa, földhasználója és egyéb jogosultja a kisajátítási tárgyaláson nem jelentek meg, az ügygel kapcsolatosan nyilatkozatot nem tettek.

A rendelkezésre álló adatokat egyenként és összességében értékelve a kirendelt szakértő szakvéleményét megalapozottnak, aggályoktól és ellentmondásoktól mentesnek találtam, azt elfogadtam és annak alapján a kisajátított ingatlanért a kártalanítást a szakértői véleményben foglaltak szerint határoztam meg a kerekítés szabályainak alkalmazásával az alábbiak szerint:

A Felsőnyárád külterületi 043/3 hrsz-ú, „legelő, kivett vízmosás” megjelölésű, összesen 18 ha 7742 m² területű, bányatelek jogi jellegű ingatlan 8001 m² nagyságú részének kisajátítása (talaj) miatt 844.906,- Ft, azaz Nyolcszáznegyvennégyezer-kilencszázhat forint, a visszamaradó 043/6 hrsz-ú ingatlan (talaj) értékcsökkenésének értékeként 1.092.960,- Ft, azaz Egymillió-kilencvenkétezer-kilencszázhatvan forint, összesen 1.937.866,- Ft, azaz Egymillió-kilencszázharminchétezer-nyolcszázhatvanhat forint kártalanítást állapítottam meg.

A kisajátított ingatlanrészben lévő széna elmaradó jövedelméért (termés értéke – elmaradó költség) 96.012,- Ft, azaz Kilencvenhatezer-tizenkét forint kártalanítást állapítottam meg.

Mindösszesen megállapított kártalanítás összege: 2.033.878,- Ft, azaz Kétmillió-harmincháromezer-nyolcszázhatvennyolc forint.

Tekintettel arra, hogy az ingatlan 1/1 arányú tulajdonban áll, a kisajátított ingatlanért és a magántulajdonban visszamaradó ingatlan értékcsökkenéséért a kártalanítást az 1/1 arányú tulajdonos Koppány-Lakatos Judit 2040 Budaörs, Ibolya u. 41/B. szám alatti lakos részére állapítottam meg.

A földhasználó részére járó széna elmaradó jövedelemért járó kártalanítást is Koppány-Lakatos Judit 2040 Budaörs, Ibolya u. 41/B. szám alatti lakos, mint bejegyzett földhasználó részére állapítottam meg.

A **Kstv. 9. § (1) bekezdése** értelmében a kisajátított ingatlanon fennálló jog jogosultját joga megszűnéséért – a zálogjog és a végrehajtási jog jogosultja kivételével – teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás illeti meg.

A **Kstv. 9. § (2) bekezdése** értelmében a megszűnt jogokért járó kártalanítást az ingatlan tulajdonjoga elvonásáért járó kártalanításnál figyelembe kell venni.

A **Kstv. 11. §-a** alapján a kártalanítás – a 13-14. §-ban foglalt kivétellel – pénzben történik.

A **Kstv. 21. § (1) bekezdése** szerint a kártalanítás megfizetésére – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a kisajátítással tulajdont szerző kisajátítást kérő köteles.

A **Kstv. 21. § (2) bekezdése** úgy rendelkezik, hogy a kártalanítási összeget egy összegben kell megfizetni, a kifizetés a kártalanításra jogosult fizetési számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató útján történik.

Ha a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg, részére a kártalanítást fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton kell teljesíteni.

A **Kstv. 21. § (3) bekezdése** értelmében a kisajátítást kérő a kifizetési kötelezettségét akkor teljesíti, amikor a pénzforgalmi számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató a pénzforgalmi számlát a kártalanítás összegével megterheli vagy a (6) bekezdésben meghatározott esetekben a kisajátítást kérő a kártalanítási összeget bírósági letétbe helyezi.

A **Kstv. 21. § (4) bekezdése** szerint a kártalanítási összeg a kisajátítási határozat véglegessé válásával esedékes, és – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – ettől az időponttól kezdődően jár a Polgári Törvénykönyv szerinti késedelmi kamat is.

A **Kstv. 21. § (5) bekezdése** szerint, ha a kártalanításra jogosultat a kártalanításról számlakiállítási kötelezettség terheli, a számlát legkésőbb a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 8 napon belül köteles a kisajátítást kérő részére megküldeni. A késedelmi kamat attól az időponttól kezdődően jár, amikor a számla a kisajátítást kérő részére kézbesítésre kerül.

A **Kstv. 21. § (6) bekezdése** szerint a kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni, ha a) a kártalanításra jogosult személye bizonytalan, ideértve azt is, ha a közhiteles nyilvántartásba bejegyzett jogosult elhalálozott és az örökös ingatlanon fennálló jogának közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzésére a kisajátítási határozat véglegessé válásának időpontjáig nem került sor, b) a kártalanításra jogosult a kártalanítási összeget nem veszi át, c) a kártalanításra jogosultak között a jogosultság vagy az összeg felosztása kérdésében vita van, és a felek e miatt a bírósághoz fordultak, d) az ingatlant terhelő valamely követelés vitás, e) pénzbeli kártalanítás esetében a tulajdonos és a zálogjogosult eltérően nem állapodnak meg, f) a kártalanításra jogosult lakóhelye (székhelye) ismeretlen; a kisajátítási határozatot azonban ilyen esetben is közölni kell a kártalanításra jogosult képviselőre kirendelt ügygondnokkal vagy eseti gondnokkal, g) a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg és ga) a kártalanítás fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton történő kifizetése eredménytelen, vagy gb) a kártalanításra jogosult magyarországi lakóhellyel (tartózkodási hellyel) vagy székhellyel (telephellyel) nem rendelkezik, h) a kártalanításra jogosult az (5) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem küldi meg a számlát a kisajátítást kérő részére.

A **Kstv. 21/A. § (1) bekezdése** szerint a kisajátítási kártalanítás megfizetésére kötelezett – az ingatlan tulajdonjogának elvonásáért, az ingatlanon fennálló jogok megszűnéséért, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékvesztéséért és költségeikért járó kártalanításon felül – köteles megtéríteni a kisajátítással közvetlenül összefüggően

a) a költözködés,

b) üzletszerű gazdasági tevékenységet folytató személy vagy szervezet esetében

ba) az üzemáttelepítés, üzemátszervezés,

bb) a termeléskiesés, a tevékenységnek a kisajátítási eljárás miatti szüneteléséből adódó bevételkiesés, valamint

c) az a) és b) pontban foglaltakon túlmenően a kisajátítás okozta hátrányok kiküszöbölése

miatt a kártalanításra jogosultnál – a kisajátított ingatlan birtokba bocsátását követő legfeljebb 90 napon belül – felmerült indokolt és igazolt költséget [az a)-c) pontokban szereplő költségek a továbbiakban együtt: járulékos költség].

A **Kstv. 37/A. §-a** alapján a kisajátítási kártalanítás megfizetésére kötelezettnek – a kisajátítási határozatban nem rendezett – indokolt és igazolt járulékos költségek megtérítésére való kötelezését a kisajátítási kártalanításra jogosult a 21/A. § szerinti időpontokat követő 15 napon belül kérelmezheti a kisajátítási hatóságnál. A járulékos költségeket a kötelezett egy összegben, a 21. § (2) bekezdésében meghatározott módon köteles megfizetni a jogosult részére; a kifizetésre a kisajátítási hatóság legfeljebb 60 napos teljesítési határidőt állapíthat meg. A járulékos költség megtérítésére irányuló eljárás eljárási költségeit a kötelezett viseli.

A **Kstv. 29. § (1) bekezdése** szerint a kisajátítási hatóságnak a kérelemnek helyt adó határozatában – a 29/A. §-ban foglalt kivétellel – külön kell rendelkeznie arról, hogy a kisajátított ingatlanért, az ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jogok megszűnéséért, továbbá a kisajátítással kapcsolatos értékvesztéséért és költségeikért milyen összegű kártalanítást, valamint – a döntés meghozatalakor már igazolt – járulékos költségeikért milyen összegű megtérítést állapít meg.

A **Kstv. 29. § (2) bekezdése** szerint az (1) bekezdésben meghatározott kártalanítást, valamint megtérítést – kamatokkal együtt – a kisajátítási határozat véglegessé válását követő 15 napon belül kell megfizetni és az azt követő 8 napon belül kell a kisajátítási hatóság részére a megfizetést igazolni.

A **Kstv. 29. § (4) bekezdése** értelmében a kisajátítási hatóság hivatalból vizsgálja az előbbi bekezdésben foglaltak teljesítését.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: **Ákr.**) **132. § bekezdése** értelmében, ha a kötelezett a hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésnek nem tett eleget, az végrehajtható.

Az **Ákr. 133. § (1) bekezdése** alapján a végrehajtást a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el.

Az **Ákr. 133. § (2) bekezdése** értelmében a hatóság a végrehajtást hivatalból vagy a jogosult kérelmére rendeli el. A hatóság a döntés végrehajthatóságától, illetve a végrehajtás elrendelésére irányuló kérelem beérkezésétől számított öt napon belül elrendeli a végrehajtást, és a döntést közli a végrehajtást foganatosító szervvel is.

Az **Ákr. 134. § (1) bekezdése** szerint a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.

Az **Ákr. 77. § (1) bekezdése** szerint azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja.

Fentiekre figyelemmel hívtam fel a felek figyelmét a végrehajtás elrendelésének feltételeire.

A **Kstv. 40. § (1) bekezdése** szerint a megállapított kártalanítás adó- és illetékmentes, ide nem értve az általános forgalmi adót.

A **Kstv. 40. § (2) bekezdése** értelmében a kártalanítás összegét úgy kell tekinteni, mint amely az általános forgalmi adót is tartalmazza, amennyiben a kisajátítás keretében történő tulajdonátszállást az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint adófizetési kötelezettség terheli.

Döntésemet az előzőekben rögzített tényállás és a hivatkozott jogszabályhelyek alapján hoztam.

Az **Ákr. 114. § (1) bekezdése** alapján az ügyfél a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.

A **Kstv. 32. § (1) bekezdésének a) pontja** alapján kell a pert a kisajátítást kérő ellen is meg kell indítani, a keresetlevelet a kisajátítási döntés közlésétől számított 15 napon belül kell benyújtani.

Közigazgatási perben az illetékfeljegyzési jogot az illetékekről szóló 1990. évi. XCIII. törvény 62. § (1) bekezdésének h) pontja teszi lehetővé.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, mint kisajátítási hatóság hatáskörét a Kstv. 22. § (2) bekezdése, valamint a Khr. 46. § (2) bekezdése, míg illetékességét a Kstv. 22. § (2) bekezdése, továbbá a Khr. 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Miskolc, 2020. augusztus 29.

Demeter Ervin
kormány megbízott
nevében és megbízásából

Dr. Péter Adél
főosztályvezető





Ügyszám: 66/2/05/2020

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Dr Telek-Göröcs Anita**

Lakcím: **3527 Miskolc Knézich Károly u. 14/C.**

Végzettségek:

környezetmérnök (száma: 8-MF/2012, kelte: 2012/01/11)

építőmérnök (száma: 286/2018/MK, kelte: 2018/07/06)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01920**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

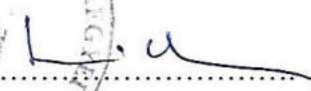
SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában biztosított hatáskörömben és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII. 21.) kormányrendeletnek a kérelem elbírálására és a határozat tartalmára vonatkozó rendelkezései szerint hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján a határozatban csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2020. március 3.


Michnyóczi Nándor
titkár

p.h.

Kapják:

1. Dr Telek-Göröcs Anita (3527 Miskolc Knézich Károly u. 14/C.)
2. Irrattár



Ügyszám: 65/2/05/2020

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Víz- és földtani közeg védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Dr Telek-Göröcs Anita**

Lakcím: **3527 Miskolc Knézich Károly u. 14/C.**

Végzettségek:

környezetmérnök (száma: 8-MF/2012, kelte: 2012/01/11)

építőmérnök (száma: 286/2018/MK, kelte: 2018/07/06)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01920**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építész szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában biztosított hatáskörömben és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII. 21.) kormányrendeletnek a kérelem elbírálására és a határozat tartalmára vonatkozó rendelkezései szerint hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján a határozatban csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2020. március 3.



Michnyóczi Nándor
titkár

p.h.

Kapják:

1. Dr Telek-Göröcs Anita (3527 Miskolc Knézich Károly u. 14/C.)
2. Irattár



Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (46) 505-483 Fax: (46) 505-484

Cím: Miskolc 3525 Madarász Viktor utca 9. fszt 1.

Honlap: <http://www.bomek.hu>

Ügyszám: 05-185/2020

Kelt: 2020. november 12.

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Továbbképzési kötelezettség teljesítésének igazolása

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY

Igazolom, hogy

Név: **Radeczky János**

Lakcím: **3533 Miskolc Szegedi út 12.**

Kamarai nyilvántartási szám: **05-0782**

Végzettségek:

okl. bányamérnök (száma: 399/1983, kelte: 1983/06/22)

az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti továbbképzési kötelezettségének eleget tett.

A továbbképzési kötelezettség teljesítése alapján **a 2025.11.12-ig tartó továbbképzési időszakban** a kérelmezőnek a névjegyzékben a következő jogosultsága szerepel:

SZVV-3.9. - Vízfeltárás, kútfúrás, vízföldtani, vízbázis-védelem

SZVV-3.10. - Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

SZKV-1.1. - Hulladékgyűjtési szakértő

SZKV-1.4. - Zaj- és rezgésvédelem szakértő

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

SZÉM4 - Bányászati építmények szakértése

Jelen hatósági bizonyítványt az építésügyi és építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 32. §-a és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 95. § (1) bekezdése alapján, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara által vezetett mérnök kamarai névjegyzéki nyilvántartásban rendelkezésre álló adatokból, valamint a jogosult kérelmére az általa benyújtott továbbképzési igazolások alapján adtam ki.



p. h.

.....
Balogh Babett
titkár

Kapják:

1. Radeczky János

2. Irattár